

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

Note: Please refer to the book, TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം	4
4.1 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ - അഗ്നിചിത്യങ്ഗമന്ത്രപാഠാഭിധാനം.....	4
4.1.1 Appendix.....	30
4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ - ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം.....	32
4.2.1 Appendix.....	58
4.3 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - ചിതിവർണ്ണനം.....	60
4.3.1 Appendix.....	81
4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ - പഞ്ചമചിതിശേഷനിരൂപണം.....	83
4.4.1 Appendix.....	104
4.5 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - ഹോമവിധിനിരൂപണം.....	106
4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ - പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം.....	121

4.7 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ -

വസോർധാരാദിശിഷ്ടസംസ്കാരാദിധാനം..... **146**

4.7.1 Appendix..... 165

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.1 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -

അഗ്നിചിതുങ്ഗമന്ത്രപാഠാഭിധാനം

4.1.1.1

യു॒ഞ്ജാനഃ॑ പ്ര॒ഥ॒മം മ॑ന॒സുതാ॑യ॒ സ॒വിതാ॑ ധി॒യഃ ।
അ॒ഗ്നിം ജ്യോതി॑ർനി॒ചായു॑ പൃ॒ഥ്വിവ്യാ॑ അ॒ധ്യാ ട॑രത് ।
യു॒ക്തായ॑ മ॒നസാ॑ ദേ॒വാൻമ॑ സു॒വർയതോ॑ ധി॒യാ ദി॒വം ।
ബൃ॒ഹജ്ജ്യോതിഃ॑ ക॒രിഷ്യ॑തഃ സ॒വിതാ॑ പ്ര॒സുവാ॑തി താൻ ।
യു॒ക്തേന॑ മ॒നസാ॑ വ॒യം ദേ॒വസ്യ॑ സ॒വിതുഃ॑ സ॒വേ ।
സു॒വർഗേ॑യായ ശ॒ക്തേ । യു॒ഞ്ജതേ॑ മ॒ന ഉ॒ത യു॒ഞ്ജതേ॑
ധി॒യോ വി॒പ്രാ വി॒പ്രസ്യ॑ ബൃ॒ഹതോ॑ വി॒പശ്ചി॑തഃ ।
വി॒ഹോത്രാ॑ ദധേ॒ വയു॑നാ വി॒ദേക॑ ഇൻ - [] 1

4.1.1.2

മ॒ഹീ ദേ॒വസ്യ॑ സ॒വിതുഃ॑ പ॒രിഷ്ഠ॑തിഃ । യു॒ജേ വാ॑ം ബ്ര॒ഹ്മ
പൃ॒ർവ്വം നമോ॑ഭി॒ർവി ശ്ലോ॑കാ യ॒ന്തി പ॒ഥ്യേവ॑ സു॒രാഃ ।

ശൃ॒ണ്വ॑ന്തി വി॒ശ്വേ॑ അ॒മൃ॒ത॒സ്യ॑ പൃ॒ത്രാ ആ യേ॑ ധാ॒മാ॒നി
ദി॒വ്യാ॒നി ത॒സ്ഥുഃ । യ॒സ്യ॑ പ്ര॒യാണ॑മൻവ॒ന്യ ഇ॒ദ്യുർഭുവോ॑
ഭേ॒വ॒സ്യ॑ മ॒ഹി॒മാന॑മർച॒തഃ । യഃ പാർത്ഥി॑വാ॒നി വി॒മമേ॑
സ ഏ॒തശോ॑ രജാ॒ഽസി॑ ഭേ॒വഃ സ॑വി॒താ മ॒ഹി॒ത്വ॑നാ ।
ഭേ॒വ॑ സ॒വിതഃ॑ പ്ര॒സു॒വ യ॒ജ്ഞം॑ പ്ര॒സു॒വ - [] 2

4.1.1.3

യ॒ജ്ഞ॑പ॒തിം ദ॒ഗായ॑ ദി॒വ്യോ ഗ॑ന്ധർവഃ । കേ॒തപുഃ॑ കേ॒ത॒ന്നഃ
പു॒നാതു॑ വാ॒ച॒സ്ത॒തിർ വാ॑ച॒മദ്യ॑ സ്വ॒ദാ॒തി നഃ॑ । ഇ॒മം നോ॑
ഭേ॒വ॑ സ॒വിതർ॑ യ॒ജ്ഞം॑ പ്ര॒സു॒വ ഭേ॒വായു॑വ॒ഽസ॒ഖി॒വി॒ദഽ
സ॒ത്രാജി॑തം ധ॒നജി॑തഽ॒സു॒വർജി॑തം । ഋ॒ചാ സ്മോ॑മഽ
സ॒മർധ॑യ ഗായ॒ത്രേണ॑ ര॒ഥന്ത॑രം । ബൃ॒ഹദ്-ഗായ॑ത്രവർ॒തനി॑ ।
ഭേ॒വ॒സ്യ॑ ത്വാ സ॒വിതുഃ॑ പ്ര॒സവേ॑ഽശി॒നോർ ബാ॑ഹു॒ഭ്യാം
പൃ॒ഷ്ണാ ഹ॒സ്താഭ്യാം॑ ഗായ॒ത്രേണ॑ ച॒രന്ത॑സാ
ഽഽദദേ॑ഽങ്ഗി॒രസ്വ॑ദ॒ഭിര॑സി॒ നാരി॑ - [] 3

4.1.1.4

-ര॒സി പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ സ॒ധസ്ഥാ॑ദഗ്നിം പൂ॒രീ॒ഷ്യമ॑ങ്ഗി॒രസ്വ॑ദാ
ദ॒ര ത്രൈ॑ഷ്ടുഭേ॒ന ത്വാ ച॒രന്ത॑സാ ഽഽദദേ॑ഽങ്ഗി॒രസ്വ॑ദ്-
ബ॒ഭിര॑സി॒ നാരി॑രസി॒ ത്വാ വ॒യഽസ॒ധസ്ഥ॑ ആ॒ഗ്നിഽ

ശകേമ॑ ഖനി॑തും പു॒രീഷ്യം॑ ജാഗ॑തേന ത്വാ॒ ഛന്ദ॑സാ
 ട്വേദ॑ഭ്യേഽഗ്നി॑രസ്വ॒ദ്ധസ്യ॑ ആ॒ധായ॑ സ॒വിതാ॑ ബി॒ഭ്രദ॑ഭിഃ
 ഹി॒രണ്യ॑യീം । ത്യാ॒ ജ്യോതി॑രജ॒സ്ര-മി॒ദഗ്നിം॑ ഖാ॒ത്വീ
 ന ആ॒ ഭരാ॑*നുഷ്ടു॒ഭേന॑ ത്വാ॒ ഛന്ദ॑സാ ()
 ട്വേദ॑ഭ്യേഽഗ്നി॑രസ്വത് । 4 (ഇദ് - യജ്ഞം പ്രസുവ - നാരി -
 രാനു

4.1.2.1

ഇ॒മാമ॑ഗൃ॒ഭ്ണൻ ര॑ശ॒നാമൃ॑ത॒സ്യ പൂ॑ർവ ആ॒യുഷി॑
 വി॒ദമേ॑ഷു ക॒വ്യാ । ത്യാ॒ ദേ॒വാഃ സു॑ത॒മാ ബ॑ഭു॒വൂർ
 ഋ॒തസ്യ॑ സാമ॑ൻമ് സ॒രമാ॑ര॒പന്തീ॑ । പ്ര॒തൂർതം॑ വാ॒ജിനാ॑
 ദ്ര॒വ വ॑രി॒ഷ്ടാമ॑നു॒ സംവ॑തം । ദി॒വി തേ॑ ജ॒ന്മ
 പ॒രമ॑ന്ത॒രിക്ഷേ॑ നാഭിഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാമ॑ധി യോ॒നിഃ ।
 യു॒ഞ്ജാമാ॑ റാ॒സഭം॑ യു॒വമ॑സിൻ യാമേ॑ വൃ॒ഷണ॑സു ।
 അ॒ഗ്നിം ഭ॑ര॒ന്തമ॑സ്യു॒ം ।

യോ॒ഗേയോ॑ഗേ ത॒വസ്ത॑രം വാ॒ജേവാ॑ജേ ഹ॒വാമ॑ഹേ ।
 സ॒ഖായ॑ ഇ॒ന്ദ്രമൃ॑തയേ । പ്ര॒തൂർവ- [] 5

4.1.2.2

-ന്നേ॒ഹ്യവ॑ക്രാമ॒ന്നശ॑സ്തീ॒രുദ്ര॑സ്യ ഗാ॒ൺപ॑ത്യാൻ
 മ॒യോഭു॑രേ॒ഹി । ഉ॒ർവ॑ന്ത॒രിക്ഷ॑മ॒ന്നിഹി॑ സ്വ॒സ്തി

ഗവ്യുതിരഭയാനി കൃണാൻ । പൃഷ്ണാ സയുജാ സഹ ।
 പൃഥിവ്യാഃ സധസ്ഥാദഗ്നിം പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ -
 ചോഹൃഗ്നിം പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ-ചോമോഽഗ്നിം
 പുരിഷ്യ-മങ്ഗിരസ്വാദ്-ഭരിഷ്യാമോഽഗ്നിം പുരിഷ്യ -
 മങ്ഗിരസ്വാദ്-ഭരാമഃ । അന്യഗ്നിരൂഷസാ-മഗ്രമവ്യദന്യഹാനി
 പ്രഥമോ ജാതവേദാഃ । അനു സൂര്യസ്യ - [] 6

4.1.2.3

പുരുത്രോ ച രശ്മീനനു ദ്യാവാപൃഥിവീ ആ തതാന ।
 ആഗത്യ വാജ്യധാനഃ സർവാ മൃധോ വിധൂനുതേ ।
 അഗ്നിഃ സധസ്ഥേ മഹതി ചക്ഷുഷാ നി ചികീഷതേ ।
 ആക്രമ്യ വാജിൻ പൃഥിവീമഗ്നിമിച്ഛ രൂപാ താം ।
 ഭൂമ്യാ വൃതായ നോ ബ്രൂഹി യതഃ ഖനാമ തം വയം ।
 ദ്യാസ്മേ പൃഷ്ഠം പൃഥിവീ സധസ്ഥമാത്മാ ഽന്തരിക്ഷഃ
 സമുദ്രസ്മേ യോനിഃ । വിഖ്യായ ചക്ഷുഷാ തമഭി തീഷ്ഠ- [] 7

4.1.2.4

പൃതന്യതഃ । ഉത്ക്രാമ മഹതേ സൗഭഗായാ-
 സ്ഥാദാസ്ഥാനാദ് ദ്രവിണോദാ വാജിൻ । വയം സ്യാമ
 സുമതൗ പൃഥിവ്യാ അഗ്നിം ഖനിഷ്യന്ത ഉപസ്ഥേ അസ്യാഃ ।

ഉദക്രമീദ് ദ്രവിണോദാ വാജ്യർവാടകഃ സ ലോകഃ
 സുകൃതം പൃഥിവ്യാഃ । തതഃ ഖനേമ സുപ്രതീകമഗ്നിഃ
 സുവോ രൂഹാണാ അധി നാക ഉത്തമേ ।
 അപോ ദേവീരൂപ സൃജ മധുമതീരയക്ഷ്മായ പ്രജാഭ്യഃ ।
 താസാഽ സ്ഥാനാദുജ്ജിഹതാ-മോഷധയഃ സുപിപ്ലവാഃ ।
 ജിഹ്വർമ്യ- [] 8

4.1.2.5

-ഗ്നിം മനസാ ഏതേന പ്രതിക്ഷ്യന്തം ഭുവ്നാനി വിശ്വാ ।
 പൃഥും തിരശ്ചാ വയസാ ബൃഹന്തം വ്യചിഷ്ഠമഗ്നിഃ രഭസം
 വിദാനം । ആ ത്വാ ജിഹ്വർമി വചസാ ഏതേനാടരക്ഷസാ
 മനസാ തജ്ജുഷസ്വ । മര്യശ്രീഃ സ്സൃഹയദ്-വർണോ
 അഗ്നിർനാഭിമൃശേ തനുവാ ജർഹ്യുഷാണഃ ।
 പരി വാജപതിഃ കവീരഗ്നിർ ഹവ്യാന്യക്രമീത് ।
 ദധദ് രത്നാനി ദാശുഷേ ।
 പരി ത്വാഽഗ്നേ പുരം വയം വിപ്രഃ സഹസ്യ ധീമഹി ।
 ധൃഷദ് വർണം ദിവേദിവേ ഭേത്താരം () ഭങ്ഗുരാവതഃ ।
 ത്വമഗ്നേ ദൃഭിസ്ത-മാശുശുക്ഷണിസ്ത-മദ്ഭൃസ്ത-മശ്മനസ്പരി ।
 താം വന്നേഭ്യ സ്തമോഷധീഭ്യ സ്താം നൃണാം നൃപതേ

ജായസേ ശുചിഃ । 9 (പ്രതൂർവന്മ - സൂര്യസ്യ - തിഷ്ഠ -
ജിഹ്വർമി - ഭേത്താരം - വിഴ്ശതിശ്ച) (A2)

4.1.3.1

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവേഽശിനോർ ബാഹുഭ്യാം
പൃഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യാം പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഽഗ്നിം
പുരീഷ്യമങ്ഗിരസ്വത് ഖനാമി । ജ്യോതിഷ്ഠന്തം ത്വാഽഗ്നേ
സുപ്രതീകമജ്സേണ ഭാനുനാ ദീദ്യാനം ।

ശിവം പ്രജാഭ്യോഽഹിഴ് സന്തം പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഽഗ്നിം
പുരീഷ്യമങ്ഗിരസ്വത് ഖനാമി ।

അപാം പൃഷ്ഠമസി സപ്രഥാ ഉർവ്വഗ്നിം
ഭരിഷ്യദപരാവപിഷ്ഠം । വർധമാനം മഹ ആ ച പുഷ്കരം
ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്വ । ശർമ ച സ്തേമാ- [] 10

4.1.3.2

വർമ ച സ്തേമാ അച്ഛിദ്രേ ബഹുലേ ഉദേ ।

വ്യചസ്വതീ സംഽവസാമാം ഭർതമഗ്നിം പുരീഷ്യം ।

സംഽവസാമാഴ് സുവർവിദാ സമീചീ ഉർസാ ഞ്ഞാ ।

അഗ്നിമന്തർ ഭരിഷ്യന്തീ ജ്യോതിഷ്ഠന്ത മജ്സേമിത് ।

പുരീഷ്യോഽസി വിശ്വഭരാഃ । അമർവാ ത്വാ പ്രഥമോ

നി॒ര॒മ॒ൻമ॒ദഗേ॑ । താ॒മഗേ॑ പു॒ഷ്കരാ॑ദധ്യ॒മർവാ॑ നി॒ര॒മ॒ൻമ॒ത ।
 മു॒ർധ്വോ॑ വി॒ശ്വസ്യ॑ വാ॒ഘതഃ॑ । തമു॑ താ ദധ്യ॒ങ്ങ് ജ്വ॑ഷിഃ
 പു॒ത്ര ഇ॒ഽയേ- [] 11

4.1.3.3

അ॒മർവ॑ണഃ । വൃ॒ത്രഹ॑ണം പു॒രന്ദ॑രം । തമു॑ താ പാ॒ഥ്യോ
 വൃ॒ഷാ സമീ॑ധേ ദ॒സ്യുഹ॑ന്തമം । ധ॒നഞ്ജ॑യച് ര॒ണേര॑ണേ ।
 സീ॒ദ ഹോ॑തഃ സ്വ॒ ഉ ലോ॑കേ ചി॒കിതാ॑ൻമ് സാ॒ദയാ॑
 യജ്ഞ॑ച് സുകൃ॒തസ്യ॑ യോനൗ॑ । ദേ॒വാവീ॑ർദേ॒വാൻ
 ഹ॒വിഷാ॑ യജാ॒സ്യഗേ॑ ബൃ॒ഹദ്-യജ॑മാനേ॒ വയോ॑ ധാഃ ।
 നി ഹോ॑താ ഹോ॒തൃഷദ॑നേ വി॒ദാ॒നസ്തേ॑ഷോ ദീ॒ദിവാ॑ച്
 അ॒സദ॑മ് സു॒ദക്ഷഃ॑ । അ॒ദബ്ധ॑വ്ര॒ത പ്ര॑മ॒തിർ വസി॑ഷ്ടഃ
 സഹ॑സ്രം ഭരഃ ശു॒ചിജി॑ഹ്വോ അ॒ഗ്നിഃ ।
 സച് സീ॑ദ॒സ്വ മ॒ഹാച് അ॒സി ശോ॑ച॒സ്വ- [] 12

4.1.3.4

ദേ॒വവീ॑തമഃ । വി ധൃ॒മഗേ॑ അ॒രുഷം॑ മി॒യേധ്യ॑ സൃ॒ജ
 പ്ര॒ശസ്ത॑ ദർശ॒തം । ജനി॑ഷ്വാ ഹി ജേ॒ന്യോ അഗ്രേ॑ അ॒ഹ്നാച്
 ഹി॒തോ ഹി॒തേഷ്വ॑രു॒ഷോ വ॑നേ॒ഷു । ദമേ॑ദമേ॒ സപ്ത॑ ര॒താ
 ദധാ॑നോ॒ഽഗ്നിർ ഹോ॑താ നി॒ഷ്വാദാ॑ യജീ॒യാൻ । 13

(സ്ഥ - ഊയേ - ശോചസ - സ്തപവിച്ശതിശ്ച) (A3)

4.1.4.1

സം തേ വായുർമാതരിശാ ദധാതുത്താനായൈ ഹൃദയം
യദിലിഷ്ടം । ദേവാനാം യശ്ചരതി പ്രാണമേന തസ്മൈ ച
ദേവി വഷഡസ്തു തുഭ്യം । സുജാതോ ജ്യോതിഷാ സഹ
ശർമ വരൂഥമാഽസദഃ സുവഃ । വാസോ അഗ്നേ വിശ്വരൂപച്ഛ്
സംവ്യയസ്വ വിഭാവസോ । ഉദു തിഷ്ഠ സ്വധാരാവാനോ
ദേവ്യാ കൃപാ । ദൃശേ ച ഭാസാ ബൃഹതാ
സുശുകാനിരാഽഗ്നേ യാഹി സുശസ്തിഭിഃ । 14

4.1.4.2

ഊർധ്വ ഊ ഷു ണ് ഊതയേ തിഷ്ഠാ ദേവോ ന സവിതാ ।
ഊർധ്വോ വാജസ്യ സന്നിതാ യദഞ്ജിഭിർ വാഘദ്ഭിർ
വിഹ്വയാമഹേ । സ ജാതോ ഗർഭോ അസി
രോദസ്യോരഗ്നേ ചാരൂർവിഭൂത ഓഷധീഷു ।

ചിത്രഃ ശിശുഃ പരി തമാഽസൃക്തഃ പ്ര മാത്യഭ്യോ
അധി കനിക്രദദ്ഗാഃ । സ്ഥിരോ ഭവ വീഡ്വദ്ഗ
ആശൂർഭവ വാജ്യർവൻ । പൃഥൂർഭവ സുഷദസ്തഥഗ്നേഃ
പുരീഷവാഹനഃ । ശിവോ ഭവ - [] 15

4.1.4.3

പ്രജാഭ്യോ॑ മാ॒നു॒ഷീ॒ഭ്യസ്താ॑മ॒ങ്ഗി॒രഃ । മാ॒ ദ്യാവാ॑പൃ॒ഥി॒വീ
അഭി॑ ശൃ॒ശൂ॒ചോ മാ॑ന്ത॒രിക്ഷം॑ മാ॒ വന॑സ്സതീൻ ।
പ്രേ॒തു വാ॑ജീ॒ കനി॑ക്ര॒ഭ-॒ന്നാന॑ദദ്-രാ॒സഭഃ॑ പ॒ത്വാ ।
ഭ॒രന്ന॑ഗ്നിം പു॒രീ॒ഷ്യം മാ॑ പാ॒ദ്യായു॑ഷഃ പു॒രാ ।
രാ॒സഭോ॑ വാ॒ം കനി॑ക്ര॒ഭം സു॑യു॒ക്തോ വൃ॑ഷണാ॒ രഥേ॑ ।
സ വാ॑മ॒ഗ്നിം പു॒രീ॒ഷ്യമാ॑ശു॒ർ ദൂ॒തോ വ॑ഹാദി॒തഃ ।
വൃ॒ഷാ॒ഗ്നിം വൃ॑ഷ॒ണം ഭ॒രന്ന॑പാം ഗർഭ॑ദ് സമു॒ദ്രിയം॑ ।
അഗ്ന॑ ആ യാഹി- [] 16

4.1.4.4

വീ॒തയ॑ ജ॒തദ് സ॒ത്യം । ഓ॒ഷധ॑യഃ പ്ര॒തി ഗൃ॑ഹ്ണീ॒താ
ഗ്നി॒മേത॑ദ് ശി॒വമാ॑യ॒ന്തമ॑ഭ്യ॒ത്ര യു॑ഷ്മാൻ ।
വൃ॒സ്യൻ വി॒ശ്വാ അ॑മ॒തീ॒രരാ॑തീർ നി॒ഷീദ॑ന്നോ അ॒പ
ദൂ॒ർമ॑തിദ് ഹ॒ന്തദ് । ഓ॒ഷധ॑യഃ പ്ര॒തി മോ॑ദ॒ധാമേ॑നം
പു॒ഷ്ഠാവ॑തീഃ സു॒പി॒പ്ലവാഃ॑ । അ॒യം വോ॑ ഗർഭ॑ ജ॒തീയഃ॑
പ്ര॒തദ് സ॒ധസ്ഥ॑മാ॒സദ॑ത് । 17 (സു॒ശ॒സ്തീഭിഃ॑ - ശി॒വോ
ഭ॒വ - യാഹി॑ - ഷട്॒ത്രിശ്ശ്ച) (A4)

4.1.5.1

വി പാജസാ പൃഥുനാ ശോശുചാനോ ബാധസ്യ ദിഷോ
 രക്ഷസോ അമീവാഃ । സുശർമണോ ബൃഹതഃ ശർമണി
 സ്യാമഗേരഹഃ സുഹവസ്യ പ്രണീതൗ । ആപോ ഹി ഷോ
 മയോഭുവസ്താ ന ഊർജേ ദധാതന । മഹേ രണായ
 ചക്ഷസേ । യോ വഃ ശിവതമോ രസസ്തസ്യ ഭാജയതേഹ
 നഃ । ഉശതീരിവ മാതരഃ । തസ്മാ അരം ഗമാമ വോ യസ്യ
 ക്ഷയായ ജിന്നഥ । ആപോ ജനയമാ ച നഃ । മിത്രഃ - [] 18

4.1.5.2

സപ്തസൃജ്യ പൃഥിവീം ഭൂമീം ച ജ്യോതിഷാ സഹ ।
 സുജാതം ജാതവേദസമഗ്നിം വൈശ്യാനരം വിഭൂം ।
 അയക്ഷ്മായ ത്വാ സപ്തസൃജാമി പ്രജാഭ്യഃ ।
 വിശ്വേ ത്വാ ദേവാ വൈശ്യാനരാഃ സപ്തസൃജന്താ-
 നുഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഃ ഹിരസ്യത് । രൂദ്രാഃ സംഭൃത്യ
 പൃഥിവീം ബൃഹജ്ജ്യോതിഃ സമീധിരേ ।
 തേഷാം ഭാനുരജസ്ര ഇച്ഛുക്രോ ദേവേഷു രോചതേ ।
 സപ്തസൃഷ്ടാം വസുഭീ രുദ്രൈർ ധീരൈഃ കർമ്മണ്യാം
 മൃദം । ഹസ്താഭ്യാം മൃദവിം കൃത്വാ സിനീവാലീ

കരോതു - [] 19

4.1.5.3

താം । സിനിവാലീ സുകപർദാ സുകുരീരാ സ്വാപശാ ।
 സാ തുഭ്യമദിതേ മഹ ഓഖാം ദധാതു ഹസ്തയോഃ ।
 ഉഖാം കരോതു ശക്ത്യാ ബാഹുഭ്യോ-മദിതിർധിയാ ।
 മാതാ പുത്രം യഥോപസ്ഥേ സാഗ്നിം ബിഭർതു ഗർഭ ആ ।
 മഖസ്യ ശിരോസി യജ്ഞസ്യ പദേ സ്ഥഃ ।
 വസവസ്താ കൃണാന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാഃഗിരസ്വത്
 പൃഥിവ്യസി രുദ്രാസ്താ കൃണാന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന
 ഛന്ദസാഃഗിരസ്വ-ദന്തരിക്ഷമസ്യോ - [] 20

4.1.5.4

-ദിത്യാസ്താ കൃണാന്തു ജാഗതേന ഛന്ദസാഃഗിരസ്വാദ്
 ദ്യൗരസി വിശ്വേ താ ദേവാ വൈശ്യാനരാഃ കൃണാന്താ-
 നുഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഃഗിരസ്വാദ്-ദിശോസി ധ്രുവാസി
 ധാരയാ മയി പ്രജാഽ രായസ്പോഷം ഗൗപത്യഽ
 സുവീര്യഽ സജാതാൻ യജമാനായാദിത്യൈ
 രാസ്താസ്യ ദിതിസ്തേ ബിലം ഗൃഹ്ണാതു പാക്തേന
 ഛന്ദസാഃഗിരസ്വത് । കൃത്യായ സാ മഹീമുഖാം മൃന്മയീം
 യോനിമഗന്യേ । താം പുത്രേഭ്യഃ സം പ്രാ () യചുദദിതിഃ

ശ്രപയാനിതി । 21 (മിത്രഃ - കരോ - ത്വന്തരീക്ഷമസി - പ്ര -
ചതാരി ച) (A5)

4.1.6.1

വസവസ്താ യുപയന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാഃ ഹിരസ്വാദ്-
രുദ്രാസ്താ യുപയന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഃ ഹിരസ്വാ-
ദാദിത്യാസ്താ യുപയന്തു ജാഗതേന ഛന്ദസാഃ ഹിരസ്വാദ്-
വിശ്വേ ത്വാ ദേവാ വൈശ്വാനരാ യുപയന്ത്വാൻയുഷ്ടുഭേന
ഛന്ദസാഃ ഹിരസ്വാ-ദിന്ദ്രസ്താ യുപയന്ത്വാ ഹിരസ്വാദ്-
വിഷ്ണുസ്താ യുപയന്ത്വാ ഹിരസ്വാദ്-വരുണസ്താ
യുപയന്ത്വാ ഹിരസ്വാ-ദദിതിസ്താ ദേവീ വിശ്വദേവ്യാവതീ
പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ഹിരസ്വാത് ഖനത്വാ ദേവാനാം
ത്വാ പതീർ - [] 22

4.1.6.2

ദേവീർ വിശ്വദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ
ഹിരസ്വാദ്-ദധതുവേ ധിഷ്ണാസ്താ ദേവീർ
വിശ്വദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ഹിരസ്വാ-
ദദീന്ധതാമുവേ ഗ്നാസ്താ ദേവീർ വിശ്വദേവ്യാവതീഃ
പൃഥിവ്യാഃ സധസ്തേഃ ഹിരസ്വാ-ശ്ചുപയന്തുവേ വരുത്രയോ
ജനയന്ത്വാ ദേവീർ വിശ്വദേവ്യാവതീഃ പൃഥിവ്യാഃ

സധസ്തേഽങ്ഗിരസ്വത് പചന്തുവേ । മിത്രൈതാമുഖാം
 പചൈഷാ മാ ഭേദി । ഏതാം തേ പരി ദദാമ്യഭിത്തൈത്യ ।
 അഭിമാം - [] 23

4.1.6.3

മഹിനാ ദിവം മിത്രോ ബഭൂവ സപ്രഥാഃ ।
 ഉത ശ്രവസാ പൃഥിവീം । മിത്രസ്യ ചർഷണീധൃതഃ ശ്രവോ
 ഭേവസ്യ സാനസിം । ദധ്മൻ ചിത്രശ്രവസ്തഥം ।
 ഭേവസ്താ സവിതോദപതു സുപാണിഃ സ്വങ്ഗുരിഃ ।
 സുബാഹുരുത ശക്ത്യാ । അപദ്യമാനാ പൃഥിവ്യാശാ ദിശ
 ആ പൃണ । ഉത്തിഷ്ഠ ബൃഹതീ ദവോർധാ തിഷ്ഠ
 ധ്രുവാ താം । വസവസ്താ ഽഽച്ഛൂന്ദന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാ-
 ഽങ്ഗിരസ്വാദ് രുദ്രാസ്താ ഽഽച്ഛൂന്ദന്തു () ത്രൈഷ്ടുഭേന
 ഛന്ദസാ ഽങ്ഗിരസ്വ-ദാദിത്യാസ്താ ഽഽച്ഛൂന്ദന്തു ജാഗതേന
 ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-വിശ്വേ താ ദേവാ വൈശ്യാനരാ
 ആ ഛൂന്ദന്ത്യാനുഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാഽങ്ഗിരസ്വത് । 24

(പത്നീ - രിമാഴ് - രുദ്രാസ്താ ഽഽച്ഛൂന്ദന്ത്വേ - കാന്ന
 വിഴ്ശതിശ്ച) (A6)

4.1.7.1

സമാസ്ത്യാഗ്ന ജ്വതവോ വർധയന്തു സംവത്സരാ ജ്വഷയോ
 യാനി സത്യാ । സം ദിവ്യേന ദീദിഹി രോചനേന വിശ്വാ ആ
 ഭാഹി പ്രദിശഃ പൃഥിവ്യാഃ । സം ചേധ്യസ്വാഗ്നേ പ്ര ച
 ബോധയൈനമുച്ച തിഷ്ഠ മഹതേ സൗഭഗായ ।
 മാ ച രിഷഭുപസത്താ തേ അഗ്നേ ബ്രഹ്മാണസ്തേ യശസഃ
 സന്തു മാഽന്യേ । ത്വാമഗ്നേ വൃണതേ ബ്രാഹ്മണാ ഇമേ
 ശിവോ അഗ്നേ - [] 25

4.1.7.2

സം വരണേ ഭവാ നഃ । സപതഹാ നോ അഭിമാതിജിച്ച
 സ്വേ ഗയേ ജാഗൃഹ്യ പ്രയുച്ഛൻ । ഇഹൈവാഗ്നേ അധി
 ധാരയാ രയിം മാ ത്വാ നിക്രൻ പൂർവചിതോ നികാരിണഃ ।
 ക്ഷത്രമഗ്നേ സുയമമസ്തു തുഭ്യമുപസത്താ വർധതാം തേ
 അനിഷ്ടൂതഃ । ക്ഷത്രേണാഗ്നേ സ്വായുഃ സച് രഭസ്വ
 മിത്രേണാഗ്നേ മിത്രധേയേ യതസ്വ । സജാതാനാം
 മധ്യമസ്ഥാ ഏധി രാജ്ഞാമഗ്നേ വിഹവ്യോ ദീദിഹീഹ ।
 അതി - [] 26

4.1.7.3

നിഹോ അതി സ്രിയോ ട്യചിത്തി-മത്യരാതിമഗേ ।
വിശ്വാ ഹ്യഗേ ദുരിതാ സഹസ്വാമാസൃദ്യച്ഛ സഹവീരാച്ഛ
രയിനാഃ । അനാധൃഷ്ടോ ജാതവേദാ അനിഷ്ടതോ
വിരാഡഗേ ക്ഷത്രഭ്യദ്-ദീദിഹീഹ ।
വിശ്വാ ആശാഃ പ്രമുഞ്ചൻ മാനുഷീർഭിയഃ ശിവാഭിരദ്യ
പരി പാഹി നോ വൃധേ । ബൃഹസ്പതേ സവിതർ
ബോധയൈനച്ഛ സച്ശിതം ചിമ്സം തരാച്ഛ സച്ശിശാധി ।
വർധയൈനം മഹതേ സൗഭഗായ- [] 27

4.1.7.4

വിശ്വ ഏനമനു മദന്തു ദേവാഃ । അമൃത്രഭൂയാദധ യദ്യമസ്യ
ബൃഹസ്പതേ അഭിശസ്തേര മുഞ്ചഃ । പ്രത്യൗഹതാ-മശിനാ
മൃത്യുമസ്താദ് ദേവാനാ-മഗേ ഭിഷജാ ശചീഭിഃ ।
ഉദായം തമസസ്സരി പശ്യന്തോ ജ്യോതിരുത്തരം ।
ദേവം ദേവത്രാ സൂര്യമഗന്ത ജ്യോതിരുത്തമം । 28
(ഇമേ ശിവോ അഗേ - ടി - സൗഭഗായ -
ചതുസ്തീച്ശച്ച) (A7)

4.1.8.1

ഊർധ്വാ അസ്യ സമീയോ ഭവന്ത്യൂർധ്വാ ശുക്രാ
 ശോചീഷ്യഗ്നേഃ । ദ്യുമത്തമാ സുപ്രതീകസ്യ സുനോഃ ।
 തന്നുനപാദസുരോ വിശ്വവേദാ ദേവോ ദേവേഷു ദേവഃ ।
 പഥ ആനക്തി മധാ ഘൃതേന ।
 മധാ യജ്ഞം നക്ഷസേ പ്രീണാനോ നരാശ്ഛസോ അഗ്നേ ।
 സുകൃദേവഃ സവിതാ വിശ്വവാരഃ । അച്ഛായമേതി ശവസാ
 ഘൃതേനേധാനോ വഹ്നിർനമസാ । അഗ്നിഃ സ്രുചോ
 അധാരേഷു പ്രയഥ്സു । സ യക്ഷദസ്യ മഹിമാനമഗ്നേഃ
 സ - [] 29

4.1.8.2

ഈ മന്ത്രാസു പ്രയസഃ । വസുശ്ചേതിഷോ വസുധാതമശ്ച ।
 ദാരോ ദേവീരന്വസ്യ വിശ്വേ വ്രതാ ദദന്തേ അഗ്നേഃ ।
 ഉരുവൃചസോ ധാമ്ന പതുമാനാഃ । തേ അസ്യ യോഷണേ
 ദിവ്യേ ന യോനാവുഷാസാനക്താ । ഇമം യജ്ഞമവതാ-
 മധാരം നഃ । ദൈവ്യാ ഹോതാരാവൂർധ്വ-മധാരം നോ
 ട്സേർജിഹ്വാമഭി ഗൃണീതം । കൃണൂതം നഃ സിഷ്ടിം ।

തി॒സ്രോ॑ ദേ॒വീർ ബ॑ർഹി॒രേദ॑ꣳ സ॒ദന്തി॑ധാ

സ॒രസ്വ॑തീ - [] 30

4.1.8.3

ഭാ॒രതീ॑ । മ॒ഹീ ഗൃ॑ണാനാ । ത॒ന്നസ്തു॑രീ॒പമദ്ഭു॑തം പു॒രുക്ഷു॑

ത്വഷ്ടാ॑ സു॒വീരം॑ । രാ॒യസ്പോ॑ഷം ിഷ്യ॑തു നാഭി॑മസ്മേ ।

വ॒നസ്ത॑ത്സേ॒വ സൃ॑ജാ ര॒രാണ॑സ്ത॒മനാ॑ ദേ॒വേഷു॑ ।

അ॒ഗ്നിർ ഹ॒വ്യꣳ ശ॑മി॒താ സു॑ദയാതി ।

അ॒ഗ്നേ സ്വാ॑ഹാ കൃ॒ണുഹി॑ ജാ॒തവേ॑ദ ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ഹ॒വ്യം ।

വിശ്വേ॑ ദേ॒വാ ഹ॒വിരി॑ദം ജു॒ഷന്താം॑ । ഹി॒രണ്യ॑ഗർഭഃ

സ॒മവ॑ർത॒താഗ്രേ॑ ഭൃ॒തസ്യ॑ ജാ॒തഃ പ॑തി॒രേക॑ ആ॒സീത് ।

സ॒ ദാ॒ധാര॑ പൃ॒ഥിവി॑ം ദൃ॒ഢാ - [] 31

4.1.8.4

-മു॒തേമാം॑ ക॒സ്മൈ॑ ദേ॒വായ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ ।

യഃ പ്രാ॑ണ॒തോ നി॑മി॒ഷതോ॑ മ॒ഹിതൈ॑ക ഇ॒ന്ദ്രാജാ॑ ജഗ॒തോ

ബ॒ഭൂവ॑ । യ ഇ॒ൗശേ॑ അ॒സ്യ ദി॑പ॒ദശ്ച॑തു॒ഷ്ഠദഃ॑ ക॒സ്മൈ॑

ദേ॒വായ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ । യ ആ॑ത്മ॒ദാ ബ॒ലദാ॑ യ॒സ്യ

വിശ്വ॑ ഉ॒പാ॑സ॒തേ പ്ര॒ശിഷം॑ യ॒സ്യ ദേ॒വാഃ ।

യ॒സ്യ ഛാ॑യാഽമൃ॒തം യ॒സ്യ മൃ॒ത്യുഃ ക॒സ്മൈ॑ ദേ॒വായ॑

ഹ॒വിഷാ॑ വി॒ധേമ॑ । യ॒സ്യേമേ॑ ഹി॒മവ॑ന്തോ മ॒ഹിതാ॑ യ॒സ്യ

സമുദ്രഃ¹ രസയാ² സഹാ - [] 32

4.1.8.5

-ssഹുഃ¹ | യസ്യേ²മാഃ പ്രദിശോ³ യസ്യ⁴ ബാഹു⁵ ക്വൈസ്മ⁶
 ദേവായ⁷ ഹവിഷാ⁸ വിധേമ⁹ | യം ക്രന്ദസീ¹⁰ അവസാ¹¹
 തസ്തദാനേ¹² അഭ്യേക്ഷതാം¹³ മനസാ¹⁴ രേജമാനേ¹⁵ |
 യത്രാധി¹⁶ സൂര¹⁷ ഉദിതൗ¹⁸ വ്യുതി¹⁹ ക്വൈസ്മ²⁰ ദേവായ²¹ ഹവിഷാ²²
 വിധേമ²³ | യേന²⁴ ദ്യൗരുഗ്രാ²⁵ പൃഥിവീ²⁶ ച²⁷ ദൃഡേ²⁸ യേന²⁹ സുവഃ³⁰
 സ്തദിതം³¹ യേന³² നാകഃ³³ | യോ³⁴ അന്തരിക്ഷേ³⁵ രജസോ³⁶
 വിമാനഃ³⁷ ക്വൈസ്മ³⁸ ദേവായ³⁹ ഹവിഷാ⁴⁰ വിധേമ⁴¹ | ആപോ⁴²
 ഹ⁴³ യന്മഹതീർ⁴⁴ വിശ്വ - [] 33

4.1.8.6

-മായൻ¹ ദക്ഷം² ദധാനാ³ ജനയന്തീരഗ്നിം⁴ |
 തതോ⁵ ദേവാനാം⁶ നിരവർത്തതാസുരേകഃ⁷ ക്വൈസ്മ⁸ ദേവായ⁹
 ഹവിഷാ¹⁰ വിധേമ¹¹ | യശ്ചിദാപോ¹² മഹിനാ¹³ പര്യപശ്യദ്-ദക്ഷം¹⁴
 ദധാനാ¹⁵ ജനയന്തീരഗ്നിം¹⁶ | യോ¹⁷ ദേവേഷാധി¹⁸ ദേവ¹⁹ ഏക²⁰
 ആസീത്²¹ ക്വൈസ്മ²² ദേവായ²³ ഹവിഷാ²⁴ വിധേമ²⁵ | 34

(അഗ്നേഃ സ - സർവ്വതീ - ദ്യാഃ - സഹ - വിശ്വം -
 ചതുസ്തീഷ്ഠച്ച) (A8)

Special Korvai

(ഊർധ്വാ - യഃ പ്രാണതോ - യ ആത്മാ - യസ്യേമേ -
 യക്രന്ദസീ - യേന ദൃഘ- രാപോ ഹ യത് - തതോ
 ദേവാനാം - യശ്ചിദാപോ - യോ ദേവേഷു - നവ)

4.1.9.1

ആകൃതിമഗ്നിം പ്രയുജം സ്വാഹാ മനോ മേധാമഗ്നിം
 പ്രയുജം സ്വാഹാ ചിത്തം വിജ്ഞാതമഗ്നിം പ്രയുജം
 സ്വാഹാ വാചോ വിധൃതിമഗ്നിം പ്രയുജം സ്വാഹാ
 പ്രജാപതയേ മനവേ സ്വാഹാഽഗ്നയേ വൈശ്യാനരായ
 സ്വാഹാ വിശ്വേ ദേവസ്യ നേതുർമർതോ വൃണീത സഖ്യം
 വിശ്വേ രായ ഇഷ്ടുധൃസി ദൃഗ്നം വൃണീത പുഷ്യസേ
 സ്വാഹാ മാ സു ഭിത്മാ മാ സു രിഷോ ദൃഢ്ഹസ
 വീഡയസ്വ സു । അംബ ധൃഷ്ണു വീരയസ്വാ - [] 35

4.1.9.2

-ഽഗ്നിശ്ചേദം കരിഷ്യമഃ । ദൃഢ്ഹസ ദേവി പൃഥിവീ
 സ്വസ്തയ ആസുരീ മായാ സ്വധയാ കൃതാഽസി ।
 ജുഷ്ടം ദേവാനാമിദമസ്തു ഹവൃമരിഷ്ടാ തമുദിഹി യജ്ഞേ
 അസ്മിൻ । മിത്രൈതാമുഖാം തപൈഷാ മാ ഭേദി ।
 ഏതാം തേ പരി ദദാമ്യഭിന്തേത്യ । ദ്രവന്നഃ സർപിരാസുതിഃ

പ്ര॒തോ ഹോ॑താ വരേ॒ണ്യഃ । സഹ॑സസ്സു॒ത്രോ അ॑ദ്ഭു॒തഃ ।

പര॑സ്യാ അധി॑ സം॒വതോ॑ഽവരാ॒യ് അ॑ഭ്യോ - [] 36

4.1.9.3

തര॑ । യ॒ത്രാഹ॑മസി॒തായ് അവ॑ । പര॑മസ്യാഃ പരാ॑വതോ
രോഹി॑ദശാ ഇ॒ഹാഽഽഗ॑ഹി । പു॒രീഷ്യഃ പു॒രുപ്രി॑യോഽഗേ
ത്വം തരാ॑ മൃ॒ധഃ । സീ॒ദ ത്വം മാ॑തുരസ്യാ ഉ॒പസ്ഥേ॑
വിശ്വാ॑ന്യഗേ വയു॒നാനി॑ വി॒ദ്വാൻ ।

മൈനാ॑മർചിഷാ മാ തപ॑സാഽഭി ശൃ॒ശുചോ॑ഽന്തര॑സ്യായ്
ശു॒ക്ര ജ്യോതി॑ർ വി॒ദ്വാഹി॑ । അ॒ന്തര॑ഗേ രൂ॒ചാ ത്വമു॑ഖായൈ
സദ॑നേ സ്വേ । തസ്യാ॑സ്തായ് ഹര॑സാ തപ॑ൻ () ജാ॒തവേ॑ദഃ
ശി॒വോ ഭവ॑ । ശി॒വോ ഭൂ॒ത്വാ മഹ്യ॑മഗ്നേഽഥോ സീ॒ദ
ശി॒വസ്ത്വം॑ । ശി॒വാഃ കൃ॒ത്വാ ദി॒ശഃ സർ॑വാഃ സ്വാം
ഽയോനി॑മിഹാഽഽസദഃ । 37 (വീ॒രയ॑സാ - ഽഽ - തപ॑ൻ -

വി॒ശ്ശതി॑ശ്ച) (A9)

4.1.10.1

യദ॑ഗേ യാനി॑ കാ॒നി ചാ॑ഽഽ തേ ദാ॒രൂണി॑ ദധു॒സി ।
തദ॑സ്തു തു॒ഭ്യമിദ്-ഘൃ॑തം തജ്ജു॑ഷസ്വ യവി॑ഷ്യ ।
യദ॑ത്ത്യുപ॒ജിഹ്വി॑കാ യദ॑ഗ്മോ അ॒തിസർ॑പതി ।

സർവം തദസ്തു തേ ഘൃതം തജ്ജുഷസ്വ യവിഷ്യത ।
 രാത്രിച് രാത്രിമപ്രയാവം ദരന്തോഽശ്വായേവ തിഷ്ഠതേ
 ഘാസമസ്മൈ । രായസ്പോഷേണ സമിഷാ മദന്തോഽഗേ
 മാ തേ പ്രതിവേശാ രിഷാമ । നാഭാ - [] 38

4.1.10.2

പൃഥിവ്യാഃ സമിധാനമഗ്നിച് രായസ്പോഷായ ബൃഹതേ
 ഹവാമഹേ । ഇരംമദം ബൃഹദുക്ഥം യജത്രം ജേതാരമഗ്നിം
 പൃതനാസു സാസഹിം । യാഃ സേനാ അഭീത്വരീരാ-
 വ്യാധിനീ-രുഗണാ ഉത । യേ സ്തേനാ യേ ച
 തസ്കരാസ്താഽസ്തേ അഗ്നേഽപി ദധാമ്യാസ്യേ । ദഽശ്വോഭ്യാം
 മലിമ്ലുൻ ജംഭൈ-സ്തസ്കരാച് ഉത । ഹന്മ്യാഽസ്തേനാൻ-
 ദഗവസ്താഽസ്താം ഖാദ സുഖാദിതാൻ । യേ ജനേഷു
 മലിമ്ലവഃ സ്തേനാ-സസ്തസ്കരാ വനേ । യേ - [] 39

4.1.10.3

കക്ഷേഷാഘാ യവസ്താഽസ്തേ ദധാമി ജംഭയോഃ ।
 യോ അസ്മദ്യമരാതീയാദ്-യശ്ച നോ ദേഷതേ ജനഃ ।
 നിന്ദാഭ്യാ അസ്താൻ ദിഹ്വാച് സർവം തം മസ്തസാ ക്കുരു ।
 സച്ശിതം മേ ബ്രഹ്മ സച്ശിതം വീര്യം ബലം ।

സപ്തശ്രീതം ക്ഷത്രം ജിഷ്ണു യസ്യോഹമസ്തി പുരോഹിതഃ ।
 ഉദേഷാം ബാഹു അതിരമുദാർച ഉദു ബലം ।
 ക്ഷിണോമി ബ്രഹ്മണാമിത്രാനുനയാമി - [] 40

4.1.10.4

സ്വാഹ് അഹം । ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്യാ വൃദ്യാദ്-
 ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ രുചാനഃ । അഗ്നിരമൃതോ
 അഭവദ്യോ-ഭിര്യദേനം ദ്യാരജനയഥ് സുരേതാഃ ।
 വിശ്വാ രൂപാണി പ്രതി മുഞ്ചതേ കവിഃ പ്രാസാവിദ്-ഭദ്രം
 ദിപദേ ചതുഷ്ഠദേ । വി നാകമഖ്യഥ് സവിതാ വരേണ്യോഽനു
 പ്രയാണമുഷസോ വിരാജതി । നകേതാഷാസാ സമനസാ
 വിരൂപേ ധാപയേതേ ശിശുമേകപ്ത സമീചീ ।

ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുക്തോ - [] 41

4.1.10.5

അന്തർവി ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ ।
 സുപർണോഽസി ഗരുത്മാൻ ത്രിവൃത്തേ ശിരോ ഗായത്രം
 ചക്ഷുഃ സ്തോമ ആത്മാ സാമ തേ തന്മൂർവാമദേവ്യം
 ബൃഹദ്-രഥന്തരേ പക്ഷൗ യജ്ഞായജ്ഞിയം പുച്ഛം
 ഛന്ദാഽസൃങ്ഗാനി ധിഷ്ണിയാഃ ശഹാ യജുപ്ഷി നാമ ।
 സുപർണോഽസി ഗരുത്മാൻ ദിവം ഗച്ഛ സുവഃ പത । 42

(നാഭാ - വനേ യേ - ന്യാമി - ക്ഷാമാ രുക്മോ -

ഽഷ്ടാത്രിശ്ശച്ച) (A10)

4.1.11.1

അഗ്നേ യം യജ്ഞമധാരം വിശ്വതഃ പരിഭൂരസി । സ
ഇദേവേഷു ഗച്ഛതി । സോമ യാസ്മൈ മയോഭൂവ ഊതയഃ
സന്തി ദാശുഷേ । താദിർനോഽവിതാ ഭവ ।

അഗ്നിർമൂർധാ > ¹ , ഭൂവഃ > ² ।

ത്വന്നഃ സോമ > ³ , യാ തേ ധാമാനി > ⁴ ।

തഥ് സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ദേവസ്യ ധീമഹി ।
ധിയോ യോ നഃ പ്രചോദയാത് । അചിത്തീ യച്ഛക്യമാ
ദൈവ്യേ ജനേ ദീനൈർ ദക്ഷൈഃ പ്രഭൂതീ പൂരുഷത്വാത് । 43

4.1.11.2

ദേവേഷു ച സവിതർ മാനുഷേഷു ച ത്വന്നോ അത്ര
സുവതാദനാഗസഃ । ചോദയിത്രി സൂന്യതാനാം ചേതന്തീ
സുമതീനാം । യജ്ഞം ദധേ സരസ്വതീ । പാവീരവീ
കന്യാ ചിത്രായുഃ സരസ്വതീ വീരപതീ ധിയം ധാത് ।
ഗാഭിരച്ഛിദ്ര്ശ ശരണഃ സജോഷാ ദൂരാധർഷം ഗൃണതേ
ശർമ യഃസത് । പൃഷാ ഗാ അന്യേതു നഃ പൃഷാ

രക്ഷതാർവതഃ । പൃഷ്ഠാ വാജം സനോതു നഃ ।

ശുക്രം തേ അന്യദ്യജതം തേ അന്യ - [] 44

4.1.11.3

-ദിഷ്ഠുരുപേ അഹ്നീ ദ്യൗരിവാസി । വിശ്വാ ഹി മായാ
അവസി സ്വധാവോ ഭദ്രാ തേ പൃഷ്ഠന്നിഹ രാതിരസ്തു ।
തേഽവർധന്ത സ്വതവസോ മഹിത്വാനാ ഽസനാകം തസ്ഥുരുരു
ചക്രിരേ സദഃ । വിഷ്ണുർ യദ്ധാഽഽവദ്-വൃഷ്ണം മദച്യുതം
ഽവയോ ന സീദന്നധി ബർഹിഷി പ്രിയേ । പ്രചിത്രമർകം
ഗൃണതേ തുരായ മാരുതായ സ്വതവസേ ഭരധാം ।

യേ സഹാഽസി സഹസാ സഹന്തേ - [] 45

4.1.11.4

രേജതേ അഗ്നേ പൃഥിവീ മഖേദ്യഃ ।

വിശ്വേ ദേവാ >[5], വിശ്വേ ദേവാഃ >[6] ।

ദ്യാവാ നഃ പൃഥിവീ ഇമം സിദ്ധമദ്യ ദിവിസ്ത്വശം ।

യജ്ഞം ദേവേഷു യച്ഛതാം । പ്ര പൂർവജേ പിതരാ

നവ്യസീദിർ ഗീർഭിഃ കൃണുധാഽസദനേ ജതസ്യ ।

ആ നോ ദ്യാവാപൃഥിവീ ദൈവ്യേന ജനേന യാതം

മഹി വാം ഽവരുഥം । അഗ്നിഃ സ്തോമേന ബോധയ

സമിധാനോ അമർത്യം । ഹവ്യാ ദേവേഷു നോ ദധത് ।
 സ ഹവ്യവാധമർത്യ ഉശിഗ്ദ്ധൃതശ്ചനോഹിതഃ () ।
 അഗ്നിർധിയാ സമൃണ്ണതി ।

ശന്നോ ദവന്തു > 7 , വാജേവാജേ > 8 । 46

(പുരുഷത്വതാ - യജതന്തേ അന്യഥ് - സഹന്തേ -
 ചനോഹിതോ - ണ്ടൗ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യുഞ്ജാന - ഇമാമഗൃഭ്ണൻ - ദേവസ്യ - സന്തേ -
 വി പാജസാ - വസവസ്ത്വാ - സമാസ്ത്വാർ - ഭവാ
 അസ്യാകൃതിം - യദഗേ യാൻ - യഗേ യം യജ്ഞ -
 മേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യുഞ്ജാനോ - വർമ ച സ്ഥ - ആദിത്യസ്ത്വാ - ഭാരതീ -
 സ്വാഴ് അഹഴ് - ഷട്ചതാരിഴ്ശത്)

First and Last Padam of First Prasnam of Kanda 4 :-

(യുഞ്ജാനോ - വാജേവാജേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.1.1 Appendix

4.1.11.1 - അഗ്നിർമൂർധാ > ¹ ഭൂവഃ > ² ।

അഗ്നിർമൂർധാ ദിവഃ കകുത് പതിഃ പൃഥിവ്യാ അയം ।
അപാച് രേതാച്സി ഗിന്വതി ॥

ഭൂവോ യജ്ഞസ്യ രജസശ്ച നേതാ യത്രാ നിയുദ്ഭിഃ
സചസേ ശിവാഭിഃ । ദിവി മൂർധാനം ദധിഷേ സുവർഷാ
ജിഹ്വാമഗ്നേ ചകൃഷേ ഹവ്യവാഹം ॥

(Appearing in TS 4-4-4-1)

4.1.11.1 ത്വന്നഃ സോമ > ³ , യാ തേ ധാമാനി > ⁴ ।

ത്വം നഃ സോമ വിശ്വതോ രക്ഷാ രാജന്നഘായതഃ ।
ന രിഷ്യേത് താവതഃ സഖാഃ ॥

യാ തേ ധാമാനി ദിവി യാ പൃഥിവ്യാം യാ
പർവതേഷോഷധീഷ്ണു ।
തേഭിരനോ വിശ്വൈഃ സുമനാ അഹേഡൻ രാജൻമ-
സോമ പ്രതി ഹവ്യാ ഗൃഭായ ॥

(Appearing in TS 2-3-14-1)

4.1.11.4- വിശ്വേ॑ ദേ॒വാ > ⁵, വിശ്വേ॑ ദേ॒വാഃ > ⁶ ।

വി॒ശ്വേ॑ ദേ॒വാഃ ഋ॒താവൃ॑ധ് ഋ॒തൂഭി॑ർ ഹ॒വന॑ശ്രുതഃ ।
ജു॒ഷന്താം യു॒ജ്യം പ॑യഃ ॥

വി॒ശ്വേ॑ ദേ॒വാഃ ശൃ॒ണുതേ॑മച് ഹ॒വം മേ॒ യേ അ॑ന്തരീ॒ക്ഷേ യ
ഉ॒പ ദൃ॒വിഷു॑ । യേ അ॒ഗ്നിജി॑ഹ്വാ ഉ॒ത വാ॑ യജ॒ത്രാ
ആ॒സദ്യാ॒സ്മിൻ ബ॑ർഹി॒ഷി മാ॒ദയ॑ധാം ॥

(Appearing in TS 2.4.14.5)

4.1.11.4 -ശ॒ന്നോ ദ॒വന്തു॑ > ⁷, വാ॒ജേ॒വാജേ॑ > ⁸ ।

മി॒തദ്ര॑വഃ സ॒ഹസ്ര॑സാ മേ॒ധസാ॑താ സ॒നിഷ്യ॑വഃ ।
മഹോ॑ യേ ര॒തച് സ॑മി॒ഥേഷു॑ ജ॒ഭിരേ॑ ശ॒ന്നോ ദ॒വന്തു॑
വാ॒ജിനോ॑ ഹ॒വേഷു॑ ।

വാ॒ജേ॒വാജേ॑ വ॒ത വാ॒ജിനോ॑ നോ॒ ധനേ॑ഷു വി॒പ്രാ
അ॒മൃതാ॑ ഋ॒തജ്ഞാഃ॑ ॥

(Appearing in TS 1.7.8.2)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം

4.2.1.1

വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസൃഭിമാതിഹാ ഗായത്രം ചരന് ആ രോഹ
പൃഥിവീമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ണോ വിഷ്ണോഃ
ക്രമോഽസൃഭിശസ്തിഹാ ത്രൈഷ്ടുഭം ചരന് ആ രോഹാ-
ന്തരിക്ഷമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ണോ വിഷ്ണോഃ
ക്രമോഽസൃരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ചരന് ആ രോഹ
ദിവമനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ണോ വിഷ്ണോഃ - [] 1

4.2.1.2

ക്രമോഽസി ശത്രുയതോ ഹന്താഽനുഷ്ടുഭം ചരന് ആ രോഹ
ദിശോഽനു വിക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്ഃ ।
അക്രന്ദഗ്നിഃ സുനയന്നിവ ദ്യൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീര്യഃ
സമഞ്ജൻ । സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യഭാ
രോദസീ ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ । അഗ്നേഽഭ്യാവർതിന്നഭി ന
ആ വർതസ്വാഽഽയുഷാ വർചസാ സന്ധാ മേധയാ പ്രജയാ

ധനേന | അഗ്നേ - [] 2

4.2.1.3

അങ്ഗിരഃ ശതം തേ സന്ത്യാവൃതഃ സഹസ്രം ത
ഉപാവൃതഃ | താസാം പോഷസ്യ പോഷേണ പുനർനോ
നഷ്ടമാ കൃധി പുനർനോ രയിമാ കൃധി |
പുനരൂർജാ നിവർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാഃ യുഷാ |
പുനർനഃ പാഹി വിശ്വതഃ | സഹ രയോ നി വർതസ്വാഗ്നേ
പിമ്പസ്വ ധാരയാ | വിശ്വഹ്സ്മിനീയാ വിശ്വതസ്സരി |

ഉദുത്തമം വരുണ പാശ മസ്മദവാധമം - [] 3

4.2.1.4

വി മധ്യമൗ ശ്രമായ | അഥ വയമാദിത്യ പ്രതേ
തവാനാഗസോ അദിതയേ സ്യാമ | ആ താഹാർഷ-
മന്തർഭൂർ ധ്രുവസ്തിഷ്ഠാ ഹിചാചലിഃ | വിശ്വസ്താ സർവാ
വാണന്താസിൻ രാശ്രമധി ശ്രയ | അഗ്നേ
ബൃഹന്നുഷസാമൂർധ്വോ അസ്ഥാനിർ ജഗ്മിവാൻ-
തമസോ ജ്യോതിഷാഹാത് | അഗ്നിർഭാനുനാ രുശതാ
സ്വങ്ഗ ആ ജാതോ വിശ്വാ സദ്മാന്യപ്രാഃ |

സീദ താം മാതൂരസ്യാ - [] 4

4.2.1.5

ഉപസ്ഥേ വിശ്വാന്യഗേ വയുനാനി വിദാൻ ।
 മൈനാമർചിഷാ മാ തപസാഭി ശുശുചോന്തരസ്യാച്ഛ്
 ശുക്രജ്യോതിർവി ഭാഹി । അന്തരഗേ രൂചാ താമുഖായൈ
 സദനേ സ്വേ । തസ്യാസ്ത്വാ ഹരസാ തപഞ്ജാതവേദഃ
 ശിവോ ഭവ । ശിവോ ഭൂതാ മഹ്യമഗേഭ്യോ സീദ
 ശിവസ്ത്വം । ശിവാഃ കൃതാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം
 യോനിമിഹാഭ്യസ്തഃ । ഹവ്സഃ ശുചിഷദ് ()
 വസുരന്തരിക്ഷ-സദ്ധോതാ വേദിഷദതിമിർ ദുരോണസത് ।
 നൃഷദരസദ് ഋതസദ് വ്യോമസ-ദബ്ബാ ഗോജാ ഋതജാ
 അദ്രിജാ ഋതം ബൃഹത് । 5

(ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷ്യാ വിഷ്യാർ
 - ഭവന്നേനാഗേ - ധമ - മസ്യഃ - ശുചിഷദ് -
 ഷോഡശ ച) (A1)

4.2.2.1

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജ്ഞേത അഗ്നിരസ്മദ് ദിതീയം പരി
 ജാതവേദഃ । തൃതീയമസ്തു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന
 ഏനം ജരതേ സ്വാധീഃ । വിദ്മാ തേ അഗേ ത്രേധാ
 ത്രയാണി വിദ്മാ തേ സദ്മ വിഭൂതം പുരുത്രാ ।

വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗുഹാ യദിദ്മാ തമുത്സം യത്
 ആജഗൻമ | സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അഹ്ണന്തർ നൃചക്ഷാ
 ഞായേ ദിവോ അഗ്ന ഊധൻ | തൃതീയേ ത്വാ - [] 6

4.2.2.2

രജസി തസ്ഥിവാഽ സ്മൃതസ്യ യോനൗ മഹിഷാ
 അഹിനന് | അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദ്യാഃ ക്ഷാമാ
 രേരിഹദ്-വീര്യഃ സമഞ്ജൻ | സദ്യോ ജജ്ഞാനോ
 വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ |
 ഉശിക് പാവകോ അരതിഃ സുമേധാ മർതേഷ്വഗ്നിരമൃതോ
 നി ധായി | ഇയർതി ധൃമമരൂഷം ഭരിഭ്രദുച്ഛുക്രേണ
 ശോചിഷാ ദ്യാമിനക്ഷത് | വിശ്വസ്യ കേതുർ ഭുവനസ്യ
 ഗർഭ ആ - [] 7

4.2.2.3

രോദസീ അപൃണാജ്ജായമാനഃ | വീഡും ചിദദ്രിമദിനത്
 പരായൻ ജനാ യദഗ്നിമയജന്ത പഞ്ച | ശ്രീണാമുദാരോ
 ധരുണോ രയീണാം മനീഷാണാം പ്രാർപണഃ സോമഗോപാഃ |
 വസോഃ സൂനുഃ സഹസോ അഹ്ണ രാജാ വി ഭാത്യഗ്ര
 ഉഷസാമിധാനഃ | യസ്തേ അദ്യ കൃണവദ്-ഭദ്രശോചേഽപൃപം

ദേവ ഘൃതവന്തമഗേ । പ്രതം നയ പ്രതരാം വസ്യോ അച്ഛാഭി
ദൃക്തം ദേവഭക്തം യവിഷ്ട । ആ - [] 8

4.2.2.4

തം ഭജ സൗശ്രവസേഷ്യാഗ്ന ഉക്ഥ-ഉക്ഥ ആ ഭജ
ശസ്യമാനേ । പ്രിയഃ സൂര്യേ പ്രിയോ അഗ്നാ ദവാത്യു-
ജ്ജാതേന ഭിന്നദദുജ്ജനിതൈഃ । താമഗേ യജമാനാ
അനു ദൃക്തം വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ വാര്യാണി ।
തായാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ വ്രജം ഗോമന്തമുശിജോ
വി വവ്രുഃ । ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്വാ വൃദ്യൗദ്-
ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ രുചാനഃ । അഗ്നിരമൃതോ അഭവദ്-
വയോഭിര്യദേ- () -നം ദൃൗരജനയഥ് സൂരേതാഃ । 9

(തൃതിയേ താ - ഗർഭ ആ - യവിഷ്ടാഃ - യ -

ചുതാരി ച) (A2)

4.2.3.1

അന്നപത്സേന്നസ്യ നോ ദേഹ്യനമീവസ്യ ശൃഷ്ണിണ്ഃ ।
പ്ര പ്രദാതാരം താരിഷ ഉൗർജം നോ ധേഹി ദിപദേ
ചതുഷ്പദേ । ഉദു താ വിശ്വേ ദേവാ അഗേ ഭരന്തു ചിത്തിഭിഃ ।
സ നോ ഭവ ശിവതമഃ സുപ്രതീകോ വിഭാവസുഃ ।
പ്രേദഗേ ജ്യോതിഷ്ഠാൻ യാഹി ശിവേഭി -രർചിഭിസ്തം ।

ബൃഹദ്ദി॑ർ-ഭാ॒നുഭി॑ർ-ഭാ॒സൻ മാ॒ ഹി॑ഷ്വ॒സീ സ്തനു॑വാ॒ പ്രജാഃ॑ ।
സമി॒ധാഽഗ്നി॑ം ദു॒വസ്യ॑ത ഏ॒തൈർ ബോ॑ധയതാതിമിം ।
ആ - [] 10

4.2.3.2

ഽസ്മി॑ൻ ഹ॒വ്യാ ജു॑ഹോതന । പ്ര പ്രായമ॑ഗ്നിർ ഭ॒രത॑സ്യ
ശൃ॒ണ്വേ വി യഥ്॑ സൂ॒ര്യോ ന രോ॑ചതേ ബൃഹദ്ദി॑ഭാഃ ।
അഭി॑ യഃ പൂ॒രും പൃ॑തനാസു തസ്ഥൗ ദീ॒ദായ॑ ദൈവേ॒ധാ
അതി॑മിഃ ശി॒വോ നഃ॑ । ആപോ॑ ദേ॒വീഃ പ്രതി॑ ഗൃഹ്ണീ॒ത
ഭ॒സ്മൈതഥ്॑ സ്വേ॒യാനേ॑ കൃ॒ണു॑ധാ॒ഷ്വ സു॒രഭാ॑വു ലോ॒കേ ।
ത॒സ്മൈ നമ॑ന്താം ജന॑യഃ സു॒പതീ॑ർ മാ॒തേവ॑ പു॒ത്രം
ബി॒ഭൃതാ॑ സ്വേ॒നം । അ॒ഹ്നഗ്നേ॑ സ॒ധിഷ്ഠ॑വ- [] 11

4.2.3.3

സൗ॒ഷധീ॑രനു॒രുധ്യ॑സേ । ഗർഭേ॑ സഞ്ജായ॒സേ പു॑നഃ ।
ഗർഭോ॑ അ॒സ്യോഷ॑ധീ॒നാം ഗർഭോ॑ വന॒സ്തതീ॑നാം ।
ഗർഭോ॑ വി॒ശ്വാസ്യ॑ ഭൂ॒തസ്യാ॑ഗ്നേ ഗർഭോ॑ അ॒പാമ॑സി ।
പ്ര॒സദ്യ॑ ഭ॒സ്മനാ॑ യോനിമ॒പശ്യ॑ പൃ॒ഥിവീ॑മഗ്നേ ।
സ॒ഷ്വസ്യ॑ജ്യ മാ॒ത്യഭി॑സ്താം ജ്യോതി॒ഷ്ഠാൻ പു॑നരാഽസ॒ദേഃ ।
പു॑നരാ॒സദ്യ॑ സദ॒നമ॑പശ്യ പൃ॒ഥിവീ॑മഗ്നേ ।

ശേഷേ മാതുര്യമോപസ്ഥേ ടന്തരസ്യാഽശിവതമഃ ।

പുനരൂർജാ - [] 12

4.2.3.4

-നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ട്വയുഷാ । പുനർനഃ പാഹി
വിശ്വതഃ । സഹ രജ്ഞാ നി വർതസ്വാഗേ പിനസ്വ ധാരയാ ।
വിശ്വഹ്നീയാ വിശ്വതസ്സരി । പുനസ്ത്വാ ട്വദിത്യാ രൂദ്രാ
വസവഃ സമീന്ധതാം പുനർബ്രഹ്മാണോ വസുനീഥ
യജ്ഞേഃ । ഏതേന ത്വം തനുവോ വർധയസ്വ സത്യാഃ
സന്തു യജമാനസ്യ കാമാഃ । ബോധാ നോ അസ്യ വചസോ
യവിഷ്ട മഹ്വിഷ്ടസ്യ പ്രഭൃതസ്യ സ്വധാവഃ । പീയതി ത്വോ
അനു () ത്വോ ഗൃണാതി വന്ദാരുന്യേ തനുവം വന്ദേ
അഗേ । സ ബോധി സൂരിർ മഘവാ വസുദാവാ
വസുപതിഃ । യുയോധ്യസ്തദ് ദേഷാഽസി । 13

(ആ - തവോർ - ജാട - നു - ഷോധശ ച) (A3)

4.2.4.1

അപേത വീത വി ച സർവതാതോ യേടത്ര സ്ഥ പുരാണാ
യേ ച നൃതനാഃ । അദാദിദം യമോഽവസാനം പൃഥിവ്യാ
അക്രന്നിമം പിതരോ ലോകമസ്മൈ । അഗേർ ദസ്മാസ്യഗേഃ

പുരീഷമസി സംജ്ഞാൻമസി കാമധർണം മയി തേ
കാമധർണം ഭൂയാത് | സം യോ വഃ പ്രിയാസ്തനുവഃ സം
പ്രിയാ ഹൃദയാനി വഃ | ആത്മാ വോ അസ്തു - [] 14

4.2.4.2

സംപ്രിയഃ സംപ്രിയാസ്തനുവോ മമ | അയച് സോ
അഗ്നിർ യസിൻമ്-സോമമിന്ദ്രഃ സുതം ദധേ ജംരേ
വാവശാനഃ | സഹസ്രിയം വാജമത്യം ന സപ്തിച്
സസവാൻമ് -സൻമ് -സ്യൂയസേ ജാതവേദഃ |

അഗ്നേ ദിവോ അർണമച്ഛാ ജിഹാസ്യച്ഛാ ദേവാച്
ഊചിഷേ ധിഷ്ണിയാ യേ | യാഃ പരസ്താദ്-രോചനേ
സൂര്യസ്യ യാശ്ചാ വസ്താ-ദുപതിഷ്ഠന്ത ആപഃ | അഗ്നേ
യത് തേ ദിവീ വർചഃ പൃഥിവ്യാം യദോഷധീഷ - [] 15

4.2.4.3

-സ്തോ വാ യജത്ര | യേനാന്തരിക്ഷ-മൂർവാതതൻമ് ത്വേഷഃ
സ ഭാനുരർണവോ നൃചക്ഷാഃ | പുരീഷ്യാസോ അഗ്നയഃ
പ്രാവണേഭിഃ സജോഷസഃ | ജുഷന്താച് ഹവ്യമാഹുതമനമീവാ
ഇഷോ മഹീഃ | ഇഡാമഗ്നേ പുരുദച് സച് സനിം
ഗോഃ ശശ്വത്തച് ഹവമാനായ സാധ | സ്യാനഃ

സു॒നു॒സ്തന॑യോ വി॒ജാ॒വാഃ॑ഗേ॒ സാ॒ തേ॑ സു॒മതി॑ർ ഭൂ॒ത്വസ്മേ॑ ।
 അ॒യം തേ॑ യോ॒നിർ ഗൃ॒തിയോ॑ യ॒തോ ജാ॒തോ അ॒രോ॒ചമാഃ॑ ।
 തം ജാന - [] 16

4.2.4.4

ന്നഗ॑ ആ രോ॒ഹാ॒മാ നോ॑ വ॒ർധ॒യാ ര॒യിം । ചി॒ദസി॑
 തയാ॑ ഭേ॒വത॑യാഃ॒ങ്ഗി॒രസാ॑ദ്-ധ്രു॒വാ സീ॑ദ പ॒രിചി॑ദസി
 തയാ॑ ഭേ॒വത॑യാഃ॒ങ്ഗി॒രസാ॑ദ് ധ്രു॒വാ സീ॑ദ ലോ॒കം
 പൃ॒ണ ച॒രിദ്രം॑ പൃ॒ണാ॒മോ സീ॑ദ ശി॒വാ താം ।
 ഇ॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ ത്വാ ബൃ॒ഹ॒സ്പതി॑ര॒സ്മിൻ യോ॒നാവ॑സി॒ഷദൻ॑ ।
 താ അ॒സ്യ സു॑ദ॒ഭോഹ॑സഃ സോമ॑ ശ്രീ॒ണന്തി॑ പൃ॒ശ്തയഃ॑ ।
 ജ॒ന്മൻ ഭേ॒വാനാ॑ം വി॒ശ്വസ്മി॑ഷ്യാ രോ॒ചനേ॑ ദി॒വഃ । 17

(അസ്മോ - ഷധീഷു - ജാന - നഷ്ടാചത്വാരിഘ്ശച്ച) (A4)

4.2.5.1

സമി॑തഘ് സ॒ങ്കല്പേ॑മാഘ് സ॒മ്പ്രിയൗ॑ രോ॒ചിഷ്ണു॑
 സു॒മന॑സ്യമാ॒നൗ । ഇ॒ഷമു॑ർജമ॒ഭി സം॑വ॒സാനൗ॑ സം॒വ്വാം
 മനാ॑ഘ്സി സം॒വ്ര॑താ സമു॑ ചി॒ത്താ॒ന്യാഃ॑കരം । അഗ്നേ॑
 പു॒രീഷ്യാ॑ധി॒വാ ഭ॒വാ താം॑ നഃ । ഇ॒ഷമു॑ർജം യ॒ജമാ॑നായ
 യേ॒ഹി । പു॒രീഷ്യ॑സ്തമഗ്നേ॑ ര॒യിമാൻ॑ പു॒ഷ്ടിമാ॑ഘ് അ॒സി ।

ശിവാഃ കൃതാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം ഋയോനിമിഹാഽസദഃ ।
ഭവതം നഃ സമനസൗ സമോകസാ - [] 18

4.2.5.2

-വരേപസൗ ॥ മാ യജ്ഞം ഹി ഹിസിഷ്യം മാ യജ്ഞപതിം
ജാതവേദസൗ ശിവൗ ഭവതമദ്യ നഃ । മാതേവ പുത്രം
പൃഥിവീ പുരീഷ്യമഗ്നിഃ സേ യോനാവഭാരൂവാ ।
താം വിശ്വൈർ ദേവൈർ ഋതുഭിഃ സംവിദാനഃ പ്രജാപതിർ
വിശ്വകർമ്മാ വി മുഞ്ചതു । യദസ്യ പാരേ രജസഃ ശുക്രം
ജ്യോതിരജായത । തം നഃ പർഷദതി ദിഷോഽഗ്നേ
വൈശ്യാനര സ്വാഹാ ॥
നമഃ സു തേ നിർജ്ജതേ വിശ്വരൂപേ - [] 19

4.2.5.3

ഽയസ്മയം വി ചുതാ ബന്ധമേതം । യമേന താം യഥ്യാ സം
വിദാനോത്തമം നാകമധി രോഹയേമം । യത്തേ ദേവീ
നിർജ്ജതിരാബബന്ധ ദാമ ഗ്രീവാസ്വി വിചർത്യം ।
ഇദം തേ തദ് വിഷ്യാമ്യായുഷോ ന മധ്യാദമാ ജീവഃ
പിതുമദ്ധി പ്രമുക്തഃ । യസ്മാസ്തേ അസ്മാഃ ക്രൂര
ആസഞ്ജുഹോമ്യേഷാം ബന്ധാനാമവസർജനായ ।

ഭൂമിരിതി ത്വാ ജനം വിദൂർ നിർജ്ജതി - [] 20

4.2.5.4

രിതി ത്വാ ഹം പരി വേദ വിശ്വതഃ । അസുൻ വന്തമ
യജമാനമിച്ഛ സേനസ്യേത്യാൻ-തസ്കരസ്യാൻ വേഷി ।
അന്യ മസ്മ-ദിച്ഛ സാ ത ഇത്യാ നമോ ദേവി നിർജ്ജതേ
തുഭ്യമസ്തു । ദേവീമഹം നിർജ്ജതിം ഹിമാനഃ പിതേവ
പുത്രം ദസയേ വചോഭിഃ । വിശ്വസ്യ യാ ജായമാനസ്യ
വേദ ശിരഃ ശിരഃ പ്രതി സൂരീ വി ചഷ്ടേ । നിവേശനഃ

സങ്ഗമനോ വസൂനാം ഹിശ്വാ രൂപാഭി ചഷ്ടേ - [] 21

4.2.5.5

ശചീഭിഃ । ദേവ ഇവ സവിതാ സത്യധർമ്മേന്ദ്രോ ന തസ്ഥൗ
സമരേ പഥീനാം । സം ഹരത്രോ ദധാതന നിരാഹാവാൻ
കൃണോതന । സിഞ്ചാമഹാ അവടമുദ്രിണം ഹവം
ഹിശ്വാഹാഭസ്മക്ഷിതം । നിഷ്ക്രൂതാഹാ-വമവടച്ഛ
സുവരത്രച്ഛ സുഷേചനം । ഉദ്രിണച്ഛ സിഞ്ചേ അക്ഷിതം ।
സീരാ യുഞ്ജന്തി കവയോ യുഗാ വി തന്വതേ പൃഥക് ।
ധീരാ ദേവേഷു സ്മൃതാ । യുനക്ത സീരാ വി യുഗാ
തനോത കൃതേ യോനൗ വപതേഹ - [] 22

4.2.5.6

ബീജം । ഗിരാ ച ശ്രുഷ്ടിഃ സഭരാ അസന്നോ നേദീയ ഇഥ്
 സൂണ്യാ പക്വമാ യത് । ലാങ്ഗലം പവീരവച് സുശേവച്
 സുമതിമ്സരു । ഉദിത് കൃഷ്ണതി ഗാമവിം പ്രഹർവ്യം ച
 പീവരീം । പ്രസ്ഥാവദ്-രഥവാഹനം । ശൂനം നഃ ഫാലാ
 വി തുദന്തു ഭൂമിച് ശൂനം കീനാശാ അഭി യന്തു വാഹാൻ ।
 ശൂനം പർജന്യോ മധുനാ പയോഭിഃ ശൂനാസീരാ
 ശൂനമസ്താസു ധത്തം । കാമം കാമദുഷേ ധുകുഷ മിത്രായ
 () വരുണായ ച । ഇന്ദ്രായാഗനയേ പുഷ്ണ ഓഷധീഭ്യഃ
 പ്രജാഭ്യഃ । ഏതേന സീതാ മധുനാ സമക്താ വിശൈർ
 ദേവൈരനുമതാ മരുദ്ഭിഃ । ഊർജസ്വതീ പയസാ
 പിന്നമാനാഽസ്താൻമ് സീതേ പയസാഽഭ്യോ-വവൃഥ്സ്വ । 23
 (സമോകസൗ - വിശ്വരൂപേ - വിദൂർ നിർജ്ജിതീ - രഭി ചന്ദ്ര
 - ഇഹ - മിത്രായ - ദ്വാവിച്ശതിശ്ച) (A5)

4.2.6.1

യാ ജാതാ ഓഷധയോ ദേവേഭ്യസ്ത്രിയുഗം പുരാ ।
 മന്ദാമി ബഭ്രൂണാമഹച് ശതം ധാമാനി സപ്ത ച ।
 ശതം വോ അംബ ധാമാനി സഹസ്രമൃത വോ രൂഹഃ ।

അഥാ ശതക്രതോ യൂയമിമം മേ അഗദം കൃത ।
 പുഷ്പാവതീഃ പ്രസൂവതീഃ ഫലിനീരഫലാ ഉത ।
 അശ്വാ ഇവ സജിത്വരീർ വീര്യഃ പാരയിഷ്ഠവഃ ।
 ഓഷധീരിതി മാതര-സ്തദോ ദേവീ-രുപ ബ്രൂവേ ।
 രപാഽസി വിഷ്വതീരിത രപ - [] 24

4.2.6.2

-ശ്വാതയമാനാഃ ।
 അശ്വത്ഥേ വോ നിഷദനം പർണേ വോ വസതിഃ കൃതാ ।
 ഗോഭാജ ഇത് കിലാസഥ യഥ് സനവഥ പുരുഷം ।
 യദഹം വാജയ-നിമാ ഓഷധീർ ഹസ്ത ആദയേ ।
 ആത്മാ യക്ഷ്മസ്യ നശ്യതി പുരാ ജീവഗൃഭോ യഥാ ।
 യദോഷധയഃ സംഗച്ഛന്തേ രാജാനഃ സമിതാ വിവ ।
 വിപ്രഃ സ ഉച്യതേ ഭിഷഗ്രക്ഷോഹാ മീവ ചാതനഃ ।
 നിഷ്ക്യുതീർ നാമ വോ മാതാഽഥാ യൂയഽസ്ഥ സംകൃതീഃ ।
 സരാഃ പതത്രിണീഃ - [] 25

4.2.6.3

സ്ഥന യദാ മയതി നിഷ്ക്യുത ।
 അന്യാ വോ അന്യാമവ-ത്യാന്യാഽന്യസ്യോ ഉപാവത ।
 താഃ സർവാ ഓഷധയഃ സംവിദാനാ ഇദം മേ പ്രാവതാ

വചഃ । ഉച്ഛൃഷ്ടാ ഓഷധീനാം ഗാവോ ഗോഷ്ടാ ദിവേരതേ ।
 ധനം സനിഷ്യന്തീ നാമാത്മാനം തവ പുരുഷ ।
 അതി വിശ്വാഃ പരിഷ്വാഃ സ്തേന ഇവ വ്രജമക്രമഃ ।
 ഓഷധയഃ പ്രാച്യുച്യവൂർ യത് കിം ച തനുവാം രപഃ ।
 യാ - [] 26

4.2.6.4

-സ്ത ആതസ്ഥു-രാത്മാനം യാ ആവിവിശുഃ പരുഃ പരുഃ ।
 താസ്തേ യക്ഷ്മം വിബാധന്താ മൃഗോ മദ്ധ്യ മശീരിവ ।
 സാകം യക്ഷ്മ പ്ര പത ശ്യേനേന കികിദീവിനാ ।
 സാകം വാതസ്യ-ധ്രാജ്യാ സാകം നശ്യ നിഹാകയാ ।
 അശ്വാവതീം സോമവതീ മുർജയന്തീ മുദോജസം ।
 ആ വിമ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ ।
 യാഃ ഫലിനീർ യാ അഫലാ അപുഷ്ടാ യാശ്ച പുഷ്പിണീഃ ।
 ബൃഹസ്പതി പ്രസൂതാ സ്താനോ മുഞ്ചന്താ ഹസഃ ।
 യാ- [] 27

4.2.6.5

ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീഃ പ്രവിഷ്ടാഃ പൃഥിവീമനു ।
 താസാം തമസ്യുത്തമാ പ്രണോ ജീവാതവേസുവ ।
 അവപതന്തീരവദന്ദിവ ഓഷധയഃ പരി ।
 യം ജീവ മശ്ണവാ മഹൈ ന സ രിഷ്ടാതി പൂരുഷഃ ।
 യാശ്ചേദ മൃപ-ശൃണ്വന്തി യാശ്ച ദൂരം പരാഗതാഃ ।
 ഇഹ സങ്ഗത്യ താഃ സർവാ അസ്മൈ സം ദത്ത ഭേഷജം ।
 മാ വോ രിഷത് ഖനിതാ യസ്മൈ ചാഹം ഖനാമി വഃ () ।
 ദിപ-ചതുഷ്ഠ-ദസ്താകഃ സർവ-മസ്താനാതുരം ।
 ഓഷധയഃ സം വദന്തേ സോമേന സഹ രാജന്താ ॥
 യസ്മൈ കരോതി ബ്രാഹ്മണസ്തഃ രാജൻ പാരയാമസി । 28

(രപഃ - പതന്തിണീർ- യാ - അപ്ഹസോ യാഃ -
 ഖനാമി വോ - ഷ്ടാദശ ച) (A6)

4.2.7.1

മാ നോ ഹിപ്സീജ്ജനിതാ യഃ പൃഥിവ്യാ യോ വാ ദിവപ്
 സത്യധർമ്മാ ജ്ജാന । യശ്ചാപശ്ചന്ദ്രാ ബൃഹതീർജ്ജാന
 കസ്മൈ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ । അഭ്യാവർതസ
 പൃഥിവീ യജേണ പയസാ സഹ । വപാം തേ
 അഗ്നിരിഷിതോഽവ സർപതു । അഗ്നേ യത് തേ ശുക്രം

യച്ചന്ദ്രം യത് പുതം യദ്-യജ്ഞീയം । തദ്-ദേവേഭ്യോ
ഭരാമസി । ഇഷ്ടമൂർജമഹമിത ആ - [] 29

4.2.7.2

ദദ ഋതസ്യ ധാമ്നോ അമൃതസ്യ യോനേഃ । ആ നോ ഗോഷു
വിശ്വാഷധീഷു ജഹാമി സേദിമനിരാമമീവാം ।
അഗ്നേ തവ ശ്രവോ വയോ മഹി ഭ്രാജന്ത്യർചയോ
വിഭാവസോ । ബൃഹദ്-ഭാനോ ശവസാ വാജമുക്ഥ്യം
ദധാസി ദാശുഷേ കവേ । ഇരജ്യന്നഗ്നേ പ്രഥയസ്വ
ജന്തുഭിരസ്മേ രായോ അമർത്യ । സ ദർശതസ്യ വപുഷോ
വി രാജസി പൃണക്ഷി സാനസിച് രയിം । ഊർജോ
നപാജ്ജാതവേദഃ സുശസ്തിഭിർ മന്ദസ്യ - [] 30

4.2.7.3

ധീതിഭിർഹിതഃ । ത്വേ ഇഷഃ സം ദധൂർ ഭൂരിരേതസ-
ശ്ചിത്രോ തയോ വാമജാതാഃ । പാവകവർചാഃ ശുക്രവർചാ
അനൂനവർചാ ഉദിയർഷി ഭാനുനാ । പുത്രഃ പിതരാ
വിചരന്നുപാവസ്യുഭേ പൃണക്ഷി രോദസീ ।
ഋതാവാനം മഹിഷം വിശ്വചർഷണിമഗ്നിച് സ്മായ
ദധീരേ പുരോ ജനാഃ । ശ്രുതകർണ്ഠ് സപ്രഥസ്തഥം ത്വാ
ഗിരാ ദൈവ്യം മാനുഷാ യുഗാ । നിഷ്കർതാർ-മധാരസ്യ

പ്രചേതസം ക്ഷയന്തം രാധസേ മഹേ ।
 രാതിം ഭൃഗുണാമുശിജം കവിക്രതും പൃണക്ഷി
 സാനസിം - [] 31

4.2.7.4

രയിം । ചിതഃ സ്ഥ പരിചിത ഊർധ്വചിതഃ ശ്രയധാം തയാ
 ദേവതയാഽങ്ഗിരസാദ്-ധ്രുവാഃ സീദത ।
 ആ പ്യായസ്വ സമേതു തേ വിശ്വതഃ സോമ വൃഷ്ണീയം ।
 ഭവാ വാജസ്യ സങ്ഗമേ । സം തേ പയാംസി
 സമു യന്തു വാജാഃ സം വൃഷ്ണീയാ-ന്യഭിമാതിഷാഹഃ ।
 ആപ്യായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവി ശ്രവാം
 സ്യുത്തമാനി ധിഷ്ഠ । 32 (ആ - മന്ത്വ - സാനസി -

മേകാന്ന ചതാരിശ്ശ്ച) (A7)

4.2.8.1

അഭ്യസ്ഥാദ്-വിശ്വാഃ പൃതനാ അരാതീസ്തദഗ്നിരാഹ
 തദു സോമ ആഹ । ബൃഹസ്സതിഃ സവിതാ തന് ആഹ
 പൃഷാ മാധാഥ് സുകൃതസ്യ ലോകേ । യദക്രന്ഃ പ്രഥമം
 ജായമാന ഉദ്യന്ഥ് സമുദ്രാദുത വാ പുരീഷാത് ।
 ശ്വേനസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു ഉപസ്തൂതം ജനിമ
 തത് തേ അർവൻ । അപാം പൃഷ്ഠമസി യോനീരഗ്നേഃ

സമുദ്രമഭിതഃ പിന്മനം । വർധമാനം മഹ - [] 33

4.2.8.2

ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്യ ।
 ബ്രഹ്മ ജജ്ഞാനം പ്രഥമം പുരസ്താദ് വിസിമതഃ സുരുചോ
 വേന ആവഃ । സ ബുധിയാ ഉപമാ അസ്യ വിഷ്ടാഃ സതശ്ച
 യോനിമസതശ്ച വിവഃ । ഹിരണ്യഗർഭഃ സമവർത്തതാഗ്രേ
 ഭൂതസ്യ ജാതഃ പതിരേക ആസിത് । സ ദാധാര പൃഥിവീം
 ദ്യാമുതേമാം ക്വൈസ്തേ വായ ഹവിഷാ വിധേമ ।

ദ്രഹ്ണശ്ചസ്കന്ദ പൃഥിവീമനു - [] 34

4.2.8.3

-ദ്യാമിമം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ । തൃതീയം
 യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഹ്ണം ജുഹോമ്യനു സപ്ത
 ഹോത്രാഃ । നമോ അസ്തു സർവ്വേഭ്യോ യേ കേ ച
 പൃഥിവീമനു । യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവീ തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യേഭ്യോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ
 സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു । യേഷാമസ്തു സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । യാ ഇഷവോ യാതു ധാനാനാം () യേ
 വാ വനസ്തതീശ്വരനു । യേ വാഭ്യേ ശരതേ തേഭ്യഃ
 സർവ്വേഭ്യോ നമഃ । 35

(മഹോ - ടനു - യാതുധാനാനാ - മേകാദശ ച) (A8)

4.2.9.1

ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്തതാ വിശ്വകർമ്മണാ സുകൃതാ ।
 മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദധീന്മാ സുപർണോ വൃഥമാനാ
 പൃഥിവീം ദൃച്ഛഹ । പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ
 പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം പ്രഥോഽസി പൃഥിവ്യസി
 ഭൂരസി ഭൂമിരസ്യഭിതിരസി വിശ്വധായാ വിശ്വസ്യ
 ഭുവനസ്യ ധർത്രി പൃഥിവീം യച്ഛ പൃഥിവീം ദൃച്ഛഹ
 പൃഥിവീം മാ ഹിച്ഛസീർ വിശ്വസ്തേ പ്രാണായാപാനായ
 വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ - [] 36

4.2.9.2

ചരിത്രായാ-ഗ്നിസ്ത്വാഽഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ ഛർദ്ദിഷാ
 ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ ।
 കാഞ്ചാത് കാഞ്ചാത് പ്രരോഹന്തീ പരുഷഃ പരുഷഃ പരി ।
 ഏവാ നോ ദൂർവേ പ്ര തനു സഹസ്രേണ ശതേന ച ।
 യാ ശതേന പ്രതനോഷി സഹസ്രേണ വിരോഹസി ।
 തസ്യോസ്തേ ദേവീഷ്ടകേ വിധേമ ഹവിഷാ വയം ।
 അഷാഽഽസി സഹമാനാ സഹസ്വാരാതീഃ
 സഹസ്വാരാതീയതഃ സഹസ്വ പൃതനാഃ സഹസ്വ

പൃതന്യതഃ । സഹസ്രവീര്യാ - [] 37

4.2.9.3

-സി സാ മാ ജിന്വ । മധു വാതാ ഗൃതായതേ മധു ക്ഷരന്തി
സിന്ധവഃ । മാധവീർ നഃ സന്ത്യാഷധീഃ ।

മധു നക്തമുതോഷസി മധുമത് പാർഥിവ്യ് രജഃ ।
മധു ദ്യൗരസ്തു നഃ പിതാ । മധുമാൻ നോ വനസ്സതിർ
മധുമാ്യ് അസ്തു സൂര്യഃ । മാധവീർ ഗാവോ ഭവന്തു നഃ ।
മഹീ ദ്യൗഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം ।
പിപൃതാം നോ ഭരീമഭിഃ । തദ്-വിഷ്ണോഃ പരമം - [] 38

4.2.9.4

പദ്യ് സദാ പശ്യന്തി സൂരയഃ । ദിവീവ ചക്ഷുരാതതം ।
ധ്രുവാഽസി പൃഥിവീ സഹസ്ര പൃതന്യതഃ । സ്യുതാ
ദേവേഭിരമൃതേനാ ഽഗാഃ । യാസ്മൈ അഗേ സൂര്യേ രൂപ
ഉദ്യതോ ദിവമാതന്വന്തി രശ്മിഭിഃ । താഭിഃ സർവാഭീ രൂപേ
ജനായ നസ്കൃധി । യാ വോ ദേവാഃ സൂര്യേ രൂപോ
ഗോഷാശോഷു യാ രൂപഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നീ താഭിഃ സർവാഭീ രൂപം
നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ । വിരാഡ് - [] 39

4.2.9.5

ജ്യോതിരധാരയഥ് സമ്രാഡ് ജ്യോതിരധാരയഥ് സ്വരാഡ്
ജ്യോതിരധാരയത് | അഗ്നേ യുക്ഷാ ഹി യേ തവാശ്വാസോ
ദേവ സാധവഃ | അരം വഹന്ത്യാശവഃ |

യുക്ഷാ ഹി ദേവഹൂതമാശ് അശ്വാശ് അഗ്നേ രഥീരിവ |
നി ഹോതാ പൂർവ്യഃ സദഃ | ദ്രഹ്ണശ്ചസ്തന് പൃഥിവീമനു
ദ്യാമിഥം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ | തൃതീയം

യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഹ്ണം ജുഹോമ്യനു സപ്ത - [] 40

4.2.9.6

ഹോത്രാഃ | അഭൂദിദം വിശ്വസ്യ ഭുവനസ്യ വാജീനമഗ്നേർ
വൈശ്വാനരസ്യ ച | അഗ്നിർ ജ്യോതിഷാ ജ്യോതിഷാൻ
രുകോ വർചസാ വർചസ്യാൻ | ഋചേ ത്വാ രുചേ ത്വാ സമീഥ്
സ്രവന്തി സരിതോ ന ധേനാഃ | അന്തർഹൃദാ മനസാ
പൃയമാനാഃ | ഘൃതസ്യ ധാരാ അഭി ചാകശീമി |

ഹിരണ്യയോ വേതസോ മധ്യ ആസാം |

തസ്മിൻമ് സുപർണോ മധുകൃത് കുലായി ഭജന്നാസേ
മധു ദേവതാഭ്യഃ | തസ്യ സ തേ ഹരയഃ സപ്ത തീരേ ()

സ്വധാം ദുഹാനാ അമൃതസ്യ ധാരാം | 41

(പ്രതിഷ്ഠായൈ - സഹസ്രവീര്യ - പരമം - വീരാട് -

സപ്ത തീരേ - ചതാരി ച) (A9)

4.2.10.1

ആദിത്യം ഗർഭം പയസാ സമഞ്ജൻമ് സഹസ്രസ്യ
പ്രതിമാം വിശ്വരൂപം । പരി വൃങ്ഗധി ഹർസാ മാഭി
മൃക്ഷഃ ശതായുഷം കൃണുഹി ചീയമാനഃ । ഇമം മാ
ഹിച്ഛീർ ദിപാദം പശൂനാച്ഛ സഹസ്രാക്ഷ മേധ ആ
ചീയമാനഃ । മയുമാരണ്യമനു തേ ദിശാമി തേന
ചിന്യാനസ്മനുവോ നി ഷീദ । വാതസ്യ ധ്രാജിം
വരുണസ്യ നാഭിമശ്വം ജജ്ഞാനച്ഛ സരിരസ്യ മധ്യേ ।
ശിശും നദീനാച്ഛ ഹരിമദ്രിബുദ്ധമഗ്നേ മാ
ഹിച്ഛീഃ - [] 42

4.2.10.2

പരമേ വ്യോമൻ । ഇമം മാ ഹിച്ഛീരേകശഫം പശൂനാം
കനിക്രദം വാജിനം വാജിനേഷു । ഗൗരമാരണ്യമനു
തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്മനുവോ നി ഷീദ ।
അജസ്രമിന്ദുമരുഷം ദൂരണ്യമഗ്നിമീഡേ പൂർവചിത്തൗ
നമോഭിഃ । സ പർവദിർ ഋതുശഃ കല്പമാനോ ഗാം

മാ ഹി॒പ്സീ॑രദി॒തിം വി॒രാജം॑ । ഇ॒മപ് സ॑മു॒ദ്രപ്
ശ॒തയാ॑ര॒മുഥ്-സം॑ വ്യ॒ച്യമാ॑നം ഭു॒വന॑സ്യ മ॒ധ്യേ ।
ഘൃ॒തം ഭു॒ഹാനാ॑മദി॒തിം ജ॒നായാ॑ഗേ മാ - [] 43

4.2.10.3

ഹി॒പ്സീഃ പ॑രമേ വ്യോമൻ । ഗ॒വയമാ॑ര॒ണ്യമ॑നു തേ ദി॒ശാമി॑
തേന॑ ചി॒ന്യാന॑സ്യനു॒വോ നി॒ഷീദ॑ । വ॒രു॒ത്രിം താ॑ഷ്ടുർ
വ॒രു॒ണ॑സ്യ നാദി॒മവി॑ം ജ॒ജ്ഞാ॑നാപ് ര॒ജ॒സഃ പ॑ര॒സ്താത് ।
മഹീ॑പ് സാഹ॒സ്രീമ॑സു॒രസ്യ॑ മാ॒യാമ॑ഗേ മാ ഹി॒പ്സീഃ
പ॑രമേ വ്യോമൻ । ഇ॒മാമൂ॑ർണായും വ॒രു॒ണ॑സ്യ മാ॒യാം
താ॑ചം പശു॒നാം ദി॒പദാ॑ം ചതു॒ഷ്പദാ॑ം ।

താ॑ഷ്ടുഃ പ്ര॒ജാനാ॑ം പ്രഥ॒മം ജ॒നിത്ര॑മഗേ മാ ഹി॒പ്സീഃ പ॑രമേ
വ്യോമൻ । ഉ॒ഷ്ടമാ॑ര॒ണ്യമ॑നു - [] 44

4.2.10.4

തേ ദി॒ശാമി॑ തേന॑ ചി॒ന്യാന॑സ്യനു॒വോ നി॒ഷീദ॑ ।
യോ അ॒ഗ്നിര॑ഗ്നേ॒സ്യപ॑സോ॒ധി ജാ॑തഃ ശോചാത് പൃ॒ഥി॒വ്യാ
ഉ॒ത വാ॑ ദി॒വസ്വ॑രി । യേന॑ പ്ര॒ജാ വി॒ശ്വക॑ർമാ വ്യാ॒നദ്
തമ॑ഗേ ഹേ॒ഡഃ പ॑രി തേ വൃ॒ണക്ത॑ । അ॒ജാ ഹൃ॑ഗ്നേ-
ര॒ജനി॑ഷ്ട ഗർഭാഥ് സാ വാ അ॒പശ്യ॑ജ॒ജനി॑താരമഗേ ।

തയാ രോഹമായന്നുപ മേധ്യാസസ്തയാ ദേവാ
ദേവതാമഗ്ര ആയൻ । ശരഭ- () -മാരണ്യമനു തേ ദിശാമി
തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ നിഷീദ । 45

(അഗ്നേ മാ ഹിഷ്വസീ - രഗ്നേ മോ - ഷ്ടമാരണ്യമനു -
ശരഭൻ - നവ ച) (A10)

Special Korvai

(ആദിത്യ മിമന്ദിപാദേ മയുഃ വാതസ്യാ ഽശ്വ മിമ മേകശഹ
ങ്ഗൗരമ ജസ്രങ്ഗവയഃ വരുത്രി മവി മിമാമൂർണാര്യ
മുഷ്ടം യോ അഗ്നിഃ - ശരഭഃ ।)

4.2.11.1

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൂഷമഃ ।
തദാം ചേതി പ്രവീര്യം । ശ്ലഥദ്-വൃത്രമുത സ്നോതി
വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ സഹൂരീ സപര്യാത് ।
ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൂരേഃ സഹസ്തമാ സഹസാ
വാജയന്താ । പ്ര ചർഷണിഭ്യഃ പൃതനാ ഹവേഷു പ്ര
പൃഥിവ്യാ രിരിചാഥേ ദിവശ്വ । പ്ര സിന്ധുഭ്യഃ പ്രഗിരിഭ്യോ
മഹിത്യാ പ്രേന്ദ്രാഗ്നീ വിശ്വാ ഭുവനാഽത്യന്യാ ।
മരുതോ യസ്യ ഹി - [] 46

4.2.11.2

ക്ഷയേ പാഥാ ദിവോ വിമഹസഃ । സ സുഗോപാതമോ ജനഃ ।
 യജ്ഞൺ വാ യജ്ഞവാഹസോ വിപ്രസ്യ വാ മതീനാം ।
 മരുതഃ ശൃണുതാ ഹവം । ശ്രിയസേ കം ഭാനുഭിഃ സം
 മിമിക്ഷിരേ തേ രശ്മിഭിസ്തേ ജ്വലഭിഃ സുഖാദയഃ ।
 തേ വാശീമന്ത ഇഷിണോ അഭീരവോ വിദ്വേ പ്രിയസ്യ
 മാരുതസ്യ ധാമഃ ।

അവ തേ ഹേഡ > [1], ഉദുത്തമം > [2] ।

കയാ നശ്ചിത്ര ആ ഭുവദുതീ സദാ വ്യധഃ സഖാ ।

കയാ ശചിഷ്ടയാ വൃതാ । 47

4.2.11.3

കോ അദ്യ യുക്തേ ധൂരി ഗാ ജതസ്യ ശിമീവതോ
 ഭാമിനോ ദുർഹുണായുൻ । ആസന്നിഷുൻ ഹൃഥ്വസോ
 മയോഭുൻ യ ഏഷാം ഭൂത്യാമുണധഥ് സ ജീവാത് ।

അഗ്നേ നയാ > [3], ട്വേദോനാ > [4],

ശന്നോ ഭവന്തു > [5], വാജേവാജേ > [6] ।

അഹ്വഗ്നേ സധിഷ്ഠവ സൗഷധീരനു രുധ്യസേ ।

ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ ।

വൃഷാ॑ സോമ॑ ദധു॒മാ॑ഽ അ॒സി വൃഷാ॑ ദേ॒വ വൃഷ॑പ്രതഃ ।

വൃഷാ॑ ധർമാ॑ണി ദധി॒ഷേ ।

ഇ॒മം മേ॑ () വരു॑ണ > 7, തത്താ॑ യാമി > 8,

ത്വം നോ॑ അഗ്നേ > 9, സ ത്വം നോ॑ അഗ്നേ > 10 । 48

(ഹി - വൃതാ - മ - ഏകാദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(വിഷ്ണോഃ॑ ക്രമോ॑സി - ദിവ॒സ്വ - രു॒ന്നപ॑തേ - ടപേ॑ത -
സമി॑തം - യാ॑ ജാതാ - മാ നോ॑ ഹി॒ഽസി - ദഭ്യ॑സ്ഥാദ് -
ധ്രു॒വാ - ടസ്യാ॑ദിത്യങ്ഗർഭ - മി॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ രോച -
നൈ॑കാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(വിഷ്ണോഃ॑ - രസി॒ന്ദ ഹ॑വ്യേ - തി ത്വാ॑ഹം - ധീ॒തിഭി॑ർ -
ഹോ॑ത്രാ - അ॒ഷ്ടാച॑താരി॒ഽശത്

First and Last Padam of Second Prasnam of 4th Kandam:-

(വിഷ്ണോഃ॑ ക്രമോ॑സി - ത്വന്നോ॑ അഗ്നേ॒ സ ത്വന്നോ॑
അഗ്നേ॒)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.2.1 Appendix

4.2.11.2 - അവ തേ ഹേഡോ > ¹, ഉദുത്തമം > ²

അവ തേ ഹേഡോ വരുണ നമോദിരവ യജ്ഞേദിരീമഹേ
ഹവിർഭിഃ । ക്ഷയന്നസ്മദ്യമസുര പ്രചേതോ രാജന്നേനാശ്
സി ശിശ്രഥഃ കൃതാനി ॥

ഉദുത്തമം വരുണ പാശമസ്മദവാഽധമം വിമധ്യമഃ ശ്രഥായ ।
അഥ വയമാദിത്യ വ്രതേ തവാഽനാഗസോ അദിതയേ
സ്യഥ ॥ (Appearing in TS 1.5.11.3)

4.2.11.3 - അഗ്നേ നയാ > ³, ട്വദേവാനാശ് > ⁴

അഗ്നേ നയ സുപഥാ രായേ അസ്മാൻ വിശ്വാൻ ദേവ
വയുനാനി വിദാൻ । യുയോധ്യസ്മജ്ജുഹുരാണമേനോ
ഭൂയിഷ്ടാം തേ നമ ഉക്തിം വിധേമ ॥

ആ ദേവാനാമപി പൻമാമഗന്ത യച്ഛക്തവാമ തദനു
പ്രവോഡും । അഗ്നിർ വിദാൻമ് സ യജാമ് സേദു

ഹോ॒താ॒ സോ॒ അ॒ധരാ॒ൻമ് സ॒ ഋ॒തൂൻ ക॒ല്പ॒യാതി॑ ॥

(Appearing in TS 1.1.14.3 and 4)

4.2.11.3 – ശ॒നോ॑ ഭ॒വന്തു॑ > ⁵ , വാ॒ജേ॒വാജേ॑ > ⁶

മി॒തദ്ര॒വഃ സ॒ഹസ്ര॑സാ॒ മേധ॑സാ॒താ സ॒നിഷ്യ॑വഃ ।

മ॒ഹോ॒ യേ ര॒തഃ സ॒മിഥേ॑ഷു ജ॒ദ്രിരേ॑ ശ॒നോ॑ ഭ॒വന്തു॑
വാ॒ജിനോ॑ ഹ॒വേഷു॑ ।

വാ॒ജേ॒വാജേ॑ഽവ॒ത വാ॒ജിനോ॑ നോ॒ ധനേ॑ഷു വി॒പ്രാ അ॒മൃതാ॑

ഋ॒തജ്ഞാഃ॑ ॥ (Appearing in TS 1.7.8.2)

4.2.11.3 – ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ > ⁷ , ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി > ⁸

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ ശ്രു॒ധീ ഹ॒വമ॑ദ്യാ ച॒ മൃധ॑യ ।

താ॒മവ॑സ്യുരാ ച॒കേ ॥

ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ വ॒ന്ദമാ॑നസ്തദാ ശാ॒സ്ത്രേ॑ യജ്മാനോ

ഹ॒വിർഭിഃ॑ । അ॒ഹര॑ധമാനോ വ॒രുണേ॑ഹ ബോ॒ധ്യുരു॑ശഃ സ
മാ॒ന ആ॒യുഃ പ്ര॒മോഷിഃ॑ ॥

(Appearing in TS 2.1.11.6)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.3 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ചിതിവർണനം

4.3.1.1

അപാം ത്വേമന്ത്ഥ് സാദയാമൃപാം ത്വോദ്മന്ത്ഥ് സാദയാമൃപാം
ത്വാ ഭസ്മന്ത്ഥ് സാദയാമൃപാം ത്വാ ജ്യോതിഷി സാദയാമൃപാം
ത്വാഽയനേ സാദയാമൃർണവേ സദനേ സീദ സമുദ്രേ സദനേ
സീദ സലിലേ സദനേ സീദാപാം ക്ഷയേ സീദാപാഽ
സധിഷി സീദാപാം ത്വാ സദനേ സാദയാമൃപാം ത്വാ
സധസ്തേ സാദയാമൃപാം ത്വാ പുരീഷേ സാദയാമൃപാം ത്വാ
യോനൗ () സാദയാമൃപാം ത്വാ പാഥസി സാദയാമി
ഗായത്രി ഛന്ദ-സ്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദോ ജഗതി ഛന്ദോഽനുഷ്ടുപ്
ഛന്ദഃ പക്തിഃ ഛന്ദഃ । 1 (യോനൗ - പഞ്ചദശ ച) (A1)

4.3.2.1

അയം പുരോ ഭുവസ്തസ്യ പ്രാണോ ഭൗവായനോ വസന്തഃ
പ്രാണായനോ ഗായത്രി വാസന്തീ ഗായത്രിയൈ ഗായത്രം
ഗായത്രാദുപാഽ ശുരുപാഽ ശോസ്രിവൃത് ത്രിവൃതോ

രഥന്തരഃ¹ രഥന്തരാദ്-വസിഷ്ഠഃ² ഋഷിഃ പ്രജാപതി
 ഗൃഹീതയാ തായാ പ്രാണം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യോഽയം
 ദക്ഷിണാ വിശ്വകർമ്മാ തസ്യ മനോ വൈശ്വകർമ്മണം
 ഗ്രീഷ്മോ മാനസസ്രിഷ്ടുഗ്രൈശ്ചീ ത്രിഷ്ടുഭ
 ഐന്ധമൈന്ധാ-ദന്തർ യാമോ ഽന്തർ യാമാത് പഞ്ചദശഃ
 പഞ്ചദശാദ്-ബൃഹദ്-ബൃഹതോ ദദാജ ഋഷിഃ
 പ്രജാപതി ഗൃഹീതയാ തായാ മനോ - [] 2

4.3.2.2

ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യോഽയം പശ്വാദ്-വിശ്വവൃചാസ്തസ്യ
 ചക്ഷുർ വൈശ്വവൃചസം വർഷാണി ചാക്ഷുഷാണി ജഗതി
 വാർഷീ ജഗത്യാ ഋക്ഷമൃക്ഷമാച്ഛുക്രഃ ശുക്രാമ് സപ്തദശഃ
 സപ്തദശാദ്-വൈരുപം³ വൈരുപാദ്-വിശ്വാമിത്ര ഋഷിഃ
 പ്രജാപതി ഗൃഹീതയാ തായാ ചക്ഷുർ ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യ
 ഇദമുത്തരാമ് സുവസ്തസ്യ ശോത്രഃ⁴ സൗവഃ⁵
 ശരപ്രൗത്ര്യനുഷ്ടുപ്-ചാരദ്യനുഷ്ടുഭഃ സ്വാരഃ
 സ്വാരാമന്മീ മന്മിൻ ഏകവിപ്ശ ഏകവിപ്ശാദ്
 വൈരാജം⁶ വൈരാജാജജമദഗ്നിർ ഋഷിഃ പ്രജാപതി
 ഗൃഹീതയാ - [] 3

4.3.2.3

ത്വായാ ശ്രോത്രം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യ ഇയമുപരി
 മതിസ്തസ്യ വാങ്മാതീ ഹേമന്തോ വാച്യായനഃ
 പക്തിർ ഹൈമന്തീ പംക്തേത്യ നിധനവന്നിധനവത
 ആഗ്രയണ ആഗ്രയണാത് ത്രിണവത്രയസ്ത്രിഷ്ടശൗ
 ത്രിണവത്രയസ്ത്രിഷ്ടശാഭ്യാഷ്ട ശാകാരരൈവതേ
 ശാകാരരൈവതാഭ്യാം വിശ്വകർമ്മർഷിഃ പ്രജാപതി
 ഗൃഹീതയാ ത്വായാ വാചം ഗൃഹ്ണാമി പ്രജാഭ്യഃ । 4
 (ത്വായാ മനോ - ജമദഗ്നിർ ഋഷിഃ പ്രജാപതിഗൃഹീതയാ -
 ത്രിഷ്ടശ്ച) (A2)

4.3.3.1

പ്രാചീ ദിശാം വസന്ത ഋതൂനാമഗ്നിർ ദേവതാ ബ്രഹ്മ
 ദ്രവിണം ത്രിവൃഥ് സ്തോമഃ സ ഉ പഞ്ചദശവർതനി-
 സ്ത്വപിർവയഃ കൃതമയാനാം പുരോവാതോ വാതഃ സാനഗ
 ഋഷിർ ദക്ഷിണാ ദിശാം ഗ്രീഷ്മ ഋതൂനാമിന്ദ്രോ ദേവതാ
 ക്ഷത്രം ദ്രവിണം പഞ്ചദശഃ സ്തോമഃ സ ഉ സപ്തദശ
 വർതനിർ ദിത്യവാഡ്-വയസ്തേതാഽയാനാം ദക്ഷിണാദ്
 വാതോ വാതഃ സനാതന ഋഷിഃ പ്രതീചീ ദിശാം വർഷാ

ഋതൂനാം ധീശോ ദേവാ ദേവതാ വിധ്- [] 5

4.3.3.2

ദ്രവിണഃ സപ്തദശഃ സ്തോമഃ സ ഉ വേകവിഃ ശവർതനി-
 സ്ത്രിവത്സോ വയോ ദാപരോഽയാനാം പശ്വാദാതോ
 വാതോഽഹഭൂന ജഷിരുദീചീ ദിശാഃ ശരദ്-ഋതൂനാം
 മിത്രാവരുണൗ ദേവതാ പുഷ്ടം ദ്രവിണമേകവിഃ ശഃ സ്തോമഃ
 സ ഉ ത്രിണവർതനി-സ്തൂര്യവാധ് വയ ആസ്തന്ദോ
 ഽയാനാമുത്തരാദ്-വാതോ വാതഃ പ്രത ജഷിരുർധാ ദിശാഃ
 ഹേമന്തശിശിരാവൃതൂനാം ബൃഹസ്തതിർദേവതാ വർചോ
 ദ്രവിണം ത്രിണവഃ സ്തോമഃ സ ഉ ത്രയസ്ത്രിഃ ശവർതനിഃ
 പശുവാദായോ () ടഭിഭൂരയാനാം ധീഷഗ്വാതോ വാതഃ
 സുപർണ ജഷിഃ പിതരഃ പിതാമഹാഃ പരേഽവരേ തേ നഃ
 പാന്തു തേ നോഽവന്താസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേഽസ്യോ-
 മാശിഷ്യസ്യോം പുരോധായാമസ്മിൻ കർമ്മന്നസ്യോം
 ദേവഹൂത്യാം । 6

(വിട് - പശുവാദ് വയോ - ടഷ്ടാവിഃ ശതിശ്ച) (A3)

4.3.4.1

ധ്രുവക്ഷിതിർ ധ്രുവയോനിർ ധ്രുവാഽസി ധ്രുവാം
 യോനിമാ സീദ സാധ്യാ । ഉഖ്യസ്യ കേതും പ്രഥമം
 പുരസ്താദശിനാഽധ്വര്യു സാദയതാമിഹ ത്വാ । സ്വേ ദക്ഷേ
 ദക്ഷപിതേഹ സീദ ദേവത്രാ പൃഥിവീ ബൃഹതീ രരാണാ ।
 സ്വാസസ്ഥാ തനുവാ സം വിശസ്വ പിതേവൈധി
 സുനവ ആ സുശേവാഽശിനാഽധ്വര്യു സാദയതാമിഹ ത്വാ ।
 കൃലായിനീ വസുമതീ വയോധാ രയിം നോ വർധ
 ബഹുലꣳ സുവീരം । 7

4.3.4.2

അപാമതിം ദുർമതിം ബാധമാനാ രായസ്പോഷേ
 യജ്ഞപതിമാദജന്തീ സുവർധേഹി യജമാനായ
 പോഷമശിനാഽധ്വര്യു സാദയതാമിഹ ത്വാ । അഗ്നേഃ
 പുരീഷമസി ദേവയാനീ താം ത്വാ വിശ്വേ അഭി ഗൃണന്തു
 ദേവാഃ । സ്തോമപൃഷ്ഠാ ഘൃതവതീഹ സീദ പ്രജാവദസ്മേ
 ദ്രവിണാ ss*യജസ്വാശിനാഽധ്വര്യു സാദയതാമിഹ ത്വാ ।
 ദിവോ മുർധാഽസി പൃഥിവ്യാ നാഭിർ വിഷ്ടംഭനീ
 ദിശാമധിപതീ ദുവനാനാം । 8

4.3.4.3

ഊർമിർ പ്രഹ്ലോ അപാമസി വിശ്വകർമാ ത
 ഋഷിരശിനാഽധാര്യ സാദയതാമിഹ ത്വാ । സജൂർ ഋതുഭിഃ
 സജൂർ വിധാഭിഃ സജൂർ വസുഭിഃ സജൂ രുദ്രൈഃ
 സജൂരാദിത്യൈഃ സജൂർ വിശ്വൈർ ദേവൈഃ സജൂർ
 ദേവൈഃ സജൂർ ദേവൈർ വയോ-നാധൈരഗന്യേ ത്വാ
 വൈശ്വാനരായാശിനാഽധാര്യ സാദയതാമിഹ ത്വാ ।
 പ്രാണം മേ പാഹ്യപാനം മേ പാഹി വ്യാനം മേ പാഹി
 ചക്ഷുർമ ഉർവ്വാ () വി ഭാഹി ശ്രോത്രം മേ ശ്ലോകയാപ-
 സ്സിന്വാഽഷധീർ ജിന്വാ ദിപാത് പാഹി ചതുഷ്ഠാദവ ദിവോ
 വൃഷ്ടിമേരയ । 9

(സുവീരം - ഭുവനാനാ - മുർവ്വാ - സ്വർഗ്ഗം ച) (A4)

4.3.5.1

ത്ര്യവിർവയ്സ്രിഷ്ടുപ് ചരണോ ദിത്യവാഡ് വയോ വിരാട്
 ചരന്ഃ പഞ്ചാവിർ വയോ ഗായത്രി ചരന്സ്രിവത്സോ വയ്
 ഉഷ്ണിഹാ ചരന് സൂര്യവാഡ് വയോഽനുഷ്ടുപ് ചരന്ഃ
 പഷ്ഠവാദ്-വയോ ബൃഹതീ ചരന് ഉക്ഷാ വയഃ സതോബൃഹതീ
 ചരന് ഋഷഭോ വയഃ കകുച്ഛനോ ധേനുർവയോ
 ജഗതീചരണോഽനധ്വാനി വയഃ പക്തിഃ ചരണോ ബന്ധോ

വയോ॑ വി॒വലം॑ ഛ॒ന്ദോ॑ വൃ॒ഷ്ണി॑ർ വയോ॑ വി॒ശാലം॑ ഛ॒ന്ദഃ
 പു॒രു॒ഷോ॑ വയ॑ () സ്ത॒ന്ദ്രം॑ ഛ॒ന്ദോ॑ വൃ॒ഘ്നോ॑
 വയോ॑ഽനാ॒ധൃഷ്ടം॑ ഛ॒ന്ദഃ॑ സി॒ഹ്വഹോ॑ വയഃ॑ ഛ॒ന്ദിഃ॑ ഛ॒ന്ദോ॑
 വി॒ഷ്ടം॑ഭോ വയോ॑ഽധി॒പതിഃ॑ ഛ॒ന്ദഃ॑ ക്ഷ॒ത്രം॑ വയോ॑ മ॒യനം॑
 ഛ॒ന്ദോ॑ വി॒ശ്വക॑ർമാ വയഃ॑ പ॒രമേ॑ഷുഃ॒ ഛ॒ന്ദോ॑ മൂ॒ർധാ॑ വയഃ॑
 പ്ര॒ജാപ॑തിഃ॒ ഛ॒ന്ദഃ॑ । 10

(പുരുഷോ വയഃ - ഷഡ് വിച്ഛതിശ്ച) (A5)

4.3.6.1

ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നി അ॑വൃ॒ഥമാ॑നാമി॒ഷ്ടകാം॑ ദൃ॒ഹ്വതം॑ യു॒വം ।
 പൃ॒ഷ്ഠേന॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॑വീ അ॒ന്തരി॑ക്ഷം ച വി ബാ॒ധതാം॑ ।
 വി॒ശ്വക॑ർമാ ത്വാ സാ॒ദയ॑ത്വ॒ന്തരി॑ക്ഷസ്യ പൃ॒ഷ്ഠേ വൃ॑ച॒സ്വതീം॑
 പ്ര॒ഥ॒സ്വതീം॑ ഭാ॒സ്വതീ॑ച്ഛൂ॒രിമ॑തീ॒മാ യാ ദ്യാം॑ ഭാ॒സ്യാ
 പൃ॒ഥി॒വീമോർ॑വ॒ന്തരി॑ക്ഷ-മ॒ന്തരി॑ക്ഷം യ॒ചാ॒ന്തരി॑ക്ഷം
 ദൃ॒ഹ്വാ॒ന്തരി॑ക്ഷം മാ ഹി॒ഹ്വസീ॑ർ വി॒ശ്വസ്മൈ॑ പ്രാ॒ണായാ॑-
 പാ॒നായ॑ വൃ॒ണായോ॑ഭാ॒നായ॑ പ്ര॒തിഷ്ഠാ॑യൈ ച॒രിത്രാ॑യ
 വാ॒യുസ്ത്വാ॑ഭി പാ॒തു മ॒ഹ്യാ സ്വ॒സ്ത്വാ ഛ॒ർദി॒ഷാ - [] 11

4.3.6.2

ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസാദ്-ധ്രുവാ സീദ ।
 രാജന്യസി പ്രാചീ ദിഗ്-വിരാഡസി ദക്ഷിണാ ദിഖ്
 സമ്രാഡസി പ്രതീചീ ദിഖ്-സപരാഡസ്യുദീചീ ദിഗധി
 പത്യസി ബൃഹതീ ദിഗായുർമേ പാഹി പ്രാണം മേ
 പാഹ്യപാനം മേ പാഹി വ്യാനം മേ പാഹി ചക്ഷുർ മേ
 പാഹി ശ്രോത്രം മേ പാഹി മനോ മേ ജിന്വാ വാചം മേ
 പിന്വാ () ഷത്മാനം മേ പാഹി ജ്യോതിർ മേ യച്ഛ ॥ 12

(ചരദിഷാ - പിന്വാ - ഷട്ച്) (A6)

4.3.7.1

മാ ഛന്ദഃ പ്രമാ ഛന്ദഃ പ്രതിമാ ഛന്ദോഽസ്രീവിഃ ഛന്ദഃ
 പക്തിഃ ഛന്ദ ഉഷ്ണിഹാ ഛന്ദോ ബൃഹതീ ഛന്ദോഽനുഷ്ടുപ്
 ഛന്ദോ വിരാട് ഛന്ദോ ഗായത്രി ഛന്ദ-സ്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദോ
 ജഗതീ ഛന്ദഃ പൃഥിവീ ഛന്ദോ ഷന്തരിക്ഷം ഛന്ദോ
 ദ്യൗഃ ഛന്ദഃ സമാഃ ഛന്ദോ നക്ഷത്രാണി ഛന്ദോ മനഃ ഛന്ദോ
 വാക് ഛന്ദഃ കൃഷിഃ ഛന്ദോ ഹിരണ്യം ഛന്ദോ ഗൗഃ
 ഛന്ദോ ഷജാ ഛന്ദോ ഷഗാഃ ഛന്ദഃ । അഗ്നിർ ദേവതാ - [] 13

4.3.7.2

വാതോ ദേവതാ സൂര്യോ ദേവതാ ചന്ദ്രമാ ദേവതാ
 വസവോ ദേവതാ രുദ്രാ ദേവതാ ഷഭിത്യാ ദേവതാ വിശ്വോ
 ദേവാ ദേവതാ മരുതോ ദേവതാ ബൃഹസ്സതിർ ദേവതേന്ദ്രോ
 ദേവതാ വരുണോ ദേവതാ മൂർധാസസി രാധ് ധ്രുവാസസി
 ധരുണാ യന്ത്യാസി യമിത്രിഷേ ത്വാർജ്ജേ ത്വാ കൃഷ്ണേ
 ത്വാ ക്ഷേമായ ത്വാ യന്ത്രി രാധ് ധ്രുവാസസി ധർണീ
 ധർത്യാസി ധരിത്യായുഷേ ത്വാ () വർചസേ ത്വാജസേ
 ത്വാ ബലായ ത്വാ । 14

(ദേവതാ - ഷയുഷേ ത്വാ - ഷട്ച്) (A7)

4.3.8.1

ആശുസ്ത്രിവൃദ്-ഭാന്തഃ പഞ്ചദശോ വ്യോമ സപ്തദശഃ പ്രതൂർ
 തിരഷ്ടാദശ സ്തപോ നവദശോ ഷഭിവർതഃ സവിച്ഛോ
 ധരുണ ഏകവിച്ഛോ വർചോ ദ്വാവിച്ഛഃ
 സംഭരണസ്ത്രയോവിച്ഛോ യോനിശ്ചതുർവിച്ഛോ
 ഗർഭാഃ പഞ്ചവിച്ഛഃ ഓജസ്ത്രിണവഃ ക്രതുരേകത്രിച്ഛഃ
 പ്രതിഷ്ഠാ ത്രയസ്ത്രിച്ഛോ ബ്രഹ്മസ്യ വിഷ്ടപം
 ചതുസ്ത്രിച്ഛോ നാകഃ ഷട്ത്രിച്ഛോ വിവർതോ

ഽഷ്ടാചതാരിഷ്ശോ ധർത്രുശ്ചതുഷ്ടോമഃ । 15

(ആശുഃ - സപ്തത്രിഷ്ശത്) (A8)

4.3.9.1

അഗ്നേർ ഭാഗോഽസി ദീക്ഷായാ ആധിപത്യം ബ്രഹ്മ സ്വതം
 ത്രിവൃഥ് സ്തോമ ഇന്ദ്രസ്യ ഭാഗോഽസി വിഷ്ണോരാധിപത്യം
 ക്ഷത്രഃ സ്വതം പഞ്ചദശഃ സ്തോമോ നൃപക്ഷസാം
 ഭാഗോഽസി ധാതുരാധിപത്യം ജനിത്രഃ സ്വതഃ സ്തപദശഃ
 സ്തോമോ മിത്രസ്യ ഭാഗോഽസി വരുണസ്യാഽധിപത്യം
 ദിവോ വൃഷ്ടിർ വാതാഃ സ്വതാ ഏകവിഷ്ശഃ സ്തോമോ-
 ഽദിത്യേ ഭാഗോഽസി പൃഷ്ണ ആധിപത്യമോജഃ
 സ്വതം ത്രിണവഃ സ്തോമോ വസൂനാം ഭാഗോഽസി - [] 16

4.3.9.2

രുദ്രാണാമാധിപത്യം ചതുഷ്ഠാഥ് സ്വതം ചതുർവിഷ്ശഃ
 സ്തോമ ആദിത്യാനാം ഭാഗോഽസി മരുതാമാധിപത്യം
 ഗർഭാഃ സ്വതാഃ പഞ്ചവിഷ്ശഃ സ്തോമോ ദേവസ്യ സവിതുർ
 ഭാഗോഽസി ബൃഹസ്പതേരാധിപത്യഃ സമീചീർ ദിശഃ
 സ്വതാശ്ചതുഷ്ടോമഃ സ്തോമോ യാവാനാം

ഭാഗോഽസ്യയാവാനാമാധിപത്യം പ്രജാഃ സ്തുതാ-ശ്ചതു-
 ശ്ചതാരിഷ്ടഃ സ്തോമ ജഭൂണാം ഭാഗോഽസി വിശേഷാം
 ദേവാനാമാധിപത്യം ഭൂതം നിശാന്തം സ്തുതം
 ത്രയസ്ത്രിഷ്ടഃ സ്തോമഃ । 17

(വസൂനാം ഭാഗോഽസി - ഷട്ചതാരിഷ്ടച്ച) (A9)

4.3.10.1

ഏകയാസ്തുവത പ്രജാ അധീയന്ത പ്രജാപതി-
 രധിപതിരാസീത് തിസൃഭിരസ്തുവത ബ്രഹ്മാസൃജ്യത
 ബ്രഹ്മണസ്സതി-രധിപതിരാസീത് പഞ്ചഭിരസ്തുവത
 ഭൂതാനൃസൃജ്യന്ത ഭൂതാനാം പതിരധിപതിരാസീഥ്
 സപ്തഭിരസ്തുവത സപ്തർഷയോഽസൃജ്യന്ത ധാതാ-
 ധിപതിരാസീ-ന്നവഭിരസ്തുവത പിതരോ-സൃജ്യന്താ -
 ട്വിതിരധിപത്യാസീ-ദേകാദശഭി-രസ്തുവതർതവോഽ
 സൃജ്യന്താ- ട്വർതവോ-ധിപതി-രാസീത് ത്രയോദശഭി-
 രസ്തുവത മാസാ അസൃജ്യന്ത സംഘ്മസരോഽധിപതി-[] 18

4.3.10.2

-രാസീത് പഞ്ചദശഭിരസ്തുവത ക്ഷത്രമസൃജ്യതേന്ദ്രോ
 ധിപതിരാസീഥ്-സപ്തദശഭിരസ്തുവത പശവോഽസൃജ്യന്ത
 ബൃഹസ്സതിരധിപതി-രാസീന്നവദശഭി-രസ്തുവത

ശു॒ഭ്രാ॒ര്യാ॒വ॒സ്യ॑ജ്യേ॒താമ॑ഹോരാത്രേ അ॒ധി॑പതി
 ആ॒സ്താമേ॑കവി॒ച് ശ॒ത്യാ॒സ്തവ॑തൈകശ॒ഹാഃ പ॒ശവോ॑
 ട॒സ്യ॑ജ്യന്ത വരു॒ണോ॒ധി॑പതിരാ॒സീത് ത്ര॒യോ॒വി॒ച് ശ॒ത്യാ
 ട॒സ്തവ॑ത ക്ഷു॒ഭ്രാഃ പ॒ശവോ॑ ട॒സ്യ॑ജ്യന്ത
 പു॒ഷാ॒ധി॑പതിരാ॒സീത് പ॒ഞ്ച॑വി॒ച് ശ॒ത്യാ
 ട॒സ്തവ॑താ॒ശ്ശര॑ണ്യാഃ പ॒ശവോ॑ ട॒സ്യ॑ജ്യന്ത
 വാ॒യുര॒ധി॑പതിരാ॒സീത് സ॒പ്ത॑വി॒ച് ശ॒ത്യാ॒സ്തവ॑ത
 ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ വൈ॑- [] 19

4.3.10.3

-താം വ॒സവോ॑ രു॒ഭ്രാ ആ॒ദി॒ത്യാ അ॒നു വ്യാ॑യൻ
 തേ॒ഷാമാ॑ധി॒പത്യ॑മാ॒സീ-ന॑വി॒ച് ശ॒ത്യാ॒സ്തവ॑ത
 വ॒ന॒സ്തത॑യോ॒ ട॒സ്യ॑ജ്യന്ത സോമോ॒ധി॑പതിരാ॒സീ-
 ദേ॒ക॒ത്രി॒ച് ശ॒താ॒സ്തവ॑ത പ്ര॒ജാ അ॒സ്യ॑ജ്യന്ത യാവാ॑നാം
 ചാ॒യാവാ॑നാം ചാ॒ധി॑പത്യമാ॒സീത് ത്ര॒യ॒സ്തൃ॒ച് ശ॒താ॒സ്തവ॑ത
 ഭൂ॒താ॒ന്യശാ॑മ്യൻ പ്ര॒ജാ॒പതിഃ॑ പരമേ॒ഷ്ഠധി॑പതിരാ॒സീത് । 20
 (സം॒വൃ॒ഥ് സ॒രോ॒ധി॑പതിർ-വി - പഞ്ച॑ത്രി॒ച് ശ॒ച്ച) (A10)

4.3.11.1

ഇ॒യമേ॒വ സാ॒ യാ പ്ര॒ഥ॒മാ വ്യ॑ഛു॒ദ്ധന്ത॑ര॒സ്യാം ച॑രതി
 പ്ര॒വി॒ഷ്ടാ । വ॒ധൂർജ॑ജാന॒നവ॑ഗജ॒ജനി॑ത്രി॒ത്രയ॑ ഏ॒നാം
 മ॒ഹി॒മാനഃ॑ സ॒ചന്തേ॑ । ഛ॒ന്ദ॒സ്വതീ॑ ഉ॒ഷ॒സാ പേ॑പി॒ശാനേ॑
 സ॒മാനം॑ യോ॒നിമ॑നു॒സഞ്ച॑ര॒ന്തീ । സൂ॒ര്യ॒പതീ॑ വി ച॒രതഃ॑
 പ്ര॒ജാന॑തീ കേ॒തും കൃ॑ണ്വാനേ॒ അ॒ജരേ॑ ഭൂ॒രിരേ॑ത॒സാ ।
 ഋ॒ത॒സ്യ പ॒ൻമാമ॑നു॒തി॒സ്ര ആ॑ഗൃ॒സ്തയോ॑ ഘ॒ർമാസോ॑
 അ॒നു ജ്യോ॑തി॒ഷാഃസ॑ഗുഃ । പ്ര॒ജാമേ॑കാ ര॒ക്ഷതൃ॑ർജ-
 മേ॒കാ -[] 21

4.3.11.2

പ്ര॒തമേ॑കാ ര॒ക്ഷതി॑ ദേ॒വയു॑നാം । ച॒തുഷ്ടോ॑മോ അ॒ഭവ॑ദ്യാ
 തു॒രീയാ॑ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ പ॒ക്ഷാ॑വൃ॒ഷയോ॑ ഭ॒വന്തീ॑ ।
 ഗാ॒യ॒ത്രിം ത്രി॑ഷ്ടു॒ഭം ജ॒ഗതീ॑മനു॒ഷ്ടു॒ഭം ബൃ॑ഹ॒ദർകം॑
 യു॒ഞ്ജാ॑നാഃ സു॒വരാ॑ഭ॒രന്നി॑ഭം ।
 പ॒ഞ്ചഭി॑ർധാ॒താ വി॑ ദ॒ധാവി॑ഭം യത് താ॒സാഃ
 സ്വ॒സ്റ്റര॑ജന॒യത് പ॑ഞ്ച॒പഞ്ച॑ । താ॒സാമു॑ യ॒ന്തി പ്ര॑യ॒വേണ॑
 പ॒ഞ്ച നാ॑നാ രൂ॒പാണി॑ ക്ര॒തവോ॑ വ॒സാനാഃ॑ ।
 ത്രി॒ശ്ശമ് സ്വ॑സാ॒ര ഉ॑പ യ॒ന്തി നി॑ഷ്ക്ര॒തസ് സ॒മാനം॑ കേ॒തും
 പ്ര॒തിമു॑ഞ്ചമാനാഃ । 22

4.3.11.3

ഋതുഃസ്തന്വതേ കവയഃ പ്രജാനതീർ മധ്യേഽരന്ദസഃ
 പരി യന്തി ഭാസ്വതീഃ । ജ്യോതിഷ്ഠതീ പ്രതി മുഞ്ചതേ നഭോ
 രാത്രീ ദേവീ സൂര്യസ്യ വ്രതാനി । വി പശ്യന്തി പശവോ
 ജായമാനാ നാനാരുപാ മാതുരസ്യാ ഉപസ്ഥേ ॥
 ഏകാഷ്ടകാ തപസാ തപ്യമാനാ ജജാന ഗർഭം മഹിമാന-
 മിന്ദ്രം । തേന ദസ്യൂൻ വ്യസഹന്ത ദേവാ
 ഹന്താഽസുരാണാ-മഭവച്ഛീഭിഃ । അനാനുജാമനുജാം
 മാമകർത സത്യം വദന്ത്യനീച്ഛ ഏതത് । ഭൂയാസ - [] **23**

4.3.11.4

മസ്യ സുമതൗ യഥാ യൂയമന്യാ വോ അന്യാമതി മാ
 പ്ര യുക്ത । അഭൂന്മമ സുമതൗ വിശ്വവേദാ ആഷ്ട
 പ്രതിഷ്ഠാമവിദദ്ധി ഗാധം । ഭൂയാസമസ്യ സുമതൗ യഥാ
 യൂയമന്യാ വോ അന്യാമതി മാ പ്രയുക്ത ।
 പഞ്ച വ്യുഷ്ടീരനു പഞ്ച ദോഹാ ഗാം പഞ്ചനാമീ-
 മൃതവോഽനു പഞ്ച । പഞ്ച ദിശഃ പഞ്ചദശേന ക്ലൃപാഃ
 സമാനമൂർധ്നീരഭി ലോകമേകം ॥ **24**

4.3.11.5

ഋതസ്യ ഗർഭഃ പ്രഥമാ വ്യുഷുഷ്യപാമേകാ മഹിമാനം
 ബിഭർതി । സൂര്യസ്യേകാ ചരതി നിഷ്കൃതേഷു
 ഘർമസ്യേകാ സവിതൈകാം നി യച്ഛതി । യാ പ്രഥമാ
 വ്യൗച്ഛത് സാ യേനൂരഭവദ്യമേ । സാ നഃ പയസ്വതീ
 ധുകേഷാന്തരാമുത്തരാച്ഛ സമാം । ശുക്രർഷഭാ നഭസാ
 ജ്യോതിഷാ ss*ഗാഭ്-വിശ്വരൂപാ ശബലീരഗ്നികേതുഃ ।
 സമാനമർമഃ സ്വപസ്യമാനാ ബിഭ്രതീ ജരാമജര ഉഷ
 ആsഗാഃ । ഋതൂനാം പതീ () പ്രഥമേയമാsഗാഭഹ്നാം
 നേത്രീ ജനിത്രീ പ്രജാനാം । ഏകാ സതീ ബഹുധോഷോ
 വ്യുച്ഛസ്യജീർണാ താം ജരയസി സർവമന്യത് । 25

(ഊർജമേകാ - പ്രതിമുഞ്ചമാനാ - ഭൂയാസ - മേകം -
 പത്ത്യേ - കാന്നവിച്ഛതിശ്ച) (A11)

4.3.12.1

അഗ്നേ ജാതാൻ പ്രണുദാ നഃ സപത്താൻ പ്രത്യജാതാ-
 ണ്ണാതവേദോ നുദസ്വ । അസ്മേ ദീദിഹി സുമനാ
 അഹേഡൻ തവ സ്യാച്ഛ ശർമൻ ത്രിവരും ഉദ്ഭിത് ।
 സഹസാ ജാതാൻ പ്രണുദാ നഃ സപത്താൻ പ്രത്യജാതാ
 ണ്ണാതവേദോ നുദസ്വ । അധി നോ ബ്രൂഹി

സു॒മ॒ന॒സ്യ॒മാ॒നോ॑ വ॒യം॑ സ്യാ॒മ പ്ര॑ണു॒ദാ നഃ॑ സ॒പ॒താൻ॑ ।
ച॒തു॒ശ്ച॒ത്വാ॒രി॒ശ്ശഃ॑ സ്തോ॒മോ വ॑ർചോ॒ ദ്ര॒വി॒ണശ്ച॑ ഷോ॒ഡശഃ॑
സ്തോ॒മ ഓ॒ജോ॑ ദ്ര॒വി॒ണം പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ പൂ॒രീ॒ഷമ॑സ്യ- [] 26

4.3.12.2

-ഹ്നോ॑ നാമ । ഏ॒വഃ-ഉ॒രനോ॑ വ॒രി॒വഃ-ഉ॒രനഃ॑ ശ॒രഭ്യഃ॑-ഉ॒രനഃ॑
പ॒രി॒ഭ്യഃ॑-ഉ॒രന॑ ആ॒ച്ച॒നോ॒ മനഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വ്യ॒ചഃ॑-ഉ॒രനഃ॑
സി॒ന്ധ്യഃ॑-ഉ॒രനഃ॑ സമു॒ദ്രം ഉ॒രനഃ॑ സ॒ലീലം ഉ॒രനഃ॑
സം॑യ॒ച്ചനോ॑ വി॒യച്ച॑നോ॒ ബൃ॒ഹച്ഛനോ॑ ര॒ഥന്ത॑രം ഉ॒രനോ॑
നി॒കായഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വി॒വധഃ॑-ഉ॒രനോ॑ ഗി॒രഃ॑-ഉ॒രനോ॑ ദ്ര॒ജഃ॑-ഉ॒രനഃ॑
സ॒ഷ്ടുപ് ഉ॒രനോ॑ സ॒നു॒ഷ്ടുപ് ഉ॒രനഃ॑ ക॒കുച്ഛ॑ന॒ സ്രീ॒ക॒കുച്ഛ॑നഃ॑
കാ॒വ്യം ഉ॒രനോ॑ ഷ॒കൃപം ഉ॒രനഃ॑ - [] 27

4.3.12.3

പ॒ദ॒പ॒ക്തിഃ॑-ഉ॒രനോ॑ ഷ॒ക്ഷ॒ര॒പ॒ക്തിഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വി॒ഷ്ടാ॒ര॒പ॒ക്തിഃ॑-
ഉ॒രനഃ॑ ക്ഷു॒രോ ഭൃ॒ജാ॒ന്ത॑നഃ॒ പ്ര॒ച്ച॒ച്ചനഃ॑ പ॒ക്ഷഃ॑-ഉ॒രന॑ ഏ॒വഃ-
ഉ॒രനോ॑ വ॒രി॒വഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വ॒യഃ॑-ഉ॒രനോ॑ വ॒യസ്യ॑ച്ചനോ॒
വി॒ശാ॒ലം ഉ॒രനോ॑ വി॒ഷ്വ॒ര॒ധാഃ॑-ഉ॒രനഃ॑ ഉ॒ദിഃ॑-ഉ॒രനോ॑
ദൃ॒രോ॒ഹണം ഉ॒രന॑ സു॒ന്ദ്രം ഉ॒രനോ॑ ഷ॒കാ॒ങ്കം ഉ॒രനഃ॑ । 28

(അ॒സ്യ - കൃ॒പ॒ഞ്ച॒ന - സ്രൂ॒യസ്രീ॒ശ്ച) (A12)

4.3.13.1

അഗ്നിർവൃത്രാണി ജങ്ഘനദ് ദ്രവിണസ്യുർവിപന്യയാ ।
 സമീദ്ധഃ ശുക്ര ആഹുതഃ । ത്വച് സോമാസി
 സത്പതിസ്ത്വച് രാജോത വൃത്രഹാ ।
 ത്വാം ഭദ്രോ അസി ക്രതുഃ ।

ഭദ്രാ തേ അഗ്നേ സ്വാനീക സംഭൃഗ്ഘോരസ്യ സതോ
 വിഷുണസ്യ ചാരുഃ । ന യത് തേ ശോചിസ്തമസാ വർത്ത
 ന ധ്വസ്മാനസ്മനുവി രേപ ആ ധുഃ । ഭദ്രം തേ അഗ്നേ
 സഹസിന്നനീകമുപാക ആ രോചതേ സൂര്യസ്യ । 29

4.3.13.2

രുശദ്-ദൃശേ ദദൃശേ നക്തയാ ചിദരൂക്ഷിതം ദൃശ ആ
 രൂപേ അന്നം । സൈനാഽനീകേന സുവിദത്രോ അസ്മേ
 യഷ്ടാ ദേവാഃ ആയജിഷുഃ സ്വസ്തി । അദണ്യോ ഗോപാ ഉത
 നഃ പരസ്താ അഗ്നേ ദധുമദുത രേവദ് ദിദീഹി । സ്വസ്തി നോ
 ദിവോ അഗ്നേ പൃഥിവ്യാ വിശ്വായുർധേഹി യജമായ ദേവ ।
 യഥ് സീമഹി ദിവിജാത പ്രശസ്തം തദസ്മാസു ദ്രവിണം
 ധേഹി ചിത്രം । യഥാ ഹോതർ മനുഷോ - [] 30

4.3.13.3

ദേവതാതാ യജേന്തഭിഃ സൂനോ സഹസോ യജാസി ।
 ഏവാ നോ അദ്യ സമനാ സമാനാനു-ശന്നഗ്ന ഉശതോ

യക്ഷി॑ ദേ॒വാൻ । അ॒ഗ്നിമീ॑ഡേ പു॒രോഹി॑തം യ॒ജ്ഞസ്യ॑
 ദേ॒വമൃ॒തിജം॑ । ഹോ॑താ॒ര്യ് ര॒ത്നധാ॑തമം । വൃ॒ഷാ സോമ॑
 ദൃ॒മാര്യാ॑ അ॒സി വൃ॒ഷാ ദേ॒വ വൃ॒ഷപ്ര॑തഃ । വൃ॒ഷാ ധർമാ॑ണി
 ദധി॑ഷേ । സാ॒ന്തപ॑നാ ഇ॒ദര്യാ॑ ഹ॒വിർ മരു॑തസ്തജ്ജു॒ജുഷു॑ന ।
 യു॒ഷ്താകോ॒തീ രി॑ശാദസഃ । യോ നോ॑ മർതോ॑ വസവോ
 ദുർ॒ഹൃണാ॑യു॒സ്തീരഃ॑ സ॒ത്യാനി॑ മരുതോ - [] 31

4.3.13.4

ജി॒ഹ്വാര്യാ॑സാത് । ദ്രു॒ഹഃ പാശം॑ പ്ര॒തി സ മൃ॑ചീഷു
 തപി॑ഷ്ഠന തപ॒സാ ഹ॑ന്തനാ തം । സം॑വൃ॒ഥ്സരീ॑ണാ മരുതഃ
 സ്വർകാ॑ ഉരു॒ക്ഷയാഃ॑ സഗ॒ണാ മാ॑നു॒ഷേഷു॑ । തേ॒ഽസ്മത്
 പാശാ॑ൻ പ്ര മൃ॒ഞ്ചന്താ॑ര്യാഹ॒സഃ സാ॒ന്തപ॑നാ മ॒ദിരാ
 മാ॒ദധി॑ഷ്ഠവഃ । പി॒പ്രീ॑ഹി ദേ॒വാര്യാ॑ ഉ॒ഗതോ॑ യവി॒ഷു വി॒ദാര്യാ॑
 ഋ॒തൃര്യാ॑ഗൃ॒തപ॑തേ യജേ॒ഹ । യേ ദൈ॑വ്യാ
 ഋ॒തിജ॑സ്തേ॒ഭി രഗേ॑ ത്വര്യാ॑ ഹോ॒ത്ഋണാ॑മ॒സ്യായ॑ജിഷുഃ ।
 അ॒ഗ്നേ യദ॑ഭ്യ വി॒ശോ അ॑ധാര॒സ്യ ഹോ॑തഃ പാ॒വക - [] 32

4.3.13.5

ശോചേ വേഷ്ടാപ് ഹി യജാ" । ജതാ യജാസി മഹിനാ
 വി യദ്ഭൂർ ഹവ്യാ വഹ യവിഷ്ട യാ തേ അഭ്യ । അഗ്നിനാ
 രയിമശ്നുവത് പോഷമേവ ദിവേദിവേ । യശസം വീരവത്തമം ।
 ഗയസ്താനോ അമീവഹാ വസുവിത് പുഷ്ടിവർധനഃ ।
 സുമിത്രഃ സോമ നോ ഭവ । ഗൃഹമേധാസ ആ ഗത
 മരുതോ മാഽപ ഭൂതന । പ്രമുഞ്ചന്തോ നോ അഹ്ഹസഃ ।
 പൂർവീദിർഹി ദദാശിമ ശരദ്ഭീർ മരുതോ വയം ।
 മഹോദി- [] 33

4.3.13.6

-ശ്ചർഷണീനാം । പ്രബുധ്നീയാ ഇരതേ വോ മഹാപ്സി
 പ്രണാമാനി പ്രയജ്യവസ്തീരധാം । സഹസ്രീയം ദമ്യം
 ഭാഗമേതം ഗൃഹമേധീയം മരുതോ ജുഷധാം । ഉപ യമേതി
 യുവതിഃ സുദക്ഷം ദോഷാ വസ്തോർ ഹവിഷ്ഠതീ ഘൃതാചീ ।
 ഉപ സ്വൈനമരമതിർവ-സൂയുഃ । ഇമോ അഗേ
 വീതതമാനി ഹവ്യാ ങ്ജസോ വക്ഷി ദേവതാതിമച്ഛ ।
 പ്രതി ന ഇഹ് സുരഭീണി വിയന്തു ।
 ക്രീഡം വഃ ശർധോ മാരുതമനർവാണപ് രഥേശുഭം । 34

4.3.13.7

കണ്വാ അഭി പ്ര ഗായത | അത്യാസോ ന യേ മരുതഃ
 സ്വഞ്ചോ യക്ഷഭൃശോ ന ശുഭയന്ത മര്യാഃ | തേ ഹർമ്യേഷ്ടാഃ
 ശിശവോ ന ശുഭ്രാ വത്സാസോ ന പ്രക്രീഡിനഃ
 പയോധാഃ | പ്രൈഷാമജ്ജേഷു വിമുരേവ രേജതേ
 ഭൂമിര്യാമേഷു യദ്ധ യുഞ്ജതേ ശുഭേ |
 തേ ക്രീഡയോ ധൂനയോ ഭ്രാജദ്യഷ്ടയഃ സ്വയം മഹിതാം
 പനയന്ത ധൂതയഃ | ഉപഹാരേഷു യദചിധാം യയിം വയ
 ഇവ മരുതഃ കേന - [] 35

4.3.13.8

ചിത് പഥാ | ശ്ചോതന്തി കോശാ ഉപ വോ രഥേഷാ
 ഘൃതമുക്ഷതാ മധുവർണമർചതേ | അഗ്നിമഗ്നിഃ ഹവീമഭിഃ
 സദാ ഹവന്ത വിശ്വപതിം | ഹവ്യവാഹം പുരുപ്രിയം |
 തഃ ഹി ശശാന്ത ഇഽധതേ സ്രുചാ ദേവം ഘൃതശ്ചുതാ |
 അഗ്നിഃ ഹവ്യായ വോഽധവേ |

ഇന്ദ്രാഗ്നി രോചനാ ദിവഃ > ¹, ശ്ലഥ്വ വൃത്ര > ²,
 മിന്ദ്രം വോ വിശ്വതസ്സരി > ³, ന്രം നരോ > ⁴,
 വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനോ > ⁵,

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന > 6 | 36
 (സൂര്യസ്യ - മനുഷോ - മരുതഃ - പാവക - മഹോഭീ -
 രഥേശുഭ - കേന - ഷഡ്ചതാരിശ്ശു) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(അപാന്തേമ - നായം പുരോ ഭുവഃ - പ്രാചീ - ധ്രുവക്ഷി -
 തിസ്രൂവി - രിന്ദാഗ്നീ - മാ ഛന്ദ - ആശുസ്രീവു -
 ദഗേർഭാഗോ - ടസ്യേക - യേയമേവ സാ യാ -
 ടഗേ ജാതാ - നഗ്നിർ വൃത്രാണി - ത്രയോദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അപാന്തേ - ന്ദാഗ്നീ - ഇയമേവ - ദേവതാതാ -
 ഷട്ത്രിശ്ശത്)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 4 :-

(അപാന്തേമൻ - ഹവിഷാ വർധനേന)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
 ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.3.1 Appendix

4.3.13.8-ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ > ¹, ശ്രമദ്-വൃത്ര > ²,

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൃഷമഃ ।
തദാം ചേതി പ്രവീര്യം ॥

ശ്രമദ്-വൃത്രമുത സനോതി വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ
സഹുരീ സപര്യാത് । ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൃരേഃ സഹ
സ്മാ സഹസാ വാജയന്താ ॥ (Appearing in TS 4.2.11.1)

4.3.13.8 മിന്ദ്രം ഘോ വിശ്വതസ്സരി > ³, ന്ദ്രം നരോ > ⁴,

ഇന്ദ്രം ഘോ വിശ്വതസ്സരി ഹവാമഹേ ജനേഭ്യഃ ।
അസാകമസ്തു കേവലഃ ॥

ഇന്ദ്രം നരോ നേമധിതാ ഹവന്തേ യത്പാര്യോ യുനജ്ഞേ
ധിയസ്താഃ । ശൂരോ നൃഷാതാ ശവസശ്ചകാന ആ ഗോമതി
പ്രജേ ഭജാ ത്വന്നഃ ॥ (Appearing in TS 1.6.12.1)

4.3.13.8 വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനോ> 5,

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന > 6

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവൃധാനഃ സ്വായം യജസ്വ
തനുവം ജുഷാണഃ । മുഹ്യന്ത്വന്യേ അഭിതഃ സപതാ
ഇഹാസ്മാകം മഘവാ സ്മൂരിരസ്മു ॥

വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വർധനേന ത്രാതാരമിന്ദ്ര-
മകൃണോരവധ്യം । തസ്മൈ വിശഃ സമനമന്ത
പൂർവീരയമുഗ്രോ വിഹവ്യോ യഥാസത് ॥

(Appearing in TS 4.6.2.6)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

പഞ്ചമചിതിശേഷനിരൂപണം

4.4.1.1

രശ്മിരസി ക്ഷയാ യ ത്വാ ക്ഷയം ജിന്വ പ്രേതിരസി ധർമായ
ത്വാ ധർമം ജിന്വാന്നിതിരസി ദിവേ ത്വാ ദിവം ജിന്വ
സന്ധിരസ്യന്തരിക്ഷായ ത്വാന്തരിക്ഷം ജിന്വ പ്രതിധിരസി
പൃഥിവൈ ത്വാ പൃഥിവീം ജിന്വ വിഷ്ടംഭോസി വൃഷ്ടയൈ
ത്വാ വൃഷ്ടീം ജിന്വ പ്രവാസ്യഹേ ത്വാഹർ ജിന്വാന്യ
വാസി രാത്രിയൈ ത്വാ രാത്രിം ജിന്വോ ശിഗസി - [] 1

4.4.1.2

വസുഭ്യസ്താ വസുഞ്ജിന്വ പ്രകേതോസി രുദ്രഭ്യസ്താ
രുദ്രാഞ്ജിന്വ സുദീതിരസ്യാദിത്യേഭ്യസ്താ ഷഭിത്യാ-
ഞ്ജിന്വാജോസി പിതൃഭ്യസ്താ പിതൃജ്ഞിന്വ തന്തുരസി
പ്രജാഭ്യസ്താ പ്രജാ ജിന്വ പൃതനാഷാധസി പശുഭ്യസ്താ
പശുഞ്ജിന്വ രേവദസ്യോഷധീഭ്യ-സ്താഷധീർ
ജിന്വാദിജിദസി യുക്തഗ്രാപേന്ദ്രായ ത്വേന്ദ്രം

ജി॒ന്വാധീ॑പതി॒രസി॑ പ്രാ॒ണായ॑ - [] 2

4.4.1.3

താ॒ പ്രാ॒ണം ജി॒ന്വ യ॑ന്താ॒സ്യ॑പാ॒നായ॑ താ॒പാനം॑ ജി॒ന്വ
സ॒പ്ത॑ സർ॒പോ॑സി ച॒ക്ഷു॑ഷേ താ॒ ച॒ക്ഷു॑ർജി॒ന്വ വ॑യോ॒ധാ
അ॒സി ശ്രോ॑ത്രായ॒ താ॒ ശ്രോ॑ത്രം ജി॒ന്വ ത്രി॑വൃ॒ദസി॑
പ്ര॒വൃ॒ദസി॑ സം॒വൃ॒ദസി॑ വി॒വൃ॒ദസി॑ സ॒പ്ത॑രോ॒ഹോ॑സി
നീ॒രോ॒ഹോ॑സി പ്ര॒രോ॒ഹോ॑സ്യ॒നുരോ॒ഹോ॑സി
വ॒സ്യു॒കോ॑സി വേ॒ഷശ്രീ॑രസി॒ വ॒സ്യു॒ഷ്ടി॑രസി॒ । 3

(ഉ॒ശിഗ്സി॑ - പ്രാ॒ണായ॑ - ത്രി॒ച॒താരി॑ശ്ശ) (A1)

4.4.2.1

രാ॒ജ॒ന്യസി॑ പ്രാ॒ചീ ദി॒ഗ്വ॒സ॒വ॒സ്തേ ദേ॒വാ അ॑ധീ॒പത॑യോ
ഽഗ്നി॑ർ ഹേ॒തീ॒നാം പ്ര॑തി॒ധർ॒താ ത്രി॑വൃ॒ത് താ॒ സ്തോ॑മഃ
പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒താജ്യ॑-മു॒ക്ത॒മ॒വ്യ॒ഥയ॑ത് സ്തേ॒ദ്നാ॒തു
ര॒ഥ॒ന്തര॑പ്ത॒ സാ॒മ പ്ര॑തി॒ഷ്ഠി॒ത്യേ വി॒രാ॒ധ॒സി ദ॒ക്ഷി॒ണാ
ദി॒ഗ്വ॒ദ്രാ॒സ്തേ ദേ॒വാ അ॑ധീ॒പത॑യ ഇ॒ന്ദ്രോ॑ ഹേ॒തീ॒നാം
പ്ര॑തി॒ധർ॒താ പ॒ഞ്ച॒ദ॒ശ॒സ്താ സ്തോ॑മഃ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒തു
പ്ര-ഉ॒ഗ॒മു॒ക്ത॒മ॒വ്യ॒ഥയ॑ത് സ്തേ॒ദ്നാ॒തു ബൃ॒ഹ॒ത് സാ॒മ
പ്ര॑തി॒ഷ്ഠി॒ത്യേ സ॒മ്രാ॒ധ॒സി പ്ര॑തി॒ചീ ദി- [] 4

4.4.2.2

-ഗാദിത്യാസ്തേ ദേവാ അധിപതയഃ സോമോ ഹേതീനാം
 പ്രതിധർതാ സപ്തശസ്ത്യാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതു
 മരുതാതീയ-മുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു വൈരൂപച്ഛ്വാസാമ
 പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ സ്വരാധസ്യുദീചീ ദിഗിശേ തേ ദേവാ
 അധിപതയോ വരുണോ ഹേതീനാം പ്രതിധർതൈ കവിച്ഛ്വാ
 ശസ്ത്യാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതു നിഷ്ക്ലവല്യ-
 മുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു വൈരാജച്ഛ്വാസാമ പ്രതിഷ്ഠിത്വാ
 അധിപത്യസി ബൃഹതീ ദിങ്മരുതസ്തേ ദേവാ
 അധിപതയോ - [] 5

4.4.2.3

ബൃഹസ്പതിർ ഹേതീനാം പ്രതിധർതാ ത്രിണവത്രയസ്ത്വിച്ഛ്വാശഃ
 ത്വാ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാഽശ്രയതാം വൈശ ദേവാഗ്നിമാരുതേ
 ഉക്ഥേ അവ്യഥയന്തീ സ്തദ്നീതാച്ഛ്വാശാകാരൈവതേ സാമനീ
 പ്രതിഷ്ഠിത്വാ അന്തരിക്ഷായർഷയസ്ത്വാ പ്രഥമജാ
 ദേവേഷു ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥന്തു വിധർതാ ചാ
 യമധിപതിശ്ച തേ ത്വാ സർവേ സംവിദാനാ നാകസ്യ

പൃഷ്ഠേ സുവർഗേ ലോകേ യജമാനം ച സാദയന്തു । 6

(പ്രതീചീ ദിങ് - മരുതസ്മേ ദേവാ അധീപതയ -
ശ്ചതാരിഷ്ടച്ച) (A2)

4.4.3.1

അയം പുരോ ഹരിക്കേശഃ സൂര്യരശ്മിസുസ്യ രഥഗൃഥ്സശ്ച
രഥൗജാശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ പുണ്ണികസ്ഥലാ ച
കൃതസ്ഥലാ ചാഹ്നരസൗ യാതുധാനാ ഹേതീ രക്ഷാഷ്ടസി
പ്രഹേതി രയം ദക്ഷിണാ വിശ്വ കർമ്മാ തസ്യ രഥസ്വനശ്ച
രഥേ-ചിത്രശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ മേനകാ ച
സഹജന്യാ ചാഹ്നരസൗ ദങ്ഷ്ണവഃ പശവോ ഹേതിഃ
പൗരുഷേയോ വധഃ പ്രഹേതി രയം പശ്വാദ് വിശ്വവൃചാ-
സ്തസ്യ രഥ പ്രോതശ്ചാ-സമരഥശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ
പ്രജോചന്തീ ചാ - [] 7

4.4.3.2

നൂജോചന്തീ-ചാഹ്നരസൗ സർവാ ഹേതിർ വ്യാഘ്രാഃ
പ്രഹേതി രയ മുത്തരാഥ് സംയദ്-വസുസ്തസ്യ സേനജിച്ഛ
സുഷേണശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ വിശ്വാചീ ച
ഘൃതാചീ ചാഹ്നരസാ വാപോ ഹേതിർ വാതഃ പ്രഹേതി
രയ-മുപര്യർ വാഗ്വ-സുസ്തസ്യ താർക്ഷ്യ-ശ്ചാരിഷ്ട-

നേമിശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യാ വൂർവശീ ച പൂർവ-
ചിത്തിശ്ചാ-ഹരസൗ വിദ്യുദ്ധേതിർ-വസ്സുർജൻ പ്രഹേതി
സ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ മൃധായന്തു തേ യം - [] 8

4.4.3.3

ദിഷ്ടോ യശ്ച നോ ദോഷി തം വോ ജംഭേ
ദധാമ്യായോസ്താ സദനേ സാദയാമ്യവതഃ ഛായായാം നമഃ
സമുദ്രായ നമഃ സമുദ്രസ്യ ചക്ഷസേ പരമേഷ്ഠി താ
സാദയതു ദിവഃ പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം
വീദ്യുമതീം പ്രദ്യുമതീം പരിദ്യുമതീം ദിവം യച്ഛ ദിവം
ദൃഢ്വ ദിവം മാ ഹിഢ്വസീർ വിശ്വസ്മ പ്രാണായാപനായ
വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ ചരിത്രായ
സൂര്യസ്താഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ () ഛർദിഷാ
ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ ।
പ്രോഥമശോ ന യവസേ അവിഷ്യൻ യദാ മഹഃ
സംവരണാദ് വൃസ്ഥാത് । ആദസ്യ വാതോ അനു വാതി
ശോചിരധ സ്മ തേ വ്രജനം കൃഷ്ണമസി । 9

(പ്രജോചന്തി ച - യൗ - സ്വസ്ത്യാ - ഛായാവിഢ്വശതിശ്ച)
(A3)

4.4.4.1

അഗ്നിർമൂ॒ര്യാ ദിവഃ॑ ക॒കുത് പ॒തിഃ പൃ॒ഥിവ്യാ അ॒യം ।
അപാ॑ꣳ രേതാ॑ꣳസി ജി॒ന്വതി॑ ।
താമ॑ഗ്നേ പു॒ഷ്കരാ॑ഭ്യമ॒ർവാ നി॑ർമ॒ന്മത॑ । മൂ॒ര്ധ്വോ
വി॒ശ്വസ്യ॑ വാ॒ഘതഃ॑ । അ॒യമ॑ഗ്നിഃ സ॒ഹസ്രി॑ണോ വാ॒ജസ്യ॑
ശ॒തിന॑സ്സ॒തിഃ । മൂ॒ര്യാ ക॒വീ ര॒യിണാ॑ം । ഭു॒വോ യ॑ജ്ഞ॒സ്യ
ര॒ജ॒സശ്ച॑ നേതാ॑ യ॒ത്രാ നി॑യുദ്ഭിഃ സ॒ചസേ॑ ശി॒വാഭിഃ॑ ।
ദി॒വി മൂ॒ര്യാനാ॑ം ദധി॒ഷേ സു॒വർഷാ॑ം ജി॒ഹ്വാമ॑ഗ്നേ ച॒കൃഷേ॑
ഹ॒വൃവാ॑ഹം । അ॒ബോ॑ധ്യ॒ഗ്നിഃ സ॒മിധാ॑ ജ॒നാനാ॑ം - [] 10

4.4.4.2

പ്ര॒തി ധേ॒നുമീ॑വാ യതീ॒മുഷാ॑സം । യ॒ഹ്വാ ഇ॒വ പ്ര॒വയാ॑-
മു॒ജ്ജിഹാ॑നാഃ പ്ര ഭാ॒നവഃ॑ സി॒ന്ദ്രതേ॑ നാകമ॒ച്ഛ ।
അ॒വോചാ॑മ ക॒വയേ॑ മേ॒ധായ॑ വ॒ചോ വ॑ന്ദാരു॒ വൃ॒ഷഭാ॑യ
വൃ॒ഷ്ണേ॑ । ഗ॒വിഷ്ടി॑രോ നമ॒സാ സ്തോ॑മമ॒ഗ്നൗ ദി॒വീവ
രു॒ക്മൂർ വൃ॒ഞ്ചമ॑ശ്രേ॒ത് । ജ॒ന॒സ്യ ഗോ॑പാ അ॒ജനി॑ഷ്ട
ജാഗൃ॑വിര॒ഗ്നിഃ സു॒ദക്ഷഃ॑ സു॒വിതാ॑യ ന॒വ്യസേ॑ ।
ഘൃ॒തപ്ര॑തീ॒കോ ബൃ॑ഹ॒താ ദി॒വിസ്സൃ॑ശാ॒ ദ്യുമ॑ദി ഭാ॒തി
ഭര॑തേ॒ഭ്യഃ ശു॒ചിഃ॑ । താമ॑ഗ്നേ അ॒ങ്ഗിര॑സോ - [] 11

4.4.4.3

ഗുഹാ ഹിതമന്വ-വിന്ദന്തിശ്രിയാണാം ധ്വനേവനേ ।
 സ ജായസേ മഥ്യമാനഃ സഹോ മഹത് ത്വാമാഹുഃ
 സഹസസ്സുത്രമങ്ഗിരഃ । യജ്ഞസ്യ കേതും പ്രഥമം
 പുരോഹിതമഗ്നിം നരസ്ത്രിഷധസ്ഥേ സമിന്ധതേ ।
 ഇന്ദ്രേണ ദേവൈഃ സരഥഃ സ ബർഹിഷി സീദന്തി
 ഹോതാ യജമായ സുകൃതഃ । ത്വാം ചിത്രശ്രവസ്തമ
 ഹവന്തേ വിക്ഷു ജന്തവഃ । ശോചിഷ്ഠേശം പുരുപ്രിയാഗ്നേ
 ഹവ്യായ വോഡവേ । സഖായഃ സംഘഃ

സമൃഞ്ചമിഷഃ - [] 12

4.4.4.4

സ്തോമം ചാഗന്യേ । വർഷിഷ്ഠായ ക്ഷിതീനാമൂർജോ നപ്രേ
 സഹസ്യതേ । സഃസമിദ്യുവസേ വൃഷന്നഗ്നേ വിശ്വാന്യര്യ
 ആ । ഇധസ്തദേ സമിധ്യസേ സ നോ വസ്യന്ത്യാ ഭര ।
 ഏനാ വോ അഗ്നിം നമസോർജോ നപാതമാ ഹുവേ ।
 പ്രിയം ചേതിഷ്ഠമരതിഃ സ്വധാരം വിശ്വസ്യ ദൃതമൃതം ।
 സ യോജതേ അരുഷോ വിശ്വഭോജസാ സ ദുദ്രവഥ്
 സ്വാഹുതഃ । സുബ്രഹ്മാ യജ്ഞഃ സുശമീ - [] 13

4.4.4.5

വസു॑നാം॑ ഭേ॒വച്ഛ് രാ॒ധോ ജനാ॑നാം ।
 ഉ॒ദ॒സ്യ ശോ॑ചി॒രസ്ഥാ॑ദാ-ജു॒ഹ്വാ॑ന॒സ്യ മീ॒ഢുഷഃ॑ ।
 ഉദ്യു॑മാ॒സോ അ॒രു॒ഷാ॒സോ ദി॒വി॒സ്ത്വശഃ॑ സ॒മഗ്നി॑മീ॒ന്ധതേ॑
 നരഃ॑ । അ॒ഗ്നേ വാ॒ജ॒സ്യ ഗോ॑മ॒ത ഇ॒ശാ॒നഃ സ॒ഹസോ॑
 യഹോ॑ । അ॒സ്മേ ധേ॑ഹി ജാ॒തവേ॑ദോ മ॒ഹി ശ്ര॑വഃ ।
 സ ഇ॒ധാനോ॑ വസു॒ഷ്കവി॑-ര॒ഗ്നിരീ॒ഡേ॒ന്യോ ഗി॑രാ ।
 രേ॒വദ॒സ്മദ്യം॑ പൂ॒ർവ॒ണീക॑ ദീ॒ദിഹി॑ । ക്ഷ॒പോ രാ॒ജ॒ന്നുത॑
 ത്ഥനാ॑ഽഗ്നേ വ॒സ്തോരു॑തോ॒ഷസഃ॑ । സ തി॒ശ്വജം॑ഭ - [] 14

4.4.4.6

ര॒ക്ഷ॒സോ ദ॒ഹ പ്ര॑തി । ആ॒ തേ അ॒ഗ്ന ഇ॒ധീമ॑ഹി ദ്യു॒മന്തം॑
 ഭേ॒വാജ॑രം । യ॒ദ്ധ്യ സ്യാ॑ തേ പ॒നീയ॑സീ സ॒മിദ്-ദീ॒ദയ॑തി
 ദ്യ॒വീഷ॑ഃ സ്തോ॒ത്യുദ്യ॑ ആ॒ ഭര॑ । ആ॒ തേ അ॒ഗ്ന ഋ॒ചാ ഹ॒വിഃ
 ശു॒ക്ര॒സ്യ ജ്യോ॑തി॒ഷസ്സ॑തേ । സു॒ശ്വ॒ന്ദ്ര ദ॒സ്യ വി॒ശ്വപ॑തേ
 ഹ॒വ്യ॒വാദ് തു॑ദ്യച്ഛ് ഹൂ॒യത॑ ഇ॒ഷഃ സ്തോ॒ത്യുദ്യ॑ ആ॒ ഭര॑ ।
 ഉ॒ഭേ സു॒ശ്വ॒ന്ദ്ര സ॒ർവീ॒ഷോ ദ॒ർവീ॑ ശ്രീ॒ണീ॒ഷ ആ॒സനി॑ ।
 ഉ॒തോ ന॒ ഉത് പു॑പു॒ര്യാ- [] 15

4.4.4.7

ഉക്തേഷു ശവസസ്തത ഇഷ്ടം സ്തോത്യഭ്യ ആ ഭര ।

അഗ്നേ തമദ്യാശ്വം ന സ്തോമൈഃ ക്രതും ന ഭദ്രം
ഹൃദിസ്സൃശം । ജ്യായമാ ത ഓഹൈഃ ।

അധാ ഹൃഗ്നേ ക്രതോർ ഭദ്രസ്യ ദക്ഷസ്യ സായോഃ ।

രഥീർ ജതസ്യ ബൃഹതോ ബഭൂമ । ആഭിഷ്ട അദ്യ

ഗീർഭിർ ഗൃണന്തോഽഗ്നേ ദാശേമ । പ്ര തേ ദിവോ ന

സ്തനയന്തി ശുഷ്മാഃ । ഏഭിർനോ അർകൈർഭവാ നോ

അർവാങ് - [] 16

4.4.4.8

ഖ്സുവർന ജ്യോതിഃ । അഗ്നേ വിശ്വഭിഃ സുമനാ

അനീകൈഃ । അഗ്നിം ഹോതാരം മന്യേ ദാസ്വന്തം വസോഃ

സുനും സഹസോ ജാതവേദസം । വിപ്രം ന

ജാതവേദസം । യ ഊർധ്വായാ സ്വധാരോ ദേവോ ദേവാച്യോ

കൃപാ । ഏതസ്യ വിഭ്രാഷ്ടമനു ശുക്രശോചിഷ

ആജുഹ്വാനസ്യ സർപിഷഃ । അഗ്നേ താം നോ അന്തമഃ ।

ഉത ത്രാതാ ശിവോ ഭവ വരുന്ധഃ । തം ത്വാ ശോചിഷ

ദീദിവഃ । സ്മായ നൃനമീമഹേ സഖിഭ്യഃ । വസുരഗ്നിർ

വസുശ്രവാഃ () । അച്ഛാ നക്ഷി ദ്യുമന്തമോ രയിം ദാഃ । 17

(ജനാനാ - മങ്ഗീരസ - ഇഷ്ട - സുശമീ - തിശ്ശജംഭ -
പുപുര്യ - അർവാങ് - വസുശ്രവാഃ - പഞ്ച ച) (A4)

4.4.5.1

ഇന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാം ത്വാ സയുജാ യുജാ യുനജ്മ്യാ ഘാരാഭ്യാം
തേജസാ വർചസോ ക്ഷമേഭിഃ സ്തോമേഭിഃ ഛന്ദോഭിഃ രന്ധൈ
പോഷായ സജാതാനാം മധ്യമസ്ഥേനായ മയാ ത്വാ
സയുജാ യുജാ യുനജ്മ്യാംബാ ദൃഢാ നിതന്തി രദ്രയന്തി
മേഘയന്തി വർഷയന്തി ചുപുണീകാ നാമാസി
പ്രജാപതിനാ ത്വാ വിശ്വാഭിർ ധീഭിരുപ ദധാമി
പൃഥിവ്യുദപുരമന്നേന വിഷ്ടാ മനുഷ്യാസ്തേ ഗോപ്താരോ
ഽഗ്നിർ വിയത്തോഽസ്യാം താമഹം പ്ര പദ്യേ സാ - [] 18

4.4.5.2

മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തധി ദ്യൗരന്തരിക്ഷം ബ്രഹ്മണാ
വിഷ്ടാ മരുതസ്തേ ഗോപ്താരോ വായുർ വിയത്തോഽസ്യാം
താമഹം പ്ര പദ്യേ സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്ത
ദ്യൗരപരാജിതാഽമൃതേന വിഷ്ടാഽഭിത്യാസ്തേ
ഗോപ്താരഃ സൂര്യോ വിയത്തോഽസ്യാം താമഹം പ്ര പദ്യേ
സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്ത । 19

(സാ - ഷ്ടാചത്വാരീഷ്ട) (A5)

4.4.6.1

ബൃഹസ്പതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഹിശ്വസൈ പ്രാണായാപനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യച്ഛ- ഹിസ്യേധിപതിർ വിശ്വകർമ്മാ ത്വാ
 സാദയത്പന്തരിക്ഷസ്യ പൃഷ്ഠേ ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഹിശ്വസൈ
 പ്രാണായാപനായ വിശ്വം ജ്യോതിര്യച്ഛ
 വായുസ്യേധിപതിഃ പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു ദിവഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ഹിശ്വസൈ പ്രാണായാപനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യച്ഛ പരമേഷ്ഠീ തേധിപതിഃ പുരോവാതസനിരസ്യ
 ഭ്രസനിരസി വിദ്യുത്സനി - [] 20

4.4.6.2

-രസി സ്തനയിതുസനിരസി വൃഷ്ടിസനിരസ്യ-ഹേരയാന്യസി
 ദേവാനാമഹേയാന്യസി വായോരയാന്യസി ദേവാനാം
 ഹായോയാന്യസ്യന്തരിക്ഷസ്യ യാന്യസി ദേവാനാമ-
 ന്തരിക്ഷയാന്യസ്യ-ന്തരിക്ഷമസ്യന്തരിക്ഷായ ത്വാ സലിലായ
 ത്വാ സർണികായ ത്വാ സതീകായ ത്വാ കേതായ ത്വാ
 പ്രചേതസേ ത്വാ വിവസ്വതേ ത്വാ ദിവസ്ത്വാ ജ്യോതിഷ
 ആദിത്യേഭ്യസ്തർഭേ ത്വാ രുചേ ത്വാ ദധൃതേ ത്വാ () ഭാസേ ത്വാ
 ജ്യോതിഷേ ത്വാ യശോദാം ത്വാ യശസി തേജോദാം ത്വാ

തേജ॑സി പ॒യോദാ॑ം ത്വാ പ॒യസി॑ വർചോദാ॑ം ത്വാ വർച॑സി
 ദ്ര॒വിണോ॑ദാ॑ം ത്വാ ദ്ര॒വിണേ॑ സാദയാമി തേന॑ർഷി॒ണാ തേന॑
 ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ ത്വാ ദേ॒വതയാ॑ഽങ്ഗി॒രസാ॑ദ് ധൃ॒വാ സീ॑ദ । 21

(വിദ്യുത്സനിർ - ദ്യുതേ തൈ - കാന ത്രിച്ശച്ച) (A6)

4.4.7.1

ഭൂ॒യസ്ത്വേ॑ദസി॑ വ॒രിവ॑സ്ത്വേ॑ദസി॑ പ്രാ॒ച്യസ്വു॑ർധാഽസ്യ-
 ത്തരി॑ക്ഷ॒സദ॑സ്യ-ത്തരി॑ക്ഷേ॒ സീ॑ദാ-ഏ॒ഷദ॑സി॒ ശ്യേന॑സദ॒സി
 ഗൃ॒ധ്രസ॑ദ॒സി സു॑പ॒ർണ॑സദ॒സി നാ॑ക॒സദ॑സി॒ പൃ॒ഥി॒വ്യാസ്താ॑
 ദ്ര॒വിണേ॑ സാദയാമ്യ-ത്തരി॑ക്ഷ॒സ്യ ത്വാ ദ്ര॒വിണേ॑ സാദയാമി
 ദി॒വസ്താ॑ ദ്ര॒വിണേ॑ സാദയാമി ദി॒ശാ॑ം ത്വാ ദ്ര॒വിണേ॑
 സാദയാമി ദ്ര॒വിണോ॑ദാ॑ം ത്വാ ദ്ര॒വിണേ॑ സാദയാമി പ്രാ॒ണം
 മേ പാ॑ഹ്യ-പാ॒നം മേ പാ॑ഹി വ്യാ॒നം മേ - [] 22

4.4.7.2

പാ॑ഹ്യായുർമേ പാ॑ഹി വി॒ശ്വായു॑ർമേ പാ॑ഹി സ॒ർവായു॑ർ മേ
 പാ॑ഹ്യഗേ॒ യത് തേ॑ പ॒രഃ ഹൃ॑ന്നാമ താ॒വേഹി॑ സഃ
 രഭാ॑വഹൈ॒ പാഞ്ച॑ജന്യേഷ-പൃ॒ഥ്യഗേ॒ യാവാ॑ അ॒യാവാ॑
 ഏ॒വാ ഊ॑മാഃ സ॒ബ്ധഃ സ॒ഗരഃ॑ സു॒മേകഃ॑ । 23

(വ്യാനം മേ - ദാത്രിച്ശച്ച) (A7)

4.4.8.1

അഗ്നിനാ വിശ്വാഷാട് സൂര്യേണ സ്വരാട് ക്രത്വാ
 ശചീപതിർ ഋഷഭേണ താഷ്ടാ യജേന്തേന മഘവാൻ
 ദക്ഷിണയാ സുവർഗോ മന്യൂനാ വൃത്രഹാ
 സൗഹാർദ്ദേന തന്യുധാ അന്നേന ഗയഃ പൃഥിവ്യാഽസനോ
 ദൃഗ്ഭിരന്നാദോ വഷട്കാരേണർദ്ധഃ സാമ്നാ തന്യുപാ
 വിരാജാ ജ്യോതിഷ്ഠാൻ ബ്രഹ്മണാ സോമപാ ഗോഭിർ
 യജ്ഞം ദാധാര ക്ഷത്രേണ മനുഷ്യാ-നശോന ച രഥേന ച
 വജ്ര്യുതുഭിഃ പ്രഭുഃ സംവത്സരേണ പരിഭൂ സ്തപസാഽനാ
 ധൃഷ്ടഃ സൂര്യഃ സൻ തന്യുഭിഃ | 24

(അഗ്നി - ദൈകാന പഞ്ചാശത്) (A8)

4.4.9.1

പ്രജാപതിർമനസാ ഽന്യോഽച്ഛേതോ ധാതാ ദീക്ഷായാച്ഛേ
 സവിതാ ഭൃത്യാം പൃഷ്ഠാ സോമക്രയണ്യാം വരുണ ഉപനഭോ
 ഽസൂരഃ ക്രീയമാണോ മിത്രഃ ക്രീതഃ ശിപിവിഷ്ട ആസാദിതോ
 നരംധീഷഃ പ്രോഹ്യമാണോ ഽധിപതിരാഗതഃ പ്രജാപതിഃ
 പ്രണീയമാനോ ഽഗ്നിരാഗ്നീധേ ബൃഹസ്സതിരാഗ്നീധാത്
 പ്രണീയമാന ഇന്ദ്രോ ഹവിർധാനേ ഽദിതിരാസാദിതോ
 വിഷ്ണുരുപാവഹ്രിയമാണോ ഽഥർവോപോത്തോ

യമോഽഭിഷുതോ ഹൃതപാ ആധുയമാനോ വായുഃ
 പുയമാനോ മിത്രഃ ക്ഷീരശ്രീർമന്മി സകതുശ്രീർ
 വൈശ്വദേവ ഉന്നീതോ രൂദ്ര () ആഹുതോ
 വായുരാവൃത്തോ നൃചക്ഷാഃ പ്രതിഖ്യാതോ ഭക്ഷ ആഗതഃ
 പിതൃണാം നാരാശ്വസോ ഹസുരാത്തഃ സിന്ധുര-
 വദ്യഥമവപ്രയന്മി സമുദ്രോ ഹവഗതഃ സലിലഃ പ്രപ്ലുതഃ
 സുവരുദ്യചം ഗതഃ । 25 (രൂദ്ര - ഏകവിദ്ഗതിശ്ച) (A9)

4.4.10.1

കൃത്തികാ നക്ഷത്ര-മഗ്നിർ ദേവതാഽഗേ രൂചഃ സ്ഥ
 പ്രജാപതേർ ധാതുഃ സോമസ്യർചേ ത്വാ രൂചേ ത്വാ ദധുതേ
 ത്വാ ഭാസേ ത്വാ ജ്യോതിഷേ ത്വാ രോഹിണീ നക്ഷത്രം
 പ്രജാപതിർ ദേവതാ മൃഗശരീർഷം നക്ഷത്രം സോമോ
 ദേവതാ ഹർദ്ദാ നക്ഷത്രം രൂദ്രോ ദേവതാ പുനർവസു
 നക്ഷത്രമദിതിർ ദേവതാ തിഷ്ടയാ നക്ഷത്രം ബൃഹസ്പതിർ
 ദേവതാ ഹശോ നക്ഷത്രം സർവാ ദേവതാ മഘാ
 നക്ഷത്രം പിതരോ ദേവതാ ഫല്ഗുനീ നക്ഷത്ര - [] 26

4.4.10.2

-മര്യമാ ദേവതാ ഫലുനീ നക്ഷത്രം ദഗോ ദേവതാ
 ഹസോ നക്ഷത്രം സവിതാ ദേവതാ ചിത്രാ നക്ഷത്രം-
 മിത്രോ ദേവതാ സ്വാതീ നക്ഷത്രം വായുർദേവതാ
 വിശാഖേ നക്ഷത്രമിന്ദ്രാഗ്നീ ദേവതാ സൂരധാ നക്ഷത്രം
 മിത്രോ ദേവതാ രോഹിണീ നക്ഷത്രമിന്ദ്രോ ദേവതാ
 വിചൃതൗ നക്ഷത്രം പിതരോ ദേവതാ ഷാഡാ നക്ഷത്രം-
 മാപോ ദേവതാ ഷാഡാ നക്ഷത്രം വിശ്വേ ദേവാ ദേവതാ
 ശോണാ നക്ഷത്രം വിഷ്ണുർ ദേവതാ ശ്രവിഷ്ടാ നക്ഷത്രം
 വസവോ - [] 27

4.4.10.3

ദേവതാ ശതഭിഷങ് നക്ഷത്രമിന്ദ്രോ ദേവതാ പ്രോഷുപദാ
 നക്ഷത്രമജ ഏകപാദ് ദേവതാ പ്രോഷുപദാ നക്ഷത്രമഹീർ
 ബുധ്നിയോ ദേവതാ രേവതീ നക്ഷത്രം പൂഷാ ദേവതാ
 ശ്വയൗജൗ നക്ഷത്രമശ്വിനൗ ദേവതാ പഭരണീർ നക്ഷത്രം
 യമോ ദേവതാ,

പൂർണാ പശ്വാദ് >¹, യത് തേ ദേവാ അദധുഃ >² । 28

(ഫലുനീ നക്ഷത്രം - വസവ - സ്രുതസ്രിശ്ശ) (A10)

4.4.11.1

മധുശ്ച മാധവശ്ച വാസന്തികാവൃതു ശുക്രശ്ച ശുചിശ്ച
 ഗ്രൈഷ്മാവൃതു നഭശ്ച നഭസ്യശ്ച വാർഷികാവൃതു
 ഇഷ്ടോർജശ്ച ശാരദാവൃതു സഹശ്ച സഹസ്യശ്ച
 ഹൈമന്തികാവൃതു തപശ്ച തപസ്യശ്ച ശൈശിരാവൃതു
 അഗ്നേരന്തഃ ശ്ലേഷോഽസി കല്പേതാം ദ്യാവാപൃഥിവീ
 കല്പന്താമാപ ഓഷധീഃ കല്പന്താമഗന്യഃ പൃഥങ്മമ
 ജൈഷ്ഠ്യായ സവ്രതാ- [] 29

4.4.11.2

യേഽഗന്യഃ സമനസോഽന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ ശൈശിരാവൃതു
 അഭി കല്പമാനാ ഇന്ദ്രമിവ ദേവാ അഭി സംഘ്വിശന്തു സംയജ്ഞ
 പ്രചേതാശ്ചാഗ്നേഃ സോമസ്യ സൂര്യസ്യോഗ്രാ ച ഭീമാ ച
 പിതൃണാം യമസ്യേന്ദ്രസ്യ ധ്രുവാ ച പൃഥിവീ ച ദേവസ്യ
 സവിതുർ മരുതാം വരുണസ്യ ധർത്രി ച ധരിത്രി ച
 മിത്രാവരുണയോർ മിത്രസ്യ ധാതുഃ പ്രാചീ ച പ്രതീചീ ച
 വസൂനാഽം രുദ്രാണാ - [] 30

4.4.11.3

-മാദിത്യാനാം തേ തേഽധിപതയസ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ
 മൃഡയന്തു തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വോ

ജംഭേ ദധാമി സഹസ്രസ്യ പ്രഥാ അസി സഹസ്രസ്യ
 പ്രതിമാ അസി സഹസ്രസ്യ വിമാ അസി
 സഹസ്രസ്യോന്മാ അസി സാഹസ്രോഽസി സഹസ്രായ
 ത്വേമാ മേ അഗ്ന ഇഷ്ടകാ യേനവഃ സന്ത്വേകാ ച ശതം ച
 സഹസ്രം ചെയുതം ച - [] 31

4.4.11.4

നിയുതം ച പ്രയുതം ചാർബുദം ച നൃർബുദം ച
 സമുദ്രശ്ച മധ്യം ചാന്തശ്ച പരാർധശ്ചേമാ മേ അഗ്ന
 ഇഷ്ടകാ യേനവഃ സന്തു ഷഷ്ഠിഃ സഹസ്രമയുത-
 മക്ഷീയമാണാ ഋതസ്ഥാഃ സ്ഥർതാവ്യധോ ഘൃതശ്ചുതോ
 മധുശ്ചുത ഊർജസ്വതീഃ സ്വധാവിനിസ്താ മേ അഗ്ന
 ഇഷ്ടകാ യേനവഃ സന്തു വിരാജോ നാമ കാമദൃഘാ
 അമുത്രാമുഷ്ഠിൻ ലോകേ । 32 (സപ്രതാ - രുദ്രാണാ -

മയുതഞ്ച - പഞ്ചചതാരിഷ്ശ്ച) (A11)

4.4.12.1

സമിദ്-ദിശാമാശയാ നഃ സുവർവിന്ധധോരതോ മാധവഃ
 പാത്വസ്താൻ । അഗ്നിർഭേവോ ദുഷ്ടരീതുരദാഭ്യ ഇദം
 ക്ഷത്രം രക്ഷതു പാത്വസ്താൻ । രഥന്തരം സാമഭിഃ
 പാത്വസ്താൻ ഗായത്രി ഛന്ദസാം വിശ്വരൂപാ ।

ത്രിവൃ॒ന്നോ॑ വി॒ഷ്ടയാ॑ സ്തോ॒മോ അ॒ഹ്നാച്ഛ॑ സമു॒ദ്രോ വാ॑ത്
ഇ॒ദമോ॑ജഃ പി॒പർതു॑ । ഉ॒ഗ്രാ ദി॒ശാമ॑ഭി-ഭൃ॒തിർവ॑യോ॒ധാഃ
ശു॒ചിഃ ശു॒ക്രേ അ॒ഹ്നേ॑ദ്യാജ॒സീനാ॑ ।

ഇ॒ന്ദ്രാധി॑പതിഃ പി॒പൃതാ॑ദതോ॒ നോ മ॒ഹി - [] 33

4.4.12.2

ക്ഷ॒ത്രം വി॒ശ്വതോ॑ ധാ॒രയേ॑ദം । ബൃ॒ഹദ് സാ॑മ ക്ഷ॒ത്രഭൃദ്-
വൃ॒ദ്ധ വൃ॒ഷ്ണി॑യം ത്രി॒ഷ്ടുഭാ॑ജഃ ശു॒ഭിത॑ മു॒ഗ്രവീ॑രം ।

ഇ॒ന്ദ്ര സ്തോ॑മേന പഞ്ച॒ദശേ॑ന മധു॒മിദം॑ വി॒തേന॑ സഗ॒രേണ॑
രക്ഷ॑ । പ്രാ॒ചീ ദി॒ശാച്ഛ॑ സ॒ഹയ॑ശാ യശ॒സ്വതീ॑ വിശേ॒

ഭേവാഃ പ്രാ॒വൃഷാ॑ ഹ്നാച്ഛ॑ സു॒വർവ॑തീ ।

ഇ॒ദം ക്ഷ॒ത്രം ദു॒ഷ്ടര॑മസ്തോ॒ജോ ഹ്നാ॑ധൃഷ്ട്യച്ഛ॑ സ॒ഹസ്രീ॑യച്ഛ॑
സ॒ഹസ്രാ॑ത് । വൈ॒രൂപേ॑ സാ॒മന്നി॑ഹ തച്ഛ॒കേമ॑ ജഗ॒ത്യേനം॑
വി॒ക്ഷാ വേ॑ശയാമഃ । വിശേ॒ ഭേവാഃ॑ സപ്ത॒ദശേ॑ന - [] 34

4.4.12.3

വർ॒ച ഇ॒ദം ക്ഷ॒ത്രച്ഛ॑ സ॒ലില॑വാ॒തമു॒ഗ്രം । ധർ॒ത്രി ദി॒ശാം
ക്ഷ॒ത്രമി॑ദം ദാ॒ധാരോ॑പസ്ഥാ॒ശ്ശാ॒നാം മി॒ത്രവ॑ദസ്തോ॒ജഃ ।
മി॒ത്രാവ॑രുണാ ശ॒രദാ॑ഹ്നാം ചി॒കിത്വ॑ അ॒സ്മൈ രാ॒ഷ്ട്രായ॑
മ॒ഹി ശ॒ർമ യച്ഛ॑തം । വൈ॒രാജേ॑ സാ॒മന്നാ॑ധി മേ മ॒നീഷാ॑

സനുഷ്ടുഭാ സംഭൃതം വീര്യം സഹഃ । ഇദം ക്ഷത്രം
 മിത്രവദാർദ്രദാനു മിത്രാവരുണാ രക്ഷത-മാധിപന്തൈഃ ।
 സമ്രാഡ് ദിശാമ് സഹസാമ് സഹസാത്യുതൂർഹേമനോ
 വിഷ്ഠയാ നഃ പിപർതു । അവസ്യുവാതാ - [] 35

4.4.12.4

ബൃഹതീർനു ശക്വരീരിമം യജ്ഞമവന്തു നോ ഘൃതാചീഃ ।
 സുവർവതീ സുദുഘാ നഃ പയസ്വതീ ദിശാം ദേവ്യവതു
 നോ ഘൃതാചീ । താം ഗോപാഃ പുര ഏതോത പശ്വാദ്
 ബൃഹസ്പതേ യാമ്യാം യുങ്ഗധി വാചം । ഊർധ്വാ ദിശാമ്
 രന്തിരാശൗഷധീനാമ് സംവത്സരേണ സവിതാ നോ
 അഹ്നാം । രേവത് സാമാതി ചന്ദാ ഉ ചന്ദോഽജാത ശത്രുഃ
 സ്യോനാ നോ അസ്തു । സ്തോമത്രയസ്ത്രിശ്ശേ ഭുവനസ്യ
 പതി വിവസ്വാദാതേ അഭി നോ - [] 36

4.4.12.5

ഗുണാഹി । ഘൃതവതീ സവിതരാധിപന്തൈഃ പയസ്വതീ
 രന്തിരാശാ നോ അസ്തു । ധ്രുവാ ദിശാം
 വിഷ്ണുപത്യഘോരാഽസ്യേശാനാ സഹസോ യാ മനോതാ ।
 ബൃഹസ്പതിർ മാതരിശോത വായുഃ സന്ധുവാനാ വാതാ

അഭി നോ ഗുണന്തു । വിഷ്ടംഭോ ദിവോ ധരുൺഃ പൃഥിവ്യാ
അസ്യേശാനാ ജഗതോ വിഷ്ണുപത്നീ ।
വിശ്വവൃചാ ഇഷയന്തീ സുഭൃതിഃ ശിവാ നോ
അസ്ത്വദിതിരുപസ്ഥേ ।

വൈശ്വാനരോ ന ഊത്യാ>³, പൃഷ്ടോ ദിവ്യ>⁴,
നു നോ () ട്യാനുമതി>⁵, രന്നിദനുമതേ ത്യാം >⁶,
കയാ നശ്ചിത്ര ആഭുവത്>⁷, കോ അദ്യ യുക്തേ >⁸ । 37

(മഹി - സപ്തഭഗോ - ധവസ്യവാതാ - അഭി നോ -
ടനു ന - ശ്ചതുർഭഗ ച) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(രശ്മിരസി - രാജന്യസ്യ - യം പുരോ ഹരിക്കേശോ -
ഗ്നിർമൂർദ്ധേ - ഛാഗ്നിഭ്യാം - ബൃഹസ്പതിർ - ഭൂയസ്കൃദ
- സ്യഗ്നിനാ വിശ്വാഷാട് - പ്രജാപതിർമനസാ -
കൃത്തികാ - മധുശ്ച - സമിദിശാം - ദ്വാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(രശ്മിരസി - പ്രതി ധേനു- മസി സ്തനയിതുസനിര -
സ്യാദിത്യാനാശ് - സപ്തത്രിശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 4 :-

(രശ്മി രസി – കോ അദ്യ യുക്തേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർഥ കാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

4.4.1 Appendix

4.4.10.3 – പൂർണാ പശ്വാദ്>¹ യത് തേ ദേവാ അദധുഃ >²

പൂർണാ പശ്വാദുത പൂർണാ പുരസ്താദുന്മധ്യതഃ പൗർണമാ
സീ ജിഗായ । തസ്യാം ദേവാ അധി സംവസന്ത ഉത്തമേ
നാക ഇഹ മാദയന്താം ॥

യത്തേ ദേവാ അദധൂർ ഭാഗധേയമമാവാസേ
സംവസന്തോ മഹിതാ । സാനോ യജ്ഞം പിപൂഹി
വിശ്വാവാരേ രയിം നോ ധേഹി സുഭഗേ സുവീരം ॥

(Appearing in TS 3.5.1.1)

4.4.12.5 – വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ>³, പൃഷ്ഠോ ദിവ്യ>⁴

വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാഃ പ്ര യാതു പരാവതഃ ।
അഗ്നിരുക്ഥേന വാഹസാ ॥

പൃഷ്ഠോ ദിവീ പൃഷ്ഠോ അഗ്നിഃ പൃഥിവ്യാം പൃഷ്ഠോ വിശ്വാ
ഓഷധീരാ വിവേശ । വൈശ്യാനരഃ സഹസാ പൃഷ്ഠോ
അഗ്നിഃ സനോ ദിവ്യാ സ രിഷഃ പാതു നക്തം ॥

(Appearing in TS 1.5.11.1)

4.4.12.5 - നു നോ ദ്യാനുമതി >⁵, രനപിദനുമതേ താം >⁶

അനു നോഽദ്യാഽനുമതിർ യജ്ഞം ദേവേഷു മന്യതാം ।
അഗ്നിശ്ച ഹവ്യവാഹനോ ദവതാം ദാശുഷേ മയഃ ॥

അനപിദനുമതേ താം മന്യാസൈ ശഞ്ചനഃ കൃധി ।

ക്രത്യേ ദക്ഷായ നോ ഹിനു പ്രണ ആയുഷി താരിഷഃ ॥

(Appearing in TS 3.3.11.3 + 11.4)

4.4.12.5-കയാ നശ്ചിത്ര ആഭുവത് >⁷,

കോ അദ്യ യുക്തേ >⁸

കയാ നശ്ചിത്ര ആ ഭുവഭൂതീ സദാ വൃധഃ സഖാ ।
കയാ ശചിഷ്ടയാ വൃതാ ॥

കോ അദ്യ യുക്തേ ധൂരി ഗാ ജതസ്യ ശിമീവതോ
ഭാമിനോ ദുർഹുണായുൻ । ആസന്നിഷൂൻ ഹൃഥ്സ്വസോ
മയോഭൂൻ യ ഏഷാം ഭൂത്യാമുണ്ഡഥ് സ ജീവാത് ॥

(Appearing in TS 4.2.11.2 + 11.3)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.5 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

ഹോമവിധിനിരൂപണം

4.5.1.1

നമസ്തേ രുദ്ര മന്യവ ഉതോത ഇഷവേ നമഃ ।
നമസ്തേ അസ്തു ധന്വനേ ബാഹുഭ്യോമുത തേ നമഃ ।
യാ ത ഇഷുഃ ശിവതമാ ശിവം ബഭൂവ തേ ധനുഃ ।
ശിവാ ശരവ്യാ യാ തവ തയാ നോ രുദ്ര മൃഡയ ।
യാ തേ രുദ്ര ശിവാ തന്മൂരഘോരാ പാപകാശിനീ ।
തയാ നസ്തനുവാ ശന്തമയാ ഗിരിശന്താഭി ചാകശീഹി ।
യാമിഷും ഗിരിശന്ത ഹസ്തേ - [] 1

4.5.1.2

ബിഭർഷ്യസ്തവേ ।
ശിവാം ഗിരിത്ര താം കുരു മാ ഹിഷ്ടീഃ പുരുഷം ജഗത് ।
ശിവേന വചസാ ത്വാ ഗിരിശാച്ഛാ വദാമസി ।
യഥാ നഃ സർവമി-ജ്ജഗദയക്ഷ്മച്ഛ സുമനാ അസത് ।
അദ്ധ്യവോചദധിവക്താ പ്രഥമോ ദൈവ്യോ ഭിഷക് ।

അഹീ॑ശ്ച സർവാ॑ൻ ജംഭയ॑ൻമ് സർവാ॑ശ്ച യാതു॑ ധാ॒ന്യഃ ।
 അ॒സൗ യ॒സ്താമ്രോ॑ അ॒രുണ॑ ഉ॒ത ബ॒ദ്രഃ സു॑മ॒ങ്ഗലഃ॑ ।
 യേ ചേ॒മാഽ രൂ॒ദ്രാ അ॒ഭിതോ॑ ദി॒ക്ഷു - [] 2

4.5.1.3

ശ്രി॑താഃ സ॒ഹസ്ര॑ശോ॒ വൈഷാ॑ഽ ഹേ॒ഡ ഇ॒മഹേ॑ ।
 അ॒സൗ യോ॑ ഖ॒സർപ॑തി നീല॒ഗ്രീവോ॑ വി॒ലോഹി॑തഃ ।
 ഉ॒തൈനം॑ ഗോ॒പാ അ॒ഭ്യശ॑ൻ-ന॒ഭ്യശ॑ൻ-നു॒ദഹാ॑ര്യഃ ।
 ഉ॒തൈനം॑ വി॒ശ്വാ ഭൂ॑താനി സ॒ ഭൃ॒ഷ്ടോ മൃ॑ഡയാതി നഃ ।
 നമോ॑ അ॒സ്ത നീല॒ഗ്രീവായ॑ സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷായ മീ॒ഡുഷേ॑ ।
 അ॒മോ യേ അ॒സ്യ സ॒ത്യാനോ॑ഹം തേ॒ഭ്യോ ഛ॑ര॒ന്നമഃ॑ ।
 പ്ര॒മു॒ഘ ധ॒ന്വന॑സ്ത॒ മുഭ॑യോ-രാർ॒ത്നീയോർജ്ജ്യാം॑ ।
 യാശ്ച॑ തേ ഹ॒സ്ത ഇ॒ഷവഃ॑ - [] 3

4.5.1.4

പരാ॑ താ ഭഗ॒വോ വ॒പ ।
 അവ॑തത്യ ധ॒നുസ്താ॑ഽ സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷ ശ॒തേഷു॑ധേ ।
 നി॒ശീര്യ॑ ശ॒ല്യാനാം॑ മു॒ഖാ ശി॒വോ നഃ॑ സു॒മനാ॑ ഭവ ।
 വി॒ജ്യം ധ॒ന്യഃ ക॒പർദി॑നോ വി॒ശ്ലേഷാ॑ ബാ॒ണവാ॑ഽ ഉ॒ത ।
 അ॒നേശ॑ന്ന॒സ്യേഷ॑വ ആ॒ഭൂര॑സ്യ നി॒ഷങ്ഗ॑മിഃ ।

യാ തേ ഹേതിർ മീഡുഷ്ടമ ഹസേ ബഭൂവ തേ ധനുഃ ।
 തയാഽസ്മാൻ വിശ്വത സ്തഥയക്ഷ്മയാ പരിബ്ഭുജ ।
 നമസേ അസ്ത്വായുധായാ-നാതതായ ധൃഷ്ണവേ ।
 ഉഭാഭ്യാ () മുത തേ നമോ ബാഹുഭ്യാം തവ ധനന്വേ ।
 പരി തേ ധനന്വേ ഹേതിരസ്മാൻ വൃണക്തു വിശ്വതഃ ।
 അഥോ യ ഇഷ്ടുധിസ്ത്വാരേ അസ്മ-ന്നിയേഹി തം । 4

(ഹസേ- ദിക്ഷി-ഷവ - ഉഭാഭ്യാം - ദ്വാവിശ്വതിശ്വ)(A1)

4.5.2.1

നമോ ഹിരണ്യ ബാഹവേ സേനാനേ ദിശാഞ്ച പതയേ നമോ
 നമോ വൃക്ഷേഭ്യോ ഹരികേശേഭ്യഃ പശൂനാം പതയേ നമോ
 നമഃ സസ്പിണ്യരായ തിഷ്ഠീമതേ പഥീനാം പതയേ നമോ
 നമോ ബഭ്രൂശായ വിവ്യാധിനേഽന്നാനാം പതയേ നമോ
 നമോ ഹരികേശായോ-പവീതിനേ പുഷ്ടാനാം പതയേ നമോ
 നമോ ഭവസ്യ ഹേതേ ജഗതാം പതയേ നമോ
 നമോ രുദ്രായാ-തതാവിനേ ക്ഷേത്രാണാം പതയേ നമോ
 നമഃ സൂതായാഹന്തായ വനാനാം പതയേ നമോ നമോ- [] 5

4.5.2.2

രോഹിതായ സ്ഥപതയേ വൃക്ഷാണാം പതയേ നമോ
 നമോ മന്ത്രിണേ വാണിജായ കക്ഷാണാം പതയേ നമോ

നമോ ഭുവന്തയേ വാരിവസ്കൃതാ-യൗഷധീനാം പതയേ നമോ
 നമ ഉച്ചൈർ ഘോഷായാ ക്രന്ധതേ പത്നീനാം പതയേ നമോ
 നമഃ കൃമ്സ്നവീതായ ധാവതേ സത്ത്വനാം പതയേ നമഃ । 6

(വനാനാം പതയേ നമോ നമ - ഏകാന്ന ത്രിപുശ്ച) (A2)

4.5.3.1

നമഃ സഹമാനായ നിവ്യാധിൻ ആവ്യാധിനീനാം പതയേ നമോ
 നമഃ കകുഭായ നിഷങ്ഗിണേ സ്പേനാനാം പതയേ നമോ
 നമോ നിഷങ്ഗിണ ഇഷുധിമതേ തസ്കരാണാം പതയേ നമോ
 നമോ വഞ്ചതേ പരിവഞ്ചതേ സ്തായൂനാം പതയേ നമോ
 നമോ നിചേരവേ പരിചരായാരണ്യാനാം പതയേ നമോ
 നമഃ സുകാവിഭ്യോ ജിഘാപ്സദ്ഭ്യോ മുഷ്ണതാം പതയേ നമോ
 നമോ ഽസിമദ്ഭ്യോ നക്തം ചരദ്ഭ്യഃ പ്രകൃന്താനാം പതയേ നമോ
 നമ ഉഷ്ണീഷിണേ ഗിരിചരായ കൃലുഞ്ചാനാം പതയേ
 നമോ നമ - [] 7

4.5.3.2

ഇഷുമദ്ഭ്യോ ധന്വാവിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമ ആതനാനേഭ്യഃ പ്രതിദധാനേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമ ആയുപ്ദ്ഭ്യോ വിസൃജദ്ഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോഽസൃദ്ഭ്യോ വിധൃദ്ഭ്യശ്ച വോ നമോ

നമ ആസീ॑നേഭ്യഃ ശയാ॑നേഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമഃ॑ സ്വ॒പദ്ഭ്യോ॑ ജാഗ്ര॑ദ്ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമസ്തി॑ഷ്ഠദ്ഭ്യോ॑ ധാ॒വദ്ഭ്യശ്ച॑ വോ॒ നമോ॒
 നമഃ॑ സഭാ॒ഭ്യഃ സഭാ॑പതിഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ അശ്വേ॑ഭ്യോ॒ ധൃ॒ശ്വപതി॑ഭ്യ () ശ്ച വോ॒ നമഃ॑ । 8
 (കു ലുഞ്ചാനാം പതയേ നമോ നമോ - ധൃശ്വപതിഭ്യ -
 സ്തീണീ ച) (A3)

4.5.4.1

നമ ആ॒വ്യാധി॑നീഭ്യോ॒ വിവി॑ധ്യന്തീഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമ ഉ॒ഗ്ണാഭ്യ॑-സ്തൃ॒ഹ്വന്തീ॑ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ ഗൃ॒ഥ്സേഭ്യോ॑ ഗൃ॒ഥ്സപതി॑ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ വ്രാ॒തേഭ്യോ॑ വ്രാ॒തപതി॑ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ ഗ॒ണേഭ്യോ॑ ഗ॒ണപതി॑ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ വി॒രൂപേ॑ഭ്യോ॒ വിശ്വ॑രൂപേഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ മ॒ഹദ്ഭ്യഃ॑ ക്ഷു॒ല്ലകേ॑ഭ്യശ്ച വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ ര॒ഥിഭ്യോ॑-ര॒ഥേഭ്യശ്ച॑ വോ॒ നമോ॒
 നമോ॒ ര॒ഥേഭ്യോ॑ - [] 9

4.5.4.2

രഥപതിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ സേനാഭ്യഃ സേനാനിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ ക്ഷത്തൃഭ്യഃ സംഗ്രഹീതൃഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമസ്തക്ഷഭ്യോ രഥകാരേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ കുലാലേഭ്യഃ കർമാരേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ പുഞ്ജിഷ്ടഭ്യോ നിഷാദേഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമ ഇഷുകൃദ്ഭ്യോ ധന്വകൃദ്ഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമോ മൃഗയുഭ്യഃ ശ്വാനിഭ്യശ്ച വോ നമോ
 നമഃ ശ്വാഭ്യഃ ശ്വപതിഭ്യശ്ച () വോ നമഃ । 10
 (രഥേഭ്യഃ - ശ്വപതിഭ്യശ്ച - ഭേ ച) (A4)

4.5.5.1

നമോ ഭവായ ച രുദ്രായ ച
 നമഃ ശർവായ ച പശുപതയേ ച
 നമോ നീലഗ്രീവായ ച ശിതീകണ്ഠായ ച
 നമഃ കപർദിനേ ച വ്യൂപകേശായ ച
 നമഃ സഹസ്രാക്ഷായ ച ശതധന്വനേ ച
 നമോ ഗിരിശായ ച ശിപിവിഷ്ടായ ച
 നമോ മീഡുഷ്ടമായ ചേഷുമതേ ച

നമോ॑ ഹ്ര॒സ്വായ॑ ച॒ വാമ॑നായ॒ ച
 നമോ॑ ബൃ॒ഹതേ॑ ച॒ വർഷീ॑യസേ ച॒
 നമോ॑ വൃ॒ദ്ധായ॑ ച॒ സം॑വൃ॒ധ്യനേ॑ ച - [] 11

4.5.5.2

നമോ॑ അ॒ഗ്നീയായ॑ ച॒ പ്രഥ॑മായ॒ ച
 നമ॑ ആശ॒വേ ചാ॑ജി॒രായ॑ ച
 നമഃ॑ ശീ॒ഘ്രീയായ॑ ച॒ ശീ॒ഭ്യായ॑ ച
 നമ॑ ഊ॒ർമ്യായ॑ ചാ॒വസ്വ॑ന്യായ॒ ച
 നമഃ॑ സ്രോ॒തസ്യായ॑ ച॒ ദ്വീ॒പ്യായ॑ ച । 12

(സം॑വൃ॒ധ്യനേ॑ ച - പഞ്ച॑വി॒ശ്ശതി॑ശ്ച) (A5)

4.5.6.1

നമോ॑ ജ്യേ॒ഷ്ഠായ॑ ച॒ കനി॑ഷ്ഠായ॒ ച
 നമഃ॑ പൂ॒ർവ്വജായ॑ ചാ॒പര॑ജായ॒ ച
 നമോ॑ മധ്യ॒മായ॑ ചാ॒പഗ॑ല്ഭായ॒ ച
 നമോ॑ ജ॒ഘന്യായ॑ ച॒ ബു॒ധ്നീയായ॑ ച
 നമഃ॑ സോ॒ഭ്യായ॑ ച॒ പ്ര॒തി॒സ॒ര്യായ॑ ച
 നമോ॑ യാമ്യായ॒ ച ക്ഷേ॑മ്യായ॒ ച
 നമ॑ ഉ॒ർവര്യായ॑ ച॒ ഖ॒ല്യായ॑ ച
 നമഃ॑ ശ്ലോ॒ക്യായ॑ ചാ॒വസാ॑ന്യായ॒ ച

നമോ വന്ദ്യായ ച കക്ഷ്യായ ച
 നമഃ ശ്രവായ ച പ്രതിശ്രവായ ച - [] 13

4.5.6.2

നമ ആശുഷേണായ ചാശുരമായ ച
 നമഃ ശൂരായ ചാവഭിന്ദതേ ച
 നമോ വർമിണേ ച വരുമിനേ ച
 നമോ ബിലിനേ ച കവചിനേ ച
 നമഃ ശ്രുതായ ച ശ്രുതസേനായ ച । 14

(പ്രതിശ്രവായ ച - പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A6)

4.5.7.1

നമോ ദുന്ദുഭ്യായ ചാഹനന്ദ്യായ ച
 നമോ ധൃഷ്ണവേ ച പ്രമൃശായ ച
 നമോ ദൂതായ ച പ്രഹിതായ ച
 നമോ നിഷങ്ഗിണേ ചേഷുധിമതേ ച
 നമ സ്രീക്ഷ്ണേഷവേ ചായുധിനേ ച
 നമഃ സ്വായുധായ ച സുധന്വനേ ച
 നമഃ സ്രുതായ ച പഥ്യായ ച
 നമഃ കാട്യായ ച നീപ്യായ ച
 നമഃ സുഭ്യായ ച സരസ്യായ ച

നമോ॑ നാ॒ഭ്യായ॑ ച॒ വൈശ॑ന്തായ॒ ച - [] 15

4.5.7.2

നമഃ॑ കൃ॒പ്യായ॑ ചാ॒വട്യാ॑യ ച
 നമോ॑ വർഷ്യാ॒യ ചാ॒വർഷ്യാ॑യ ച
 നമോ॑ മേ॒ഘ്യായ॑ ച വി॒ധ്യു॑ത്യാ॒യ ച
 നമ॑ ഇ॒ന്ദ്രി॒യായ॑ ചാ॒തപ്യാ॑യ ച
 നമോ॑ വാ॒ത്യായ॑ ച രേ॒ഷ്മി॑യാ॒യ ച
 നമോ॑ വാ॒സു॒വ്യായ॑ ച വാ॒സു॒പ്തായ॑ ച । 16

(വൈശന്തായ॑ ച - ത്രി॒ശ്ശ്ച) (A7)

4.5.8.1

നമഃ॑ സോ॒മായ॑ ച രു॒ദ്രായ॑ ച
 നമസ്താ॑മ്രായ॒ ചാരു॑ണായ॒ ച
 നമഃ॑ ശ॒ങ്ഗായ॑ ച പശു॑പതയേ ച
 നമ॑ ഉ॒ഗ്രായ॑ ച ഭീ॒മായ॑ ച
 നമോ॑ അ॒ഗ്രേ॒വധാ॑യ ച ദൂ॒രേ॒വധാ॑യ ച
 നമോ॑ ഹ॒ന്തേ ച ഹ॒നീയ॑സേ ച
 നമോ॑ വൃ॒ക്ഷേ॒ഭ്യോ ഹ॒രികേ॑ശേ॒ഭ്യോ നമസ്താ॑രായ
 നമഃ॑ ശ॒ന്ദവേ॑ ച മ॒യോ॒ഭവേ॑ ച
 നമഃ॑ ശങ്ക॑രായ ച മ॒യസു॑രായ ച

നമഃ ശിവായ ച ശിവതരായ ച - [] 17

4.5.8.2

നമസ്തീർഥ്യായ ച കൃല്യായ ച
 നമഃ പാര്യായ ചാവാര്യായ ച
 നമഃ പ്രതരണായ ചോത്തരണായ ച
 നമ ആതാര്യായ ചാലാദ്യായ ച
 നമഃ ശഷ്യായ ച ഫേന്യായ ച
 നമഃ സികത്യായ ച പ്രവാഹ്യായ ച । 18

(ശിവതരായ ച - ത്രിപുശ്ച) (A8)

4.5.9.1

നമ ഇരിണ്യായ ച പ്രപഥ്യായ ച
 നമഃ കിപ്ശിലായ ച ക്ഷയണായ ച
 നമഃ കപർദിനേ ച പുലസ്തയേ ച
 നമോ ഗോഷ്ടായ ച ഗൃഹ്യായ ച
 നമസ്തപ്യായ ച ഗേഹ്യായ ച
 നമഃ കാട്യായ ച ഗന്ധരേഷായ ച
 നമോ ഹ്രദയായ ച നിവേഷ്യായ ച
 നമഃ പാപ്സവ്യായ ച രജസ്യായ ച
 നമഃ ശുഷ്ക്യായ ച ഹരിത്യായ ച

നമോ ലോപ്യായ ചോലപ്യായ ച - [] 19

4.5.9.2

നമ ഊർവ്യായ ച സൂർമ്യായ ച
 നമഃ പർണ്യായ ച പർണ്ണശദ്യായ ച
 നമോഽപഗുരമാണായ ചാഭിഷ്ഠതേ ച
 നമ ആക്ഖിദതേ ച പ്രക്ഖിദതേ ച
 നമോ വഃ കിരികേഭ്യോ ദേവാനാഽ ഹൃദയേഭ്യോ
 നമോ വിക്ഷീണകേഭ്യോ നമോ വിചിന്വത്കേഭ്യോ
 നമ ആനിർഹതേഭ്യോ നമ ആമീവത്കേഭ്യഃ । 20

(ഉലപ്യായ ച - ത്രയസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A9)

4.5.10.1

ദ്രാപേ അന്ധസസ്തതേ ദരിദ്രന്നീലലോഹിത ।
 ഏഷാം പുരുഷാണാമേഷാം പശൂനാം മാ ഭേർ മാ ഽരോ മോ
 ഏഷാം കിഞ്ചനാമമത് । യാ തേ രുദ്ര ശിവാ തന്യഃ ശിവാ
 വിശ്വാഹദേഷജീ । ശിവാ രുദ്രസ്യ ഭേഷജീ തയാ നോ
 മൂധ ജീവസേ" । ഇമാഽ രുദ്രായ തവസേ കപർദിനേ"
 ക്ഷയദ്വീരായ പ്രദരാമഹേ മതിം । യഥാ നഃ ശമസദ് ദിപദേ
 ചതുഷ്പദേ വിശം പുഷ്ടം ഗ്രാമേ അസ്മി - [] 21

4.5.10.2

ന്നനാതുരം । മൃഡാ നോ രുദ്രോ തനോ മയസ്കൂധി
 ക്ഷയദ്വീരായ നമസാ വിധേമ തേ । യച്ഛം ച യോശ്വ
 മനുരായജേ പിതാ തദശ്യാമ തവ രുദ്ര പ്രണീതൗ ।
 മാ നോ മഹാന്തമുത മാ നോ അർദകം മാ ന ഉക്ഷന്തമുത
 മാ ന ഉക്ഷിതം । മാ നോ വധീഃ പിതരം മോത മാതരം
 പ്രിയാ മാ നസ്തനുവോ - [] 22

4.5.10.3

രുദ്ര രീരിഷഃ । മാ നസ്തോകേ തനയേ മാ ന ആയുഷി മാ
 നോ ഗോഷു മാ നോ അശ്വേഷു രീരിഷഃ । വീരാൻ മാനോ
 രുദ്ര ഭാമിതോ വധീർ ഹവിഷന്തോ നമസാ വിധേമ തേ ।
 ആരാത്തേ ഗോഷ്ണ ഉത പുരുഷേഷ്ണേ ക്ഷയദ്വീരായ
 സ്തുമമസ്മേ തേ അസ്തു । രക്ഷാ ച നോ അധി ച ദേവ
 ബ്രൂഹധാ ച നഃ ശർമ യച്ഛ ദിബർഹാഃ । സ്തുഹി - [] 23

4.5.10.4

ശ്രുതം ഗർത്തസദം യുവാനം മൃഗം ന ഭീമ-മുപഹന്തു-
 മൃഗം । മൃഡാ ജരിത്രേ രുദ്ര സ്തവാനോ അന്യന്തേ
 അസ്തന്നിവപന്തു സേനാഃ । പരിണോ രുദ്രസ്യ ഹേതിർ
 വൃണക്തു പരിത്വേഷസ്യ ദുർമതിരഘായോഃ ।

അവ് സ്ഥിരാ മഘവദ്ഭ്യ-സ്തനുഷ്വ മീഡ്യസ്തോകായ
 തനയായ മൃഡയ । മീഡ്യഷ്ട ശിവതമ ശിവോ നഃ
 സുമനാ ഭവ । പരമേ വൃക്ഷ ആയുധം നിധായ കൃത്തിം
 വസാന ആചര പിനാകം - [] 24

4.5.10.5

ബിഭ്രദാഗഹി । വികിരിദ വിലോഹിത നമസ്തേ അസ്തു
 ഭഗവഃ । യാസ്തേ സഹസ്രശ്ച് ഹേതയോഽന്യ-മസ്തന്നി
 വപന്തു താഃ । സഹസ്രാണി സഹസ്രധാ ബാഹുവോസ്തവ്
 ഹേതയഃ । താസാമീശാനോ ഭഗവഃ പരാചീനാ മുഖാ കൃധി ।

25 (അസ്മിൗ - സ്തനുവഃ - സ്തൂഹി - പിനാക -
 മേകാന്ത ത്രിശ്ശ്ച) (A10)

4.5.11.1

സഹസ്രാണി സഹസ്രശോ യേ രുദ്രാ അധി ഭൂമ്യാം ।
 തേഷാശ്ച് സഹസ്രയോജനേ ഽവധന്വാനി തന്മസി ।
 അസ്മിൻ-മഹത്യർണവേ-ഽന്തരിക്ഷേ ഭവാ അധി ।
 നീലഗ്രീവാഃ ശിതികണ്ഠാഃ ശർവാ അധഃ ക്ഷമാചരാഃ ।
 നീലഗ്രീവാഃ ശിതികണ്ഠാ ദിവശ്ച് രുദ്രാ ഉപശ്രിതാഃ ।
 യേ വൃക്ഷേഷു സസ്സിജ്ഞരാ നീലഗ്രീവാ വിലോഹിതാഃ ।

യേ ഭൂതാനാ-മധീപതയോ വിശിഖാസഃ കപർദിനഃ ।
യേ അന്നേഷു വിവിധ്യന്തി പാത്രേഷു പിബന്തോ ജനാൻ ।
യേ പഥാം പഥിരക്ഷയ ഐലബൃദാ യവ്യധഃ ।
യേ തീർത്ഥാനി - [] 26

4.5.11.2

പ്രചരന്തി സൂകാവന്തോ നിഷങ്ഗിൺഃ ।
യ ഏതാവന്തശ്ച ഭൂയാച്ഛസശ്ച ദിശോ രൂദ്രാ വിതസ്ഥിരേ ।
തേഷാച്ഛ സഹസ്രയോജനേ ഽവധന്വാനി തന്മസി ।
നമോ രൂദ്രേഭ്യോ യേ പൃഥിവ്യാം യേന്തരിക്ഷേ യേ ദിവി
യേഷാമന്നം വാതോ വർഷമിഷവസ്തേഭ്യോ ദശ പ്രാചീർ
ദശദക്ഷിണാ ദശപ്രതീചീർ ദശോദീചീർ ദശോർധ്വാ-
സ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ മൃഡയന്തു തേ യം ദിഷ്ണോ
യശ്ച () നോ ദേവ്യീ തം വോ ജന്ദേ ദധാമി । 27
(തീർത്ഥാനി - യശ്ച - ഷട് ച } (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(നമസ്തേ രൂദ്ര - നമോ ഹിരണ്യബാഹവേ - നമഃ
സഹമാനായ - നമ ആവ്യാധിനീഭ്യോ - നമോ ദവായ -

ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ

നമോ ജ്യേഷ്ഠായ - നമോ ദുന്ധ്യായ - നമഃ സോമായ -
നമ ഇരിണ്യായ - ദ്രാപേ - സഹസ്രാ - ണ്യേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(നമസ്തേ രൂദ്ര - നമോ ദവായ - ദ്രാപേ - സപ്തവിംശതിഃ)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of Kanda 4:-

(നമസ്തേ രൂദ്ര - തം ഹോ ജന്ദേ ദധാമി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം

4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -

പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം

4.6.1.1

അശ്വന്നൂർജം പർവതേ ശിശ്രിയാണാം വാതേ പർജന്യേ
വരുണസ്യ ശുഷ്ണേ । അദ്ഭ്യ ഓഷധീഭ്യോ വനസ്സതി-
ഭ്യോഽധി സംഭൃതാം താം ന ഇഷമൂർജം ധത്ത മരുതഃ
സച്ഛ് രരാണാഃ । അശ്വസ്മൈ ക്ഷുദ്രമും തേ ശുഗൃച്ഛതു യം
ദിഷ്ഠഃ । സമുദ്രസ്യ താഽവാകയാഽഗേ പരി വ്യയാമസി ।
പാവകോ അസ്മദ്യച്ഛ് ശിവോ ഭവ । ഹിമസ്യ താ
ജരായുണാഽഗേ പരി വ്യയാമസി । പാവകോ അസ്മദ്യച്ഛ്
ശിവോ ഭവ । ഉപ - [] 1

4.6.1.2

-ജ്മന്നുപ വേതസേഽവത്തരം നദീഷാ । അഗേ
പിത്തമപാമസി । മണ്യൂകി താഭിരാ ഗഹി സേമം നോ
യജ്ഞം । പാവകവർണ്യച്ഛ് ശിവം കൃധി । പാവക ആ

ചിതയന്ത്യാ കൃപാ । ക്ഷാമൻ രുരൂച ഉഷസോ ന ഭാനുനാ ॥
 തൂർവൻ ന യാമന്നേതശസ്യ നൃ രണ ആ യോ ഏഭുണേ ।
 ന തത്യുഷാണോ അജരഃ । അഗ്നേ പാവക രോചിഷാ
 മന്ദ്രയാ ദേവ ജിഹ്വയാ । ആ ദേവാൻ - [] 2

4.6.1.3

വക്ഷി യക്ഷി ച । സ നഃ പാവക ദീദിവോഽഗ്നേ ദേവാഽ
 ഇഹാഽഽ വഹ । ഉപ യജ്ഞഽ ഹവിശ്വ നഃ । അപാമിദം
 ന്യയനഽ സമുദ്രസ്യ നിവേശനം । അന്യം തേ അസ്മത്
 തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യഽ ശിവോ ഭവ ।
 നമസ്തേ ഹരസേ ശോചിഷേ നമസ്തേ അസ്മദ്യഽചിഷേ ॥
 അന്യം തേ അസ്മത് തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യഽ
 ശിവോ ഭവ । നൃഷഭേ വഡ് - [] 3

4.6.1.4

-ഹ്നുഷഭേ വഡ് വനസഭേ വഡ് ബർഹിഷഭേ വട്മ്
 സുവർവിഭേ വട് । യേ ദേവാ ദേവാനാം യജ്ഞിയാ
 യജ്ഞിയാനാഽ സംഘ്മ്സരീണമുപ ഭാഗമാസതേ ।
 അഹുതാഭോ ഹവിഷോ യജ്ഞേ അസ്മിൻസ്വയം
 ജുഹുധാം മധുനോ ഏതസ്യ । യേ ദേവാ ദേവേഷാധി

ദേവതാമായൻ യേ ബ്രഹ്മണഃ പുര ഏതാരോ അസ്യ ।
 യേഭ്യോ നർതേ പവതേ ധാമ കിം ചന ന തേ ദിവോ ന
 പൃഥിവ്യാ അധി സ്തൃഷു । പ്രാണദാ - [] 4

4.6.1.5

അപാനദാ വ്യാനദാശ്ചക്ഷുർദാ വർചോദാ വരിവോദാഃ ।
 അന്യം തേ അസ്മത് തപന്തു ഹേതയഃ പാവകോ അസ്മദ്യച്ഛ്
 ശിവോ ഭവ । അഗ്നിസ്തിശ്വേന ശോചിഷാ യച്ഛ്വസദ് വിശ്വാം
 നൃത്രിണം । അഗ്നിർനോ വച്ഛ്വസതേ രയിം ।

സൈനാഽനീകേന സുവിദത്രോ അസ്മേ യഷ്ടാ ദേവാച്ഛ്
 ആയജിഷഃ സ്വസ്തി । അദഞ്ചോ ഗോപാ ഉത നഃ പരസ്മാ
 അഗ്നേ ദ്യുമദുത രേവദ്-ദിദീഹി । 5 (ഉപ - ദേവാൻ - വദ് -

പ്രാണദാ - ശ്ചതുശ്ചതാരിച്ശച്ച) (A1)

4.6.2.1

യ ഇമാ വിശ്വാ ഭുവനാനി ജുഹ്വാദൃഷിർ ഹോതാ
 നിഷസാദാ പിതാ നഃ । സ ആശിഷാ ദ്രവിണമിച്ഛമാനഃ
 പരമച്ഛദോ വര ആ വിവേശ । വിശ്വകർമ്മ മനസാ
 യദിഹായാ ധാതാ വിധാതാ പരമോത സന്ദൃക് ।
 തേഷാമിഷ്ഠാനി സമിഷാ മദന്തി യത്ര സപ്തർഷീൻ

പര ഏകമാഹുഃ | യോ നഃ പിതാ ജനിതാ യോ വിധാതാ
യോ നഃ സതോ അഭ്യോ സജജ്ജാന | 6

4.6.2.2

യോ ദേവാനാം നാമധാ ഏക ഏവ തച്ഛംപ്രശ്നം ഭൂവനാ
യന്ത്യന്യാ | ത ആഽയജന്ത ദ്രവിണച്ഛ്വ സമസ്താ ഋഷയഃ
പൂർവേ ജരിതാരോ ന ഭൂനാ | അസൂർതാ സൂർതാ
രജസോ വിമാനേ യേ ഭൂതാനി സമകൃണ്വന്നിമാനി |
ന തം വിദാമ യ ഇദം ജജാനാനൃദ് യുഷ്മാകമന്തരം
ദവാതി | നീഹാരേണ പ്രാവൃതാ ജല്പ്യാ ചാസുത്യുപ
ഉക്തം ശാസശ്ചരന്തി | പരോ ദിവാ പര ഏനാ - [] 7

4.6.2.3

പൃഥിവ്യാ പരോ ദേവേദിരസുരൈർഗുഹാ യത് |
കൗ സ്വിദ്ഗർഭം പ്രഥമം ദധ്ര ആപോ യത്ര ദേവാഃ
സമഗച്ഛന്ത വിശ്വേ | തമിദ്ഗർഭം പ്രഥമം ദധ്ര ആപോ യത്ര
ദേവാഃ സമഗച്ഛന്ത വിശ്വേ | അജസ്യ നാഭാവധ്യേക-
മർപിതം യസ്മിന്നിദം വിശ്വം ഭൂവനമധി ശ്രിതം |
വിശ്വകർമാ ഹൃജനിഷ്ട ദേവ ആദിദ്-ഗന്ധർവോ അഭവദ്
ദിതീയഃ | തൃതീയഃ പിതാ ജനിതൗഷധീനാ - [] 8

4.6.2.4

-മപാം ഗർഭം വൃദധാത് പുരുത്രാ । ചക്ഷുഷഃ പിതാ മനസാ
 ഹി ധീരോ ഘൃതമേനേ അജനന്നന്നമാനേ । യദേദന്താ
 അദൃച്ഛന്ത പൂർവ ആദിദ് ദ്യാവാപൃഥിവീ അപ്രഥേതാം ।
 വിശ്വത-ശ്ചക്ഷുരുത വിശ്വതോമുഖോ വിശ്വതോഹസ്ത ഉത
 വിശ്വതസ്സാത് । സം ബാഹുദ്യാം നമതി സം പതന്ത്രേ
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ജനയൻ ദേവ ഏകഃ । കിം സിദാസീ-
 ദധിഷ്ഠാന-മാരംഭണം കതമദ് സ്വിത് കിമാസീത് ।
 യദീ ഭൂമിം ജനയൻ - [] 9

4.6.2.5

വിശ്വകർമ്മാ വി ദ്യാമൗർണോൻ മഹിനാ വിശ്വചക്ഷാഃ ।
 കിം സിദാനം ക ഉ സ വൃക്ഷ ആസീദ്യതോ ദ്യാവാപൃഥിവീ
 നിഷ്ടതക്ഷുഃ । മനീഷിണോ മനസാ പൃച്ഛതേദു തദ്-
 യദധൃതിഷ്ടദ് ഭൂവനാനി ധാരയൻ ।
 യാ തേ ധാമാനി പരമാണി യാഽവമാ യാ മധുമാ
 വിശ്വകർമ്മനുതേമാ । ശിക്ഷാ സഖിദ്യോ ഹവിഷി
 സ്വധാവഃ സ്വയം യജസ്വ തനുവം ജുഷാണഃ ।
 വാചസ്സതിം വിശ്വകർമ്മാണമൃതയേ - [] 10

4.6.2.6

മനോയുജം വാജേ അദ്യാ ഹുവേമ | സ നോ നേദിഷ്ടാ
 ഹവനാനി ജോഷതേ വിശ്വശംഭൂരവസേ സാധുകർമാ |
 വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ വാവ്യധാനഃ സ്വയം യജസ്വ
 തനുവം ജുഷാണഃ | മുഹ്യന്തന്യേ അഭിതഃ സപതാ
 ഇഹാസ്ഥാകം മഘവാ സ്മുരിരസ്തു | വിശ്വകർമ്മൻ ഹവിഷാ
 വർധനേന ത്രാതാരമിന്ദ്ര-മകൃണോരവധ്യം | തസ്മൈ വിശഃ
 സമനമന്ത പൂർവീരയമുഗ്രോ വിഹവേദ്യാ യമാഽസത് |
 സമുദ്രായ വയുനായ സിന്ധുനാം പതയേ നമഃ () |
 നദീനാച് സർവാസാം പിത്രേ ജുഹുതാ വിശ്വകർമ്മണേ
 വിശ്വാഽഹാമർത്യച് ഹവിഃ | 11

(ജജാനൈ - നൗ - ഷധീനാം - ഭൂമിം ജനയ - നൃതയേ
 - നമോ - നവ ച) (A2)

4.6.3.1

ഉദേനമുത്തരാം നയാഗേ ഘൃതേനാഽഹുത |
 രായസ്പോഷേണ സച് സൃജ പ്രജയാ ച ധനേന ച |
 ഇന്ദ്രേമം പ്രതരാം കൃധി സജാതാനാ-മസദ്വശീ |
 സമേനം വർചസാ സൃജ ദേവേഭ്യോ ഭാഗധാ അസത് |

യസ്യ॑ കൂ॒ർമോ॑ ഹ॒വിർഗൃ॑ഹേ॒ തമ॑ഗേ॒ വർധ॑യാ॒ താം ।
തസ്മൈ॑ ദേ॒വാ അ॒ധി ബ്ര॑വ॒ന്നയം॑ ച॒ ബ്രഹ്മ॑ണ॒സ്സതിഃ॑ ।
ഉ॒ദു താ॑ വിശോ॒ ദേവാ॑ - [] 12

4.6.3.2

അഗേ॑ ഭ॒രന്തു॑ ചി॒ത്തിഭിഃ॑ । സ॒ നോ॑ ഭ॒വ ശി॑വ॒തമഃ॑
സു॒പ്രതീ॑കോ॒ വിഭാ॑വ॒സുഃ । പ॒ഞ്ച ദി॒ശോ ദൈ॒വീർ
യജ്ഞ॑മ॒വന്തു॑ ദേ॒വീര॑പാ॒മതിം॑ ദൂ॒ർമതിം॑ ബാ॒ധമാ॑നാഃ ।
രാ॒യസ്പോ॑ഷേ॒ യജ്ഞ॑പ॒തി-മാ॑ഭജ॒ന്തീഃ । രാ॒യസ്പോ॑ഷേ॒ അധി॑
യജ്ഞാ॑ അ॒സ്ഥാഥ് സ॑മി॒ദ്ധേ അ॒ഗ്നാവ॑ധി॒ മാമ॑ഹാ॒നഃ ।
ഉ॒ക്ഥപ॑ത്ര॒ ഇൗധ്॑യോ॒ ഗൃഭി॑ത॒സ്തപ്തം॑ ഘ॒ർമ്മം പ॑രിഗൃ॒ഹ്യാ
യജ്ഞ॑ । ഉ॒ർജാ॑ യദ്-യജ്ഞ॑മ॒ശമ॑ന്ത ദേ॒വാ ദൈ॒വ്യായ॑
ധർത്രേ॑ ജോ॒ഷ്ടേ । ദേ॒വശ്രീഃ॑ ശ്രീ॒മണാഃ॑ ശ॒തപ॑യാഃ - [] 13

4.6.3.3

പ॒രിഗൃ॑ഹ്യ ദേ॒വാ യജ്ഞ॑മാ॒യൻ । സൂ॒ര്യര॑ശ്മീർ ഹ॒രികേ॑ശഃ
പു॒രസ്താ॑ഥ് സ॒വിതാ॑ ജ്യോതി॒രുദയാ॑ച്ഛ് അ॒ജസ്രം॑ ।
തസ്യ॑ പൃ॒ഷാ പ്ര॑സ॒വം യാ॑തി ദേ॒വഃ സം॑പശ്യ॒ൻ വിശാ॑
ഭു॒വ്നാനി॑ ഗോ॒പാഃ । ദേ॒വാ ദേ॒വേഭ്യോ॑ അ॒ധാര്യ॑ന്തോ
അ॒സ്ഥുർവീ॑തച്ഛ് ശ॒മിത്രേ॑ ശ॒മിതാ॑ യജ്ഞൈ॒ധ്യ । തൂ॒രീയോ॑
യജ്ഞാ॑ യ॒ത്ര ഹ॒വ്യമേ॑തി॒ തതഃ॑ പാ॒വകാ॑ അ॒ശിഷോ॑ നോ

ജുഷന്താം । വിമാന ഏഷ ദിവോ മധ്യ ആസ്ത ആപപ്രിവാൻ
രോദസീ അന്തരിക്ഷം । സ വിശ്വാചീരഭി - [] 14

4.6.3.4

ചഷ്ടേ ഘൃതാചീരന്തരാ പൂർവമപരം ച കേതും ।
ഉക്ഷാ സമുദ്രോ അരുൺഃ സുപർൺഃ പൂർവസ്യ യോനിം
പിതൂരാ വിവേശ । മധ്യേ ദിവോ നിഹിതഃ പൃശ്തിരശ്താ വി
ചക്രമേ രജസഃ പാത്യന്തം । ഇന്ദ്രം വിശ്വാ അവിവൃധൻമ
സമുദ്രവ്യചസം ഗിരഃ । രഥീതമച് രഥീനാം വാജാനാച്
സത്പതിം പതിം । സ്മുഹൂർ യജേണാ ദേവാച് ആ ച
വക്ഷദ്യക്ഷദഗ്നിർ ദേവോ ദേവാച് ആ ച വക്ഷത് ।
വാജസ്യ () മാ പ്രസവേനോദ്-ഗ്രാഭേണോ-ദഗ്രഭീത് ।
അഥാ സപതാച് ഇന്ദ്രോ മേ നിഗ്രാഭേണായരാച് അകഃ ।
ഉദ്ഗ്രാഭം ച നിഗ്രാഭം ച ബ്രഹ്മ ദേവാ അവിവൃധൻ ।
അഥാ സപതാനിന്ദ്രാഗ്നീ മേ വിഷുചീനാൻ വൃസ്യതാം ।
15 (ദേവാഃ - ശതപയാ - അഭി - വാജസ്യ -
ഷഡിച്ശതിശ്ച) (A3)

4.6.4.1

ആശുഃ ശിശാനോ വൃഷഭോ ന യുധോ ഫനാഫനഃ
 ക്ഷോഭണ-ശ്ചർഷണീനാം । സംക്രന്തനോഽനിമിഷ ഏക
 വീരഃ ശതച്ഛ് സേനാ അജയമ് സാകമിന്ദ്രഃ ।
 സംക്രന്തനോ നിമിഷേണ ജിഷ്ണുനാ യുത്കാരേണ
 ദുശ്ചുവനേന ധൃഷ്ണുനാ । തദിന്ദ്രേണ ജയത തഥ് സഹധാ
 യുധോ നര ഇഷുഹസ്തേന വൃഷ്ണാ । സ ഇഷുഹസ്തേ
 സ നിഷംഗിഭീർവശീ സഘ്രസ്രഷ്ടാ സ യുധ ഇന്ദ്രോ
 ഗണേന । സച്ഛ്സൃഷ്ടജിമ് സോമപാ ബാഹു
 ശർദ്ധ്യൂർഭധനാ പ്രതിഹിതാഭിരസ്താ ।
 ബൃഹസ്തതേ പരി ദീയാ- [] 16

4.6.4.2

രഥേന രക്ഷോഹാ ഽമിത്രാച്ഛ് അപ ബാധമാനഃ ।
 പ്രഭംജൻമ് സേനാഃ പ്രമുണോ യുധാ ജയന്നസ്താക-
 മേധ്യവിതാ രഥാനാം । ഗോത്രഭിദം ഗോവിദം വജ്രബാഹു
 ജയന്തമജ്മ പ്രമുണന്ത-മോജസാ । ഇമച്ഛ് സജാതാ
 അനുവീര-യധാമിന്ദ്രച്ഛ് സഖായോഽനു സച്ഛ് രഭധാം ।
 ബലവിജ്ഞായഃ സ്ഥവീരഃ പ്രവീരഃ സഹസ്യാൻ വാജീ

സഹമാന ഉഗ്രഃ | അഭിവിരോ അഭിസ്താ സഹോജാ
ജൈത്രമിന്ദ്ര രഥമാതിഷ്ഠ ഗോവിത് |

അഭി ഗോത്രാണി സഹസാ ഗാഹമാനോഽഭായോ- [] 17

4.6.4.3

വീരഃ ശതമന്യൂരിന്ദ്രഃ | ദുശ്ശ്യവനഃ പൃതനാഷാഡ്
യുധേയാ-സ്മാകഃ സേനാ അവതു പ്ര യുഥ്സു |
ഇന്ദ്ര ആസാം നേതാ ബൃഹസ്പതിർ ദക്ഷിണാ യജ്ഞഃ പുര
ഏതു സോമഃ | ദേവസേനാനാ-മഭിഭഞ്ജതീനാം
ജയന്തീനാം മരുതോ യന്ത്യാഗ്രേ | ഇന്ദ്രസ്യ വൃഷ്ണോ
വരുണസ്യ രാജ്ഞ ആദിത്യാനാം മരുതാഃ ശർദ്ധ ഉഗ്രം |
മഹാമനസാം ദുവനച്യവാനാം ഘോഷോ ദേവാനാം
ജയതാ മുദസ്ഥാത് | അസ്മാക-മിന്ദ്രഃ സമൃതേഷു
ധാജേഷാസ്മാകം യാ ഇഷവസ്താ ജയന്തു | 18

4.6.4.4

അസ്മാകം വീരാ ഉത്തരേ ദവന്ത്യാസ്മാനു ദേവാ അവതാ
ഹവേഷു | ഉദ്ധർഷയ മഘവന്നാ-യുധാൻ-ന്യൂഥ്സത്യാനാം
മാമകാനാം മഹാഃസി | ഉദ്-വൃത്രഹൻ വാജിനാം
വാജിനാന്യുദ്-രഥാനാം ജയതാമേതു ഘോഷഃ |
ഉപ പ്രേത ജയതാ നരഃ സ്ഥിരാ വഃ സന്തു ബാഹവഃ |

ഇന്ദ്രോ വഃ ശർമ യച്ഛ ത്വാനാ-ധൃഷ്ടാ യമാസഥ ।

അവസൃഷ്ടാ പരാ പത ശർവേഭ്യ ബ്രഹ്മ സച്ശ്രീതാ ।

ഗച്ഛാമിത്രാൻ പ്ര- [] 19

4.6.4.5

വിശ മൈഷാം കഞ്ചനോച്ഛിഷഃ । മർമാണി തേ വർമ-

ഭിശ്ശാദയാമി സോമസ്ത്വാ രാജാ ഽമൃതേനാഭി-വസ്ത്വാം ।

ഉരോർവരീയോ വരിവസ്തേ അസ്തു ജയന്തം ത്വാനു മദന്തു

ദേവാഃ । യത്ര ബാണാഃ സംപതന്തി കൂമാരാ വിശിഖാ ഇവ ।

ഇന്ദ്രോ നസ്തത്ര വൃത്രഹാ വിശ്വാഹാ ശർമ യച്ഛതു । 20

(ദീയാ - ട്വായോ - ജയന്ത്വ - മിത്രാൻ പ്ര -

ചത്വാരിച്ശ്യ) (A4)

4.6.5.1

പ്രാചീമനു പ്രാദിശം പ്രേഹി വിദ്യാനഗ്നേർഗ്നേ പുരോ

അഗ്നിർഭവേഹ । വിശ്വാ ആശാ ദീദ്യാനോ വി ഭാഹ്യൂർജം

നോ ധേഹി ദിപദേ ചതുഷ്പദേ । ക്രമധാമഗ്നിനാ നാകമുഖ്യച്ഛ

ഹസ്തേഷു ബിഭ്രതഃ । ദിവഃ പൃഷ്ടച്ഛ സുവർഗതാ മിശ്രാ

ദേവേഭിരാദ്ധാം । പൃഥിവ്യാ അഹമുദന്തരിക്ഷ-മാഽരുഹ-

മന്തരിക്ഷാദ് ദിവമാഽരുഹം । ദിവോ നാകസ്യ പൃഷ്ടാഥ്

സുവർജ്ജയാതിരഗാ- [] 21

4.6.5.2

മഹം । സുവര്യന്തോ നാപേക്ഷന്ത ആ ദ്യാൗ് രോഹന്തി
 രോദസി । യജ്ഞം യേ വിശ്വതോധാരൗ് സുവിദാൗ്സോ
 വിതേനിരേ । അഗ്നേ പ്രേഹി പ്രഥമോ ദേവയതാം ചക്ഷുർ
 ദേവാനാമുത മർത്യാനാം । ഇയക്ഷമാണാ ഭൃഗുഭിഃ
 സജോഷാഃ സുവര്യന്തു യജമാനാഃ സ്വസ്തി ।
 നക്തോഷാസാ സമനസാ വിരുപേ ധാപയേതേ
 ശിശുമേകൗ് സമീചീ । ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുക്നോ അന്തർവി
 ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ ।
 അഗ്നേ സഹസ്രാക്ഷ - [] 22

4.6.5.3

ശതമൂർധന്തുതം തേ പ്രാണാഃ സഹസ്രമപാനാഃ ।
 ത്വാൗ് സാഹസ്രസ്യ രായ ഇൗശിഷേ തസ്മൈ തേ വിധേമ
 വാജായ സ്വാഹാ । സുപർണോഽസി ഗരുന്മാൻ
 പൃഥിവ്യാൗ് സീദ പൃഷ്ഠേ പൃഥിവ്യാഃ സീദ ഭാസാ
 ഽന്തരിക്ഷമാ പൃണ ജ്യോതിഷാ ദിവമുത്തഭാന തേജസാ
 ദിശ ഉദ് ദൃൗഹ । ആജുഹ്വാനഃ സുപ്രതീകഃ പുരസ്താദഗ്നേ
 സ്വാം യോനിമാ സീദ സാധ്യാ । അസ്മിൻമ-സധസ്ഥേ

അധ്യുത്തരസിൻ വിശോ ദേവാ - [] 23

4.6.5.4

യജമാനശ്ച സീദത । പ്രേഭോ അഗ്നേ ദീദിഹി പുരോ
നോഽജസ്രയാ സൂർദ്ധ്യാ യവിഷു । താപ് ശശ്വന്ത ഉപ
യന്തി വാജാഃ । വിധേമ തേ പരമേ ജന്മന്നഗ്നേ വിധേമ
സ്തോമൈരവരേ സധസ്ഥേ । യസ്മാദ്-യോനേരുദാരിമാ
യജേ തം പ്രത്വേ ഹവീഷ്വി ജുഹുരേ സമീധേ ।
താപ് സവിതുർവരേണ്യസ്യ ചിത്രാമാഹം വൃണേ
സുമതിം വിശ്വജന്യാം । യാമസ്യ കണ്വാ അദുഹത്
പ്രപീനാപ് സഹസ്രധാരാം - [] 24

4.6.5.5

പയസാ മഹീം ഗാം । സപ്ത തേ അഗ്നേ സമീധഃ സപ്ത
ജിഹ്വാഃ സപ്തർഷയഃ സപ്ത ധാമ പ്രിയാണി ।
സപ്ത ഹോത്രാഃ സപ്തധാ താ യജന്തി സപ്ത യോനീരാ
പൃണസ്വാ ഘൃതേന । ഇദൃങ് ചാനൃദൃങ് ചൈതാ-
ദൃങ് ച പ്രതിദൃങ് ച മിതശ്ച സംമിതശ്ച സഭരാഃ ।
ശുക്രജ്യോതിശ്ച ചിത്രജ്യോതിശ്ച സത്യജ്യോതിശ്ച
ജ്യോതിഷ്ഠാശ്ച സത്യശ്ചർതപാശ്ചാത്യപ്ഹാഃ । 25

4.6.5.6

ഋതജിച്ഛ സത്യജിച്ഛ സേനജിച്ഛ സുഷേണശ്ചാന്ത്യമിത്രശ്ച
 ദൂരേ അമിത്രശ്ച ഗണഃ । ഋതശ്ച സത്യശ്ച ധ്രുവശ്ച
 ധരൂണശ്ച ധർതാ ച വിധർതാ ച വിധാരയഃ ।
 ഇന്ദ്രാദൃക്ഷാസ ഏതാദൃക്ഷാസ ഊഷുണഃ സദൃക്ഷാസഃ
 പ്രതിസദൃക്ഷാസ ഏതന । മിതാസശ്ച സംമിതാസശ്ച ന
 ഊതയേ സഭരസോ മരുതോ യജ്ഞേ അസ്മിന്നിന്ദ്രം
 ദൈവീർ വിശോ മരുതോഽനുവർത്മാനോ () യഥേന്ദ്രം
 ദൈവീർവിശോ മരുതോഽനുവർത്മാന ഏവമിഥം യജമാനം
 ദൈവീശ്ച വിശോ മാനുഷീശ്ചാനുവർത്മാനോ
 ഭവന്തു । 26

(അഗാച്ഛ - സഹസ്രാക്ഷ - ദേവാഃ - സഹസ്രധാരാ -
 മത്യച്ഛഹാ - അനുവർത്മാനഃ - ഷോഡശ ച) (A5)

4.6.6.1

ജീമൂതസ്യേവ ഭവതി പ്രതീകം യദാർദ്ധീ യാതി
 സമദാമുപസ്ഥേ । അനാവിദ്ധയാ തനുവാ ജയ തച്ഛ
 സ ത്വാ വർമ്മണോ മഹിമാ പിപർതു । ധന്വനാ ഗാ
 ധന്വനാഽഽജിം ജയേമ ധന്വനാ തീവ്രാഃ സമദോ ജയേമ ।

ധനുഃ ശരോരപകാമം കൃണോതി ധന്വനാ സർവാഃ
 പ്രദിശോ ജയേമ | വക്ഷ്യന്തീവേദാ ഗനീഗന്തി കർണം
 പ്രിയച് സഖായം പരിഷ്വജാനാ | യോഷേവ ശിക്തേ
 വിതതാധി ധന്വൻ - [] 27

4.6.6.2

-ജ്യാ ഇയച് സമനേ പാരയന്തീ | തേ ആചർന്തീ സമനേവ
 യോഷാ മാതേവ പുത്രം ബിഭൃതാമുപസ്ഥേ | അപ ശത്രുൻ
 വിധൃതാച് സംവിദാനേ ആർതീ ഇമേ വിഷ്ഠുരന്തീ
 അമിത്രാൻ | ബഹീനാം പിതാ ബഹുരസ്യ പുത്രശ്ചിശ്വാ
 കൃണോതി സമനാഽവഗത്യ | ഇഷ്ടുധിഃ സങ്കാഃ പുതനാശ്ച
 സർവാഃ പൃഷ്ഠേ നിനഭോ ജയതി പ്രസൂതഃ | രഥേ തിഷ്ഠൻ
 നയതി വാജിനഃ പുരോ യത്രയത്ര കാമയതേ സുഷാരഥിഃ |
 അഭീശൂനാം മഹിമാനം - [] 28

4.6.6.3

പനായത മനഃ പശ്വാദനു യച്ഛന്തി രശ്മയഃ | തീവ്രാൻ
 ഘോഷാൻ കൃണ്വതേ വൃഷപാണയോഽശ്വാ രഥേഭിഃ സഹ
 വാജയന്തഃ | അവക്രാമന്തഃ പ്രപദൈരമിത്രാൻ ക്ഷിണന്തി
 ശത്രുച്ഛരണപവ്യയന്തഃ | രഥവാഹനച് ഹവിരസ്യ നാമ

യത്രാഽഽയുധം നിഹിതമസ്യ വർമ്മ । തത്രാ രഥമുപ ശശ്മച്ഛ്
 സഭേ വിശ്വാഹാ വയച്ഛ് സുമനസ്യമാനാഃ । സ്വാദുഷ്ടച്ഛ്
 സഭഃ പിതരോ വയോധാഃ കൃച്ഛേശ്രിതഃ ശക്തീവന്തോ
 ഗഭീരാഃ । ചിത്രസേനാ ഇഷ്ടുബലാ അമൃധ്രാഃ സതോവീരാ
 ഉരവോ വ്രാതസാഹാഃ । ബ്രാഹ്മണാസഃ - [] 29

4.6.6.4

പിതരഃ സോമ്യാസഃ ശിവേ നോ ദ്യാവാപൃഥിവീ
 അനേഹസാ । പൃഷ്ഠാ നഃ പാതു ദുരിതാദ്യുതാവൃധോ
 രക്ഷാ മാകിർനോ അഘശച്ഛ്സ ഇൗശത । സുപർണം
 വ്സേ മൃഗോ അസ്യ ദന്തോ ഗോഭിഃ സന്നദ്ധാ പതതി
 പ്രസൂതാ । യത്രാ നരഃ സം ച വി ച ദ്രവന്തി
 തത്രാസൃദ്യമിഷവഃ ശർമ്മ യച്ഛ് സൻ ।
 ഋജീതേ പരി വൃങ്ഗധി നോഽശ്വാ ദവതു നസ്തനൂഃ ।
 സോമോ അധി ബ്രവീതു നോഽഭിതിഃ - [] 30

4.6.6.5

ശർമ്മ യച്ഛ്വതു । ആ ജങ്ഘന്തി സാനേഷാം ജഘനാച്ഛ് ഉപ
 ജിഘ്നതേ । അശ്വാജനി പ്രചേതസോഽശ്വാൻമ സമന്സു
 ചോദയ । അഹിരിവ ഭോഗൈഃ പര്യേതി ബാഹും ജ്യായാ
 ഹേതിം പരിബാധമാനഃ । ഹസ്തഘ്നോ വിശ്വാ വയുനാനി

വി॒ഭാൻ പു॒മാൻ പു॒മാഽസം പ॒രി പാ॒തു വി॒ശ്വതഃ॑ ।
 വ॒ന॒സ്സതേ॑ വീ॒ഡാ॑ങ്ഗോ ഹി ഭൂ॒യാ അ॒സ്മദ് സ॒ഖാ
 പ്ര॒തര॑ണഃ സു॒വീരഃ॑ । ഗോ॒ഭിഃ സ॒ന്നഭോ॑ അ॒സി
 വീ॒ഡയ॑സ്വാഽഽസ്ഥാ॒താ തേ ജ॒യതു॑ ജേ॒താ॒നി ।
 ദി॒വഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ പ॒ര്യോ- [] 31

4.6.6.6

-ജ ഉദ്-ഭൃ॒തം വ॒ന॒സ്സതി॑ഭ്യഃ പ॒ര്യാഭൃ॑തഽ॒സഹഃ॑ ।
 അ॒പാ॒മോജ്ജ॑മാനം പ॒രി ഗോ॒ഭിരാ॑വൃ॒തമി॑ന്ദ്ര॒സ്യ വ॒ജ്രഽ
 ഹ॒വിഷാ॑ ര॒ഥം യ॒ജ । ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ വ॒ജ്രോ മ॑രു॒താമ॑നീ॒കം
 മി॒ത്ര॒സ്യ ഗ॑ർഭോ വരു॒ണ॒സ്യ നാ॑ഭിഃ । സേ॒മാം നോ॑ ഹ॒വൃദാ॑തിം
 ജു॒ഷാ॒ണോ ദേ॒വ ര॒ഥ പ്ര॒തി ഹ॒വ്യാ ഗൃ॑ഭായ ।
 ഉ॒പ ശ്വാ॑സയ പൃ॒ഥി॒വീമൃ॑ത ഭ്യാം പൂ॒രു॒ത്രാ തേ॑ മ॒നു॒താം
 വി॒ഷ്ഠി॑തം ജഗ॑ത് । സ ദു॒ന്ദു॒ഭേ സ॒ജു॒രിന്ദ്രേ॑ണ ദേ॒വൈർ
 ദു॒രാ- [] 32

4.6.6.7

ദു॒വീ॒യോ അ॒പ॒സേ॒ധ ശ॒ത്രുൻ । ആ॒ ക്ര॑ന്ധ ബ॒ലമോ॑ജോ ന
 ആ॒ ധാ॒ നി॒ഷ്ടനി॑ഹി ദു॒രി॒താ ബാ॑ധമാനഃ । അ॒പ പ്രോ॑ഥ
 ദു॒ന്ദു॒ഭേ ദു॒ച്ഛു॑നാഽ॒ ഇത॑ ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ മു॒ഷ്ടി॑ര॒സി വീ॒ഡയ॑സ്വ ।

ആ॒ശ്മു॒രജ॑ പ്ര॒ത്യാവ॑ർതയേമാഃ കേ॒തുമ॑ദ് ദു॒ന്ദു॒ഭിർ വാ॑വദീതി ।
 സമ॑ശ്വപർണാശ്ചര॑ന്തി നോ നരോ॑ഽസ്മാക॒മിന്ദ്ര॑ ര॒മിനോ॑
 ജയ॑ന്തു । 33 (ധ॒ന്വൻ - മ॒ഹിമാ॑നം - ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑സോ -
 ടദീ॑തിഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ പ॒രീ - ദു॒രാ - ദേ॒കച॑ത്വാരി॒ഷ്ടശ്ച॑) (A6)

4.6.7.1

യദക്ര॑ന്ദഃ പ്ര॒ഥ॒മം ജാ॑യമാന ഉ॒ദൃന്മ॑ദ് സ॒മുദ്രാ॑ദുത വാ
 പു॒രീ॒ഷാത് । ശ്വേ॒ന॒സ്യ പ॑ക്ഷാ ഹ॒രിണ॑സ്യ ബാ॒ഹു
 ഉ॒പ॒സ്തൃ॒തം മ॒ഹി ജാ॑തം തേ അ॒ർവ॑ൻ । യമേ॑ന ദ॒ത്തം
 ത്രി॒ത ഏ॒നമാ॑യുനഗി॒ന്ദ്ര ഏ॒ണം പ്ര॒ഥ॒മോ അ॑ധ്യ॒തിഷ്ഠ॑ത് ।
 ഗ॒ന്ധർവോ॑ അ॒സ്യ ര॑ശ॒നാമ॑-ഗൃ॒ഭ്ണാമ॑ സ്മ॒രാദ॑ശം
 വ॒സ॒വോ നി॑ർതഷ്ട । അ॒സി യ॒മോ അ॑സ്യാ॒ദിത്യോ॑
 അ॒ർവ॑ന്ന॒സി ത്രി॑തോ ഗൃ॒ഹ്യേ॒ന വ്ര॑തേന ।
 അ॒സി സോ॑മേ॒ന സ॒മയാ॑ വി॒പൃ॒ക്ത - [] 34

4.6.7.2

ആ॒ഹു॒സ്തേ ത്രീ॑ണി ദി॒വി ബ॑ന്ധ॒നാനി॑ । ത്രീ॑ണി ത
 ആ॒ഹുർദി॒വി ബ॑ന്ധ॒നാനി॑ ത്രീ॒ണ്യപ്തം॑ ത്രീ॒ണ്യന്തഃ॑ സ॒മുദ്രേ॑ ।
 ഉ॒തേവ॑ മേ വരു॑ണഃ ച॒രൻമ॑ദ് സ്യ॒ർവ॑ൻ യ॒ത്രാ ത ആ॒ഹുഃ
 പ॒ര॒മം ജ॑നി॒ത്രം । ഇ॒മാ തേ॑ വാജി॒ന്നവ॑മാർജ॒നാനീ॑മാ
 ശ॒ഹ്വാനാ॑ഽ സ॒നിതൂ॑ർനി॒ധാനാ॑ । അ॒ത്രാ തേ॑ ദ॒ദ്രാ ര॑ശ॒നാ

അപശ്യമൃതസ്യ യാ അഭിരക്ഷന്തി ഗോപാഃ ।

ആത്മാനം തേ മനസാഽഽരാദജാനാമവോ ദിവാ - [] 35

4.6.7.3

പതയന്തം പതങ്ഗം । ശിരോ അപശ്യം പഥിഭിഃ

സുഗേഭിരരേണുഭിർ ജേഹമാനം പതത്രി । അത്രാ തേ

രുപമുത്തമപശ്യം ജിഗീഷമാണമിഷ ആ പദേ ഗോഃ ।

യദാ തേ മർതോ അനു ഭോഗമാനധാദിദ് ഗ്രസിഷു

ഓഷധീരജീഗഃ । അനു ത്വാ രഥോ അനു മര്യോ

അർവന്നനു ഗാവോഽനു ഭഗഃ കനീനാം । അനു വ്രാതാസ

- സ്തവ സഖ്യമീയൂരനു ദേവാ മമിരേ വീര്യം - [] 36

4.6.7.4

തേ । ഹിരണ്യശൃങ്ഗോഽയോ അസ്യ പാദാ മനോജവാ

അവര ഇന്ദ്ര ആസീത് । ദേവാ ഇദസ്യ ഹവിരദ്യമായൻ യോ

അർവന്തം പ്രഥമോ അധ്യതിഷ്ഠത് । ഇൗർമാന്താസഃ

സിദ്ധികമധ്യമാസഃ സച് ശൂരണാസോ ദിവ്യാസോ അത്യാഃ ।

ഹച്സാ ഇവ ശ്രേണിശോ യതന്തേ യദാക്ഷിഷുർ ദിവ്യ-

മജ്ജമശ്വാഃ । തവ ശരീരം പതയിഷ്ഠർവൻ തവ ചിത്തം

വാത ഇവ ധ്രജീമാൻ । തവ ശൃങ്ഗാണി വിഷ്ഠിതാ

പുരുത്രാഽരണ്യേഷു ജർഭുരാണാ ചരന്തി । ഉപ - [] 37

4.6.7.5

പ്രാഗാച്ഛസനം വാജ്യർവാ ദേവദ്രീചാ മനസാ ദീധ്യാനഃ ।
 അജഃ പുരോ നീയതേ നാദിരസ്യാനു പശ്ചാത് കവയോ
 യന്തി രേഭാഃ । ഉപ പ്രാഗാത് പരമം യഥ് സധസ്ഥമർവാച്ഛ
 അച്ഛാ പിതരം മാതരം ച । അദ്യാ ദേവാൻ ജുഷ്ഠതമോ
 ഹി ഗമ്യാ അമാഃശാസ്തേ ദാശുഷേ വാര്യാണി । 38

(വിപൃക്കേതാ - ദിവാ - വീര്യ - മുപൈ -

കാന്നചത്വാരിശ്ശ്ച) (A7)

4.6.8.1

മാ നോ മിത്രോ വരുണോ അരുമാഃയൂരിന്ദ്ര ജഭുക്ഷാ
 മരുതഃ പരി ഖ്യൻ । യദ്-വാജിനോ ദേവജാതസ്യ സപ്തഃ
 പ്രവക്ഷ്യാമോ വിദമേ വീര്യാണി । യന്നിർണിജാ രേക്തസാ
 പ്രാവൃതസ്യ രാതിം ഗൃഭീതാം മുഖതോ നയന്തി ।
 സുപ്രാഞ്ജോ മേമ്യദ് വിശ്വരൂപ ഇന്ദ്രാപൂഷ്ണാഃ പ്രിയമപ്യേതി
 പാഥഃ । ഏഷ ചാഗഃ പുരോ അശ്വാന വാജിനാ പൂഷ്ണാ
 ഭാഗോ നീയതേ വിശ്വദേവ്യഃ ।

അഭിപ്രിയം യത് പുരോഽാശമർവതാ താഷ്ട - [] 39

4.6.8.2

-ദേ॒ന॒ഽസൗ॒ശ്ര॒വ॒സായ॑ ജി॒ന്വതി॑ । യ॒ദ്ധ॒വി॒ഷ്ട॑മൃ॒തൃശോ॑
 ദേ॒വ॒യാന॑ം ത്രി॒ർമാ॒നു॒ഷാഃ പ॒ര്യ॒ശാ॒ം ന॒യ॒ന്തി । അ॒ത്രാ
 പൃ॒ഷ്ഠഃ പ്ര॒ഥ॒മോ ഭാ॒ഗ ഏ॒തി യ॒ജ്ഞം॑ ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ പ്ര॒തി॒വേ॒ദയ॑-
 ന॒ജഃ । ഹോ॒താഽധാ॒ര്യുരാ॒വയാ॑ അ॒ഗ്നി॒മി॒ന്ധോ ഗ്രാ॒വഗ്രാ॒ഭ
 ഉ॒ത ശൗ॒സ്താ സു॒വി॒പ്രഃ । തേ॒ന യ॒ജ്ഞേ॒ന സ്പ॑രംകൃ॒തേ॒ന
 സി॒ഷ്ടേ॒ന വ॒ക്ഷണാ॑ ആ പൃ॒ണ॒ധാ॒ം । യു॒പ॒വ്ര॒സ്താ ഉ॒ത യേ
 യു॒പ॒വാ॒ഹാശ്ച॑ഷാലം ധേ॒ അ॒ശ്വായു॑പായ തക്ഷ॒തി ।

യേ ചാർവതേ പചന॒ഽസംഭ॑രന്ത്യുതോ - [] 40

4.6.8.3

തേഷാ॑-മ॒ദിഗു॑ർതി॒ർന ഇ॒ന്വതു॑ । ഉ॒പ പ്രാ॒ഗാ॒ഥ് സു॒മ॒ന്തേ
 ഽധാ॒യി മ॒ന്ത ദേ॒വാനാ॑മാശാ ഉ॒പ വീ॒ത പൃ॒ഷ്ഠഃ । അ॒ന്വേ॒നം
 വി॒പ്രാ ഋ॒ഷയോ॑ മ॒ദന്തി॑ ദേ॒വാനാ॑ം പൃ॒ഷ്ഠേ ച॑കൃ॒മാ
 സു॒ബ॒ന്ധു॑ം । യദ്-വാ॒ജി॒നോ ദാ॒മ സം॑ദാനമർവതോ യാ
 ശീ॒ർഷ॒ണ്യാ ര॒ശനാ॑ രജ॒ജുര॑സ്യ । യദാ॑ ഘാ॒സ്യ
 പ്ര॒ഭൃത॑മാ॒സ്യേ തൃ॒ണ॒ഽസർ॒വാ താ തേ॑ അ॒പി ദേ॒വേഷ്വ॑സ്തു ।
 യദ॒ശ്വായു॑ ക്ര॒വിഷോ॑ - [] 41

4.6.8.4

മക്ഷികാഽഽശ യദാ സ്വരൗ സ്വധിതൗ റിപ്തമസ്തി ।
 യദ്ധസ്തയോഃ ശമിതൂര്യന്നഖേഷു സർവാ താ തേ അപി
 ദേവേഷാസ്തു । യദുപധ്യമൂദരസ്യോപവാതി യ ആമസ്യ
 ക്രവിഷോ ഗന്ധോ അസ്തി । സുകൃതാ തച്ഛമിതാരഃ
 കൃണ്വന്തുത മേധഃ ശൃതപാകം പചന്തു । യത് തേ
 ഗാന്ത്രാദഗ്നിനാ പച്യമാനാദഭി ശൂലം നിഹതസ്യോവധാവതി ।
 മാ തദ്-ഭൂമ്യോമാ ശ്രീഷ () -ന്മാ തൃണേഷു
 ദേവേഭ്യസ്തദുശദ്ഭ്യോ രാതമസ്തു । 42

(ഇ - ദുതോ - ക്രവിഷഃ - ശ്രീഷമ് - സ്തപ് ച) (A8)

4.6.9.1

യേ വാജിനം പരിപശ്യന്തി പക്വം യേ ഇൗമാഹുഃ സൂരഭിർ
 നിർഹരേതി । യേ ചാർവതോ മാഽസഭിക്ഷാമുപാസത
 ഉതോ തേഷാമഭിഗൂർതിർന ഇന്വതു । യന്നീക്ഷണം
 മാഽസ്തപന്യാ ഉഖായാ യാ പാന്ത്രാണി യൂഷ്ണ
 ആസേചനാനി । ഊഷ്മണ്യാഽപിധാനാ ചരുണാമങ്കാഃ
 സൂനാഃ പരി ഭൂഷന്ത്യശാം । നിക്രമണം നിഷദനം വിവർത
 നം യച്ച പഡ്ബീശമർവതഃ । യച്ച പപൗ യച്ച ഫാസിം -[]
 43

4.6.9.2

ജഘാസ സർവാ താ തേ അപി ദേവേഷാസ്തു ।
 മാ താഗ്നിർ ധ്വനയിദ്-ധൂമഗന്ധിർ മോഖാ ഭ്രാജന്ത്യഭി
 വിക്ത ജഗ്രഥിഃ । ഇഷ്ടം വീതമഭിഗൂർതം വഷട്കൃതം തം
 ദേവാസഃ പ്രതി ഗൃഭ്ണന്ത്യശം । യദശായ വാസ
 ഉപസ്തുണന്ത്യധീവാസം യാ ഹിർണ്യാനൃന്മേ ।
 സന്ദാനമർവന്തം പഡ്ബീശം പ്രിയാ ദേവേഷാ യാമയന്തി ।
 യത് തേ സാദേ മഹസാ ശൂക്യതസ്യ പാർഷ്ണിയാ വാ
 കശയാ - [] 44

4.6.9.3

വാ തുതോദ । സ്രുചേവ താ ഹവിഷോ അധാരേഷു
 സർവാ താ തേ ബ്രഹ്മണാ സുദയാമി ।
 ചതുസ്രിശ്ശദ്-വാജിനോ ദേവബന്ധോർ വക്രീ-രശാസ്യ
 സ്വധിതിഃ സമേതി । അച്ഛിദ്രാ ഗാത്രാ വയുനാ കൃണോത
 പരുഷ്വരനുഷ്ടുഷ്ടാ വി ശസ്ത । ഏകസ്തൃഷ്ടുരശാസ്യാ
 വിശസ്താ ദാ യന്താരാ ദവതസ്തമർതുഃ । യാ തേ
 ഗാത്രാണാമൃതൃമാ കൃണോമി താതാ പിണ്ഡാനാം പ്ര
 ജൂഹോമൃഗൗ । മാ താ തപത് - [] 45

4.6.9.4

പ്രിയ ആത്മാപീയന്തം മാ സ്വധീതിസ്തനുവ ആ തിഷ്ഠിപത്
 തേ । മാ തേ ഗൃധ്നു-രവിശസ്താതിഹായ ചരിദ്രാ
 ഗാത്രാണുസിനാ മിമു കഃ । ന വാ ഉ വേതന്ത്രിയസേ ന
 രിഷ്യസി ദേവാഃ ഇദേഷി പമിഭിഃ സുഗേഭിഃ । ഹരീ തേ
 യുജ്ഞാ പൃഷ്ഠതീ അഭൂതാമുപാസ്ഥാദ്-വാജീ ധൂരി
 രാസഭസ്യ । സുഗവ്യം നോ വാജീ സ്വശമിയം പുഷ്ടഃ
 പുത്രാഃ ഉത വിശ്വാപുഷഃ രയിം () ।
 അനാഗാസ്തം നോ അദിതിഃ കൃണോതു ക്ഷത്രം നോ
 അശോ വനതാഃ ഹവിഷ്ഠാൻ । 46

(ഘാസിം - കശയാ - തപദ് - രയിം - നവ ച) (A9)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 9 Anuvaakams :-

(അശ്വൻ - യ ഇമോ- ദേന - മാശുഃ - പ്രാചീം - ജീമുതസ്യ
 - യദക്രന്ദോ - മാ നോ മിത്രോ - യേ വാജിനം - നവ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അശ്വൻ - മനോയുജം - പ്രാചീമനു - ശർമ യച്ഛതു -
 തേഷാമഭിഗൃർതിഃ - ഷട്ചത്വാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Sixth Prasam of Kaandam 4 :-

(അശ്വൻ - ഹവിഷ്യാൻ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

4.7 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ -

വസോർധാരാദിശിഷ്യസംസ്കാരാദിധാനം

4.7.1.1

അഗ്നാവിഷ്ടു സജോഷസേമാ വർധന്തു വാം ഗിരഃ ।
 ധ്യുണ്ണൈർവാജേഭിരാ ഗതം ।
 വാജശ്ച മേ പ്രസവശ്ച മേ പ്രയതിശ്ച മേ പ്രസിതിശ്ച മേ
 ധീതിശ്ച മേ ക്രതുശ്ച മേ സ്വരശ്ച മേ ശ്ലോകശ്ച മേ
 ശ്രാവശ്ച മേ ശ്രുതിശ്ച മേ ജ്യോതിശ്ച മേ സുവശ്ച മേ
 പ്രാണശ്ച മേ ഽപാന - [] 1

4.7.1.2

-ശ്ച മേ വ്യാനശ്ച മേ ഽസുശ്ച മേ ചിത്തം ച മ
 ആധീതം ച മേ വാക്ച മേ മനശ്ച മേ ചക്ഷുശ്ച മേ
 ശ്രോത്രം ച മേ ദക്ഷശ്ച മേ ബലം ച മ ഓജശ്ച മേ
 സഹശ്ച മ ആയുശ്ച മേ ജരാ ച മ ആത്മാ ച മേ
 തനുശ്ച മേ () ശരീരം ച മേ വർമ ച മേ ഽങ്ഗാനി ച മേ
 ഽസ്ഥാനി ച മേ പര്യുഷി ച മേ ശരീരാണി ച മേ । 2

(അപാന - സുനൃശ്വ മേ - ടന്യോദശ ച) (A1)

4.7.2.1

ജൈഷ്ഠ്യം ച മ ആധിപത്യം ച മേ മന്യുശ്വ മേ ദാമശ്വ മേ
ശ്മശ്വ മേ ട ഓദശ്വ മേ ജേമാ ച മേ മഹിമാ ച മേ വരിമാ ച മേ
പ്രഥിമാ ച മേ വർഷാ ച മേ ദ്രാഹുയാ ച മേ വൃദ്ധം ച മേ
വൃദ്ധിശ്വ മേ സത്യം ച മേ ശ്രദ്ധാ ച മേ ജഗച്ച - [] 3

4.7.2.2

മേ ധനം ച മേ വശശ്വ മേ തിഷിശ്വ മേ ക്രീഡാ ച മേ
മോദശ്വ മേ ജാതം ച മേ ജനിഷ്യമാണം ച മേ സൂക്തം ച മേ
സുകൃതം ച മേ വിത്തം ച മേ വേദ്യം ച മേ ഭൂതം ച മേ
ഭവിഷ്യച്ച മേ സുഗം ച മേ സുപഥം ച മേ ജദ്ധം ച മേ
ജദ്ധി () ശ്വ മേ ക്ലൃപ്തം ച മേ ക്ലൃപിശ്വ മേ മതിശ്വ മേ
സുമതിശ്വ മേ । 4 (ജഗച്ച - രദ്ധി - ശ്വതൂർദശ ച) (A2)

4.7.3.1

ശം ച മേ മയശ്വ മേ പ്രിയം ച മേ ടനുക്വാമശ്വ മേ ക്വാമശ്വ മേ
സൗമനസശ്വ മേ ദദ്രം ച മേ ശ്രേയശ്വ മേ വസ്യശ്വ മേ
യശശ്വ മേ ദഗശ്വ മേ ദ്രവിണം ച മേ യന്താ ച മേ ധർതാ ച മേ
ക്ഷേമശ്വ മേ ധൃതിശ്വ മേ വിശാമം ച - [] 5

4.7.3.2

മേ മഹശ്വ മേ സംഘ്വിച്ച മേ ജ്ഞാത്രം ച മേ സൂശ്വ മേ
 പ്രസൂശ്വ മേ സീരം ച മേ ലയശ്വ മേ ജ്ഞാത്രം ച മേ
 മൃതം ച മേയക്ഷ്മം ച മേ സാമയച്ച മേ ജീവാതുശ്വ മേ
 ദീർഘായുതാം ച മേ സന്മിത്രം ച മേ ടഭയം ച മേ
 സുഗം ച മേ ശയനം () ച മേ സൂഷാ ച മേ സൂദിനം
 ച മേ । 6 (വിശ്വം ച - ശയന - മഷ്ടം ച) (A3)

4.7.4.1

ഊർക്ച മേ സൂന്യതാ ച മേ പയശ്വ മേ രസശ്വ മേ
 ഘൃതം ച മേ മധു ച മേ സഗ്ധിശ്വ മേ സപീതിശ്വ മേ
 കൃഷിശ്വ മേ വൃഷ്ടിശ്വ മേ ജൈത്രം ച മേ
 ഔദ്ഭിദ്യം ച മേ രയിശ്വ മേ രായശ്വ മേ പുഷ്ടം ച മേ
 പുഷ്ടിശ്വ മേ വിഭു ച - [] 7

4.7.4.2

മേ പ്രഭു ച മേ ബഹു ച മേ ഭൂയശ്വ മേ പൂർണ്ണം ച മേ
 പൂർണ്ണതരം ച മേ ടക്ഷിതിശ്വ മേ കൃയവാശ്വ മേടന്നം ച മേ
 ടക്ഷുച്ച മേ പ്രീഹയശ്വ മേ യവാശ്വ മേ മാഷാശ്വ മേ
 തിലാശ്വ മേ മുദ്ഗാശ്വ മേ ഖലാശ്വ മേ ഗോധൂമാശ്വ മേ
 മസൂരാ- () -ശ്വ മേ പ്രിയംഗവശ്വ മേ ടണവശ്വ മേ
 ശ്യാമാകാശ്വ മേ നീവാരാശ്വ മേ । 8

(വിഭു ച - മസുരാ - ശ്ചതുർഭശ ച) (A4)

4.7.5.1

അശ്വാ ച മേ മൃത്തികാ ച മേ ഗിരയശ്ച മേ പർവതാശ്ച മേ
 സിക്താശ്ച മേ വനസ്സതയശ്ച മേ ഹിരണ്യം ച മേ
 ധൃയശ്ച മേ സീസം ച മേ ത്രപുശ്ച മേ ശ്യാമം ച മേ
 ലോഹം ച മേഽഗ്നിശ്ച മേ ആപശ്ച മേ വീര്യശ്ച മേ
 ഓഷധയശ്ച മേ കൃഷ്ണപച്യം ച - [] 9

4.7.5.2

മേ ടകൃഷ്ണപച്യം ച മേ ഗ്രാമ്യാശ്ച മേ
 പശവ ആരണ്യാശ്ച യജ്ഞേന കല്പന്താം
 വിത്തം ച മേ വിത്തിശ്ച മേ ഭൂതം ച മേ ഭൂതിശ്ച മേ
 വസു ച മേ വസതിശ്ച മേ കർമ്മ ച മേ ശക്തിശ്ച മേ
 ടർഥശ്ച മേ ഏഥശ്ച മേ ഇതിശ്ച മേ ഗതിശ്ച മേ 10

(കൃഷ്ണപച്യം ചാ - ഷ്ടാചത്വാരീഴ്ശച്ച) (A5)

4.7.6.1

അഗ്നിശ്ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ സോമശ്ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 സവിതാ ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ സരസ്വതീ ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ
 പുഷാ ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ ബൃഹസ്പതിശ്ച മേ ഇന്ദ്രശ്ച മേ

മി॒ത്രശ്ച॑ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ വരു॑ണശ്ച മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
താ॒ഷ്ടാ ച॑ - [] 11

4.7.6.2

മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ ധാ॒താ ച॑ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
വി॒ഷ്ണുശ്ച॑ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ ശ്ശി॒നൗ ച॑ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
മരു॑തശ്ച മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ വി॒ശ്വേ ച॑ മേ॒ ദേ॒വാ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
പൃ॒ഥ്വിവീ॑ ച॒ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ ഞ്ഞ॑രിക്ഷം ച॒ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
ദ്യൗ॑ശ്ച മ॒ () ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ ദി॒ശശ്ച॑ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒
മൂ॒ർദ്ദധാ॑ ച॒ മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ പ്ര॒ജാപ॑തിശ്ച മ॒ ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑ മേ॒ 12

(താ॒ഷ്ടാ ച॑ - ദ്യൗ॑ശ്ച മ॒ - ഏ॒കവി॑ൺശതിശ്ച) (A6)

4.7.7.1

അ॒പ്സുശ്ച॑ മേ॒ ര॒ശ്മിശ്ച॑ മേ॒ ദാ॒ദ്യശ്ച॑ മേ॒ ധീ॑പതിശ്ച മ॒
ഉ॒പാ॒പ്സുശ്ച॑ മേ॒ ഞ്ഞ॑ര്യാമശ്ച മ॒ ഐ॒ന്ദ്രവാ॑യവശ്ച മേ॒
മൈ॒ത്രാവരു॑ണശ്ച മ॒ ആ॒ശിന॑ശ്ച മേ॒ പ്ര॒തിപ്ര॑സ്ഥാൻശ്ച മേ॒
ശു॒ക്രശ്ച॑ മേ॒ മ॒ന്മീ ച॑ മ॒ ആ॒ഗ്രയ॑ണശ്ച മേ॒
വൈ॒ശ്വദേ॑വശ്ച മേ॒ ധൃ॒വശ്ച॑ മേ॒
വൈ॒ശ്വാ॒നര॑ശ്ച മ॒ ഋ॒തുഗ്ര॑ഹാശ്ച [] 13

4.7.7.2

മേ ടതിഗ്രാഹ്യാശ്ച മ ഐന്ദ്രാഗ്നശ്ച മേ വൈശ്വദേവശ്ച മേ
 മരുതാതീയാശ്ച മേ മാഹേന്ദ്രശ്ച മ ആദിത്യശ്ച മേ
 സാവിത്രശ്ച മേ സാരസ്വതശ്ച മേ പൗഷ്ണശ്ച മേ
 പാതീവതശ്ച മേ ഹാരിയോജനശ്ച മേ । 14

(ഋതുഗ്രഹാശ്ച - ചതുസ്ത്രിശ്ച) (A7)

4.7.8.1

ഇധുശ്ച മേ ബർഹിശ്ച മേ വേദിശ്ച മേ ധിഷ്ഠിയാശ്ച മേ
 സ്രുചശ്ച മേ ചമസാശ്ച മേ ഗ്രാവാണശ്ച മേ സ്വരവശ്ച മേ
 ഉപരവാശ്ച മേ ടധിഷ്ഠവണേ ച മേ ദ്രോണകലശശ്ച മേ
 വായവ്യാനി ച മേ പൃതഭ്യു ച ആധവനീയശ്ച മേ
 ആഗ്നീധ്രം ച മേ ഹവിർധാനം ച മേ ഗൃഹാശ്ച () മേ
 സദശ്ച മേ പുരോധാശാശ്ച മേ
 പചതാശ്ച മേഽവഭൃഥശ്ച മേ സ്വഗാകാരശ്ച മേ । 15

(ഗൃഹാശ്ച - ഷോഡശ ച) (A8)

4.7.9.1

അഗ്നിശ്ച മേ ഘർമശ്ച മേഽർകശ്ച മേ സൂര്യശ്ച മേ
 പ്രാണശ്ച മേ ടശ്വമേധശ്ച മേ പൃഥിവീ ച മേ ടദിതിശ്ച മേ
 ദിതിശ്ച മേ ദ്യൗശ്ച മേ ശക്വരീരങ്ഗുലയോ ദിശശ്ച മേ
 യജ്ഞേന കല്പന്താ- മൃക് ച മേ സാമ ച മേ സ്മോമശ്ച മേ

യജുശ്ച മേ ദീക്ഷാ () ച മേ തപശ്ച മ ഋതുശ്ച മേ
 വ്രതം ച മേ ഹോരാത്രയോർ വൃഷ്ട്യാ ബൃഹദ്രഥന്തരേ ച
 മേ യജ്ഞേന കല്പതാം । 16 (ദീക്ഷാഃ - ഷോഭശ ച) (A9)

4.7.10.1

ഗർഭാശ്ച മേ വർഷാശ്ച മേ ത്ര്യവിശ്ച മേ ത്ര്യവീ ച മേ
 ദിത്യവാദ് ച മേ ദിത്യൗഹീ ച മേ പഞ്ചാവിശ്ച മേ
 പഞ്ചാവീ ച മേ ത്രിവർഷശ്ച മേ ത്രിവർസാ ച മേ
 തുര്യവാദ് ച മേ തുര്യൗഹീ ച മേ പഷ്ടവാദ് ച മേ
 പഷ്ടൗഹീ ച മ ഉക്ഷാ ച മേ വശാ ച മ ഋഷഭശ്ച - [] 17

4.7.10.2

മേ വേഹച്ച മേ ധനധാമം ച മേ ധേനുശ്ച മ
 ആയുർ യജ്ഞേന കല്പതാം പ്രാണോ യജ്ഞേന കല്പതാ-
 മപാനോ യജ്ഞേന കല്പതാം വ്യാനോ യജ്ഞേന കല്പതാം
 ചക്ഷുർ യജ്ഞേന കല്പതാഃ ശോത്രം യജ്ഞേന കല്പതാം
 മനോ യജ്ഞേന കല്പതാം വാഗ് യജ്ഞേന കല്പതാ-മാത്മാ
 യജ്ഞേന കല്പതാം യജ്ഞോ യജ്ഞേന കല്പതാം । 18

(ഋഷഭശ്ച - ചതാരിശ്ച) (A10)

4.7.11.1

ഏകാ ച മേ തിസ്രശ്ച മേ പഞ്ച ച മേ സപ്ത ച മേ
 നവ ച മ ഏകാദശ ച മേ ത്രയോദശ ച മേ പഞ്ചദശ ച മേ
 സപ്തദശ ച മേ നവദശ ച മ ഏകവിംശതിശ്ച മേ
 ത്രയോവിംശതിശ്ച മേ പഞ്ചവിംശതിശ്ച മേ
 സപ്തവിംശതിശ്ച മേ നവവിംശതിശ്ച മേ
 ഏകത്രിംശച്ച മേ ത്രയസ്ത്രിംശച്ച- [] 19

4.7.11.2

മേ ചതസ്രശ്ച മേ ഷഷ്ഠാ ച മേ ദ്വാദശ ച മേ
 ഷോഡശ ച മേ വിംശതിശ്ച മേ ചതുർവിംശതിശ്ച മേ
 ഷ്ടാവിംശതിശ്ച മേ ദ്വാത്രിംശച്ച മേ ഷട്-ത്രിംശച്ച മേ
 ചതാരിംശച്ച മേ ചതുശ്ചതാരിംശച്ച മേ
 ഷ്ടാചതാരിംശച്ച മേ വാജശ്ച പ്രസവശ്ചാ-പിജശ്ച
 ക്രതുശ്ച സുവശ്ച മൂർധാ ച വൃശ്ണീയശ്ചാ- () -
 ന്യായനശ്ചാ- ന്യശ്ച ഭൗവനശ്ച ഭുവനശ്ചാ-ധീപതിശ്ച ।
 20 (ത്രയസ്ത്രിംശച്ച - വൃശ്ണീയ - ഏകാദശ ച) (A11)

4.7.12.1

വാജോ॑ നഃ॒ സ്തപ്ത॑ പ്രദി॒ശശ്ച॑തസ്രോ॒ വാ പരാ॑വതഃ ।
 വാജോ॑ നോ॒ വിശൈ॑ർ ദേവൈർ ധ॒നസാ॑താവിഹാ॒വതു॑ ।
 വിശോ॑ അ॒ഭ്യ മരു॑തോ വി॒ശ്വ ഊ॑തീ വിശോ॑ ദ॒വന്താ॑ഗന്ധഃ
 സമി॑ദ്ധാഃ । വിശോ॑ നോ॒ ദേവാ॑ അവ॒സാഃ ഗമ॑ന്തു
 വി॒ശ്വമ॑സ്തു॒ ദ്രവി॑ണം വാജോ॑ അ॒സ്മേ । വാജ॑സ്യ പ്ര॒സവം॑
 ദേ॒വാ ര॑മൈ॒ര്യാതാ॑ ഹി॒രണ്യ॑യൈഃ । അ॒ഗ്നി॒രിന്ദ്രോ॑
 ബൃ॒ഹ॒സ്പതി॑ർ മരു॒തഃ സോ॑മപീ॒തയേ॑ ।
 വാജേ॑വാജേ॒ഽവത॑ വാജീ॒നോ നോ॑ ധ॒നേഷു॑ - [] 21

4.7.12.2

വി॒പ്രാ അ॒മൃതാ॑ ഋ॒തജ്ഞാഃ॑ । അ॒സ്യ മ॒ധാഃ പി॑ബത മാ॒ദയ॑ധാം
 തൃ॒പ്താ യാ॑ത പ॒ഥിഭി॑ർ ദേ॒വയാ॑നൈഃ । വാജഃ॑ പൂ॒രസ്താ॑ദു॒ത
 മ॒ധ്യതോ॑ നോ॒ വാജോ॑ ദേ॒വാഃ ഋ॒തൂഭിഃ॑ ക॒ല്പയാ॑തി ।
 വാജ॑സ്യ ഹി പ്ര॒സവോ॑ ന॒ന്നമീ॑തി വി॒ശ്വാ ആ॑ശാ
 വാജ॑പതിർ ദേ॒വേയം॑ । പ॒യഃ പൃ॑ഥി॒വ്യാം പ॒യ ഓ॑ഷധീ॒ഷു
 പ॒യോ ദി॑വ്യന്തരി॒ക്ഷേ പ॒യോ ധാ॑ം । പ॒യസ്വ॑തീഃ പ്ര॒ദിശഃ॑
 സ॒ന്തു മ॒ഹ്യം । സം॑ മാ॒ സൃ॑ജാമി പ॒യസാ॑ ഘൃ॒തേന॑
 സം॑ മാ॒ സൃ॑ജാമൃ॒പ - [] 22

4.7.12.3

ഓഷധീഭിഃ | സോഹം വാജം സനേയമഗേ |
 നകേതാഷാസാ സമനസാ വിരുപേ ധാപയേതേ
 ശിശുമേകം സമീചീ | ദ്യാവാ ക്ഷാമാ രുകോ അന്തർ
 വി ഭാതി ദേവാ അഗ്നിം ധാരയൻ ദ്രവിണോദാഃ |
 സമുദ്രോസി നഭസ്യാനാർദ്രദാനുഃ ശംഭൂർമയോഭൂരഭി
 മാ വാഹി സ്വാഹാ മാരുതോസി മരുതാം ഗണഃ ശംഭൂർ
 മയോഭൂരഭി മാ വാഹി സ്വാഹാവസ്യൂരസി ദുവസ്യാ²⁰ഽ
 ഭൂർമയോഭൂരഭി മാ () വാഹി സ്വാഹാ | 23
 (ധനേ - ഷാപോ - ദുവസ്യാ²⁰ഽഭൂർമയോഭൂരഭി മാ -
 ഭേ ച) (A12)

4.7.13.1

അഗ്നിം യുനജ്മി ശവസാ ഘൃതേന ദിവ്യം സുപർണം
 വയസാ ബൃഹന്തം | തേന വയം പതേമ ബ്രഹ്മസ്യ
 വിഷ്ടപം സുവോ രൂഹാണാ അധി നാക ഉത്തമേ |
 ഇമൗ തേ പക്ഷാവജരൗ പതത്രിണോ യാദ്യാം രക്ഷാ-
 സ്യപഹ-സ്യഗേ | താദ്യാം പതേമ സുകൃതാമു ലോകം

യത്രൗഷ്ഠയഃ പ്രഥമജാ യേ പുരാണാഃ । ചിദസി
സമുദ്രയോനിരിന്ദുർദക്ഷഃ ശൃണു ജതാവാ । ഹിരണ്യപക്ഷഃ
ശകുനോ ഭൂരണ്യൂർ മഹാൻമ സധസ്ഥേ ധ്രുവ - [] 24

4.7.13.2

ആ നിഷ്ഠതഃ । നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിഷ്സീർ വിശ്വസ്യ
മൂർധന്നധി തിഷ്ഠസി ശ്രിതഃ । സമുദ്രേ തേ ഹൃദയ-
മന്തരായൂർ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഭുവനേഷാർപിതേ ।
ഉദനോ ദത്തോദധിം ഭിന്ത ദിവഃ പർജന്യാദന്തരീക്ഷാത്
പൃഥിവ്യാസ്തതോ നോ വൃഷ്ട്യാവത । ദിവോ മൂർധാസി
പൃഥിവ്യാ നാഭിരൂർ ഗപാമോഷധീനാം । വിശ്വായുഃ ശർമ
സപ്രഥാ നമസ്തഥേ । യേനൗഷ്ഠയസ്തപസാ സത്ര - [] 25

4.7.13.3

മാസതേന്ധാനാ അഗ്നിഷ്ഠ സുവരാദരന്തഃ । തസ്മിന്നഹം
നി ദധേ നാകേ അഗ്നിമേതം യമാഹൂർ മനവഃ സ്തീർണ
ബർഹിഷം । തം പതീഭിരനു ഗച്ഛേമ ദേവാഃ പുത്രൈർ
ഭ്രാതൃഭിരുത വാ ഹിരണ്യൈഃ । നാകം ഗൃഹ്ണാനാഃ
സുകൃതസ്യ ലോകേ തൃതീയേ പൃഷ്ഠേ അധി രോചനേ
ദിവഃ । ആ വചോ മധ്യ-മരുഹദ്-ഭൂരണ്യൂരയ-മഗ്നിഃ
സത്പതിശ്ചേകിതാനഃ । പൃഷ്ഠേ പൃഥിവ്യാ നിഹിതോ

ദ॒വി॒ദ്യു॒തദ॒ധസ്ത॒ദം കൃ॑ണുതേ - [] 26

4.7.13.4

യേ॑ പൃ॒തന്യ॑വഃ । അ॒യമ॑ഗ്നിർ വീ॒രത॑മോ വ॒യോധാഃ॑
 സ॒ഹ॒സ്രിയോ॑ ദീ॒പ്യതാ॑മപ്രയു॒ച്ഛൻ । വി॒ദ്രാജ॑മാനഃ
 സ॒രിര॑സ്യ മ॒ധ്യ ഉ॑പ പ്ര യാ॒ത ദി॒വ്യാനി॑ ധാമ । സം പ്ര
 ച്യ॑വധമനു സം പ്ര യാ॒താഗ്നേ॑ പ॒ഥോ ദേ॒വയാ॑നാൻ
 കൃ॑ണുധാം । അ॒സ്മിൻമ॑ സ॒ധസ്തേ॑ അ॒ധ്യു॒ത്തര॑സിൻ
 വിശേ॑ ദേ॒വാ യ॑ജമാനശ്ച സീ॒ദത॑ । യേനാ॑ സ॒ഹ॒സ്രം
 ധ॑വഹസി യേനാ॑ഗ്നേ സർവ॑വേദസം ।

തേനേമം ധ॑യജ്ഞം നോ വഹ ദേവയാനോ യ - [] 27

4.7.13.5

ഉ॒ത്തമഃ॑ । ഉദ്-ബു॒ധ്യസ്യാ॑ഗ്നേ പ്ര॒തി ജാ॑ഗൃഹ്യേന
 മി॒ഷ്ടാപൂ॑ർതേ സ॒പ് സൂ॑ജേമാമയം ച । പു॒നഃ കൃ॑ണവ॒സ്ത്വാ
 പി॒തരം॑ ധ॑യുവാ॒ന-മ॒ന്യാതാ॑പ്സീത് ത്വയി॑ തന്തു॒മേതം॑ ।
 അ॒യം തേ॑ യോനിർ ഗൃ॒തിയോ॑ യതോ॒ ജാതോ॑ അ॒രോച॑മാഃ ।
 തം ജാ॒നന്ന॑ഗ്ന ആ രോ॒ഹാമാ॑ നോ വർധ॑യാ രയിം । 28

(ധ്രു॒വഃ - സ॒ത്രം - കൃ॑ണുതേ - യഃ - സ॒പ്തത്രി॑ശ്ശ്ച) (A13)

4.7.14.1

മമാഗേ॑ വർചോ॑ വിഹവേഷാ॑സ്തു വയം॑ ത്വേന്ധാനാ॑
 സ്തനു॑വം പുഷേമ॑ । മഹ്യം॑ നമന്താം॑ പ്രദിശശ്ച॑തസ്ര
 സ്തപയാ॑-ഽദ്ധ്യക്ഷേണ॑ പൃതനാ॑ ജയേമ॑ । മമ॑ ദേവാ॑ വിഹവേ
 സന്തു॑ സർവ॑ ഇന്ദ്രാവന്തോ॑ മരുതോ॑ വിഷ്ണുര॑ഗ്നിഃ ।

മമാന്തരി॑ക്ഷ മുരു॑ ഗോപമ॑സ്തു മഹ്യം॑ വാ॑തഃ പവ॑താം കാമേ॑
 അ॒സ്തിൻ । മയി॑ ദേവാ॑ ദ്രവി॑ണമാ യജ॑ന്താം മയ്യാ
 ശീര॑സ്തു മയി॑ ദേവഹൃ॑തിഃ । ദൈവ്യാ॑ ഹോ॒താരാ॑

വനിഷ॑ന്ത - [] **29**

4.7.14.2

പൂർവേ॑ ടരി॑ഷ്ടാഃ സ്യാമ॑ തനു॑വാ സു॒വീരാഃ॑ ।

മഹ്യം॑ യജ॑ന്തു മമ॑ യാനി॑ ഹവ്യാഽഽകൃ॑തിഃ സ॒ത്യാ മന॑സോ
 മേ അ॒സ്തു । ഏ॒നോ മാ॒നിഗാം॑ ക॒തമ॒ച്ഛനാ॑ഹം വിശേ॑
 ദേവാ॑സോ അധി॑വോച॑ താ മേ । ദേവീ॑ഃ ഷഡ്ധു॑ർവീരു॒രുൺഃ
 കൃ॒ണോത॑ വിശേ॑ ദേവാ॑ സ ഇ॒ഹ വീ॑രയദ്ധാ॑ം ।

മാഹാ॑സ്ത॒ഹി പ്ര॒ജയാ॑ മാ॒ തനു॑ഭിർമാ॑ ര॒ധാമ॑ ദി॒ഷതേ॑ സോമ॑
 രാജ॑ൻ । അ॒ഗ്നിർമ॒ന്യം പ്ര॒തിനു॑ദൻ പു॒രസ്താ॑- [] **30**

4.7.14.3

ദദണ്യോ ഗോപാഃ പരിപാഹി നസ്ത്വം । പ്രത്യഞ്ചാ യന്തു
 നിഗൃതഃ പുനസ്തേ ടമൈഷാം ചിത്തം പ്രബുധാ വിനേശത് ।
 ധാതാ ധാത്യുണാം ഭുവനസ്യ യസ്സതിർ ദേവഃ
 സവിതാരമഭി മാതിഷാഹം । ഇമം യജ്ഞ മശമിനോഭാ
 ബൃഹസ്പതിർ ദേവാഃ പാൻതു യജമാനൻ നൃർത്ഥാത് ।
 ഉരുവൃചാ നോ മഹിഷഃ ശർമ യഃ സദസ്തിൻ ഹവേ
 പുരുഹൂതഃ പുരുക്ഷു ।

സ നഃ പ്രജായൈ ഹര്യശ്വ മൃഡയേന്ദ്ര മാ - [] 31

4.7.14.4

നോ രീരിഷോ മാ പരാ ദാഃ । യേ നഃ സപതാ അപതേ
 ഭവന്തിന്ദ്രാ-ഗ്നിഭ്യാമവ ബാധാമഹേ താൻ । വസവോ രൂദ്രാ
 ആദിത്യാ ഉപരി സ്തൃശം മോഗ്രം ചേത്താരമധി രാജമക്രൻ ।
 അർവാഞ്ച മിന്ദ്രമമുതോ ഹവാമഹേ യോ ഗോജിദ്-ധന-
 ജിദശ്വ-ജിദ്യഃ । ഇമന്നോ യജ്ഞം വിഹവേ ജുഷസ്വാസ്യ
 കുർമോ ഹരിവോ മേദിനം താ । 32

(വനിഷന്ത - പുരസ്താൻ - മാ - ത്രിചതാരിഘ്ശച്ച) (A14)

4.7.15.1

അഗ്നേർമന്വേ പ്രഥമസ്യ പ്രചേതസോ യം പാഞ്ചജന്യം
 ബഹവഃ സമിന്ധതേ | വിശ്വസ്യാം വിശി പ്രവിവിശിവാച്
 സമീമഹേ സ നോ മുഞ്ചത്വ ഹസഃ | യസ്യേദം
 പ്രാണന്നിമിഷദ് യദേജതി യസ്യ ജാതം ജനമാനം ച
 കേവലം | സ്തൗമ്യഗ്നിം നാമിതോ ജോഹവീമി സ
 നോ മുഞ്ചത്വ ഹസഃ | ഇന്ദ്രസ്യ മന്വേ പ്രഥമസ്യ
 പ്രചേതസോ വ്യത്രഷ്ണഃ സ്തോമാ ഉപ മാമുപാഗുഃ |
 യോ ദാശുഷഃ സുകൃതോ ഹവമുപ ഗന്താ - [] 33

4.7.15.2

സ നോ മുഞ്ചത്വ ഹസഃ | യഃ സംഗ്രാമം നയതി
 സംവശീ യുധേ യഃ പുഷ്ടാനി സച്സ്യജതി ത്രയാണി |
 സ്തൗമീന്ദ്രം നാമിതോ ജോഹവീമി സ നോ മുഞ്ചത്വ
 ഹസഃ | മന്വേ വാം മിത്രാ വരുണാ തസ്യ വിത്തച്
 സത്യൗജസാ ദൃഢഹണാ യം നുദേഥേ | യാ രാജാനച്
 സരഥം യാഥ ഉഗ്രാ താ നോ മുഞ്ചതമാഗസഃ |
 യോ വാച് രഥ ഋജുരശ്ഠിഃ സത്യധർമാ മിമുശ്ചർന്ത-
 മുപയാതി ദൃഷയൻ | സ്തൗമി - [] 34

4.7.15.3

മി॒ത്രാവ॑രു॒ണാ നാ॒മിതോ॑ ജോ॒ഹവീ॑മി തൗ നോ
 മു॒ഞ്ച॑തമാഗ॒സഃ । വാ॒യോഃ സ॑വിതു ര്വി॒ദമാ॑നി മ॒ന്മഹേ॑
 യാവാ॑ന്മൻ-വദ്-ബി॒ഭൃതോ॑ യൗ ച ര॒ക്ഷതഃ॑ ।
 യൗ വി॒ശ്വാസ്യ॑ പരി॒ഭൃ ബ॑ഭൃവതുസ്തൗ നോ മു॒ഞ്ച॑തമാഗ॒സഃ ।
 ഉ॒പ ശ്രേ॑ഷ്ഠാ॒ന ആ॒ശിഷോ॑ ദേ॒വയോ॑ർധർമേ അ॒സ്ഥി॒രൻ ।
 സ്തൗ॒മി വാ॒യുച്ഛ് സ॑വിതാ॒രം നാ॒മിതോ॑ ജോ॒ഹവീ॑മി തൗ
 നോ മു॒ഞ്ച॑തമാഗ॒സഃ । ര॒മീത॑മൗ ര॒മീനാ॑മ॒ഹ ഊ॑തയേ
 ശുഭം॑ ഗമി॒ഷ്യാ സു॑യമേ-ഭി॒രശൈഃ॑ । യയോർ - [] 35

4.7.15.4

-വാം ദേ॒വൗ ദേ॒വേഷാ॑-നി॒ശിത॑-മോ॒ജസ്തൗ॑ നോ
 മു॒ഞ്ച॑തമാഗ॒സഃ । യദ॑യാതം വ്ഹ॑തുച്ഛ് സു॒ര്യായാ॑-
 സ്ത്രി॒ചക്രേ॑ൺ സ॒ച്ഛ് സ॑ദമി॒ച്ഛമാ॑നൗ । സ്തൗ॒മി ദേ॒വാ
 വ॒ശി॒നൗ നാ॒മിതോ॑ ജോ॒ഹവീ॑മി തൗ നോ
 മു॒ഞ്ച॑തമാഗ॒സഃ । മരു॑താം മ॒ന്വേ അ॒ധീനോ॑ ബ്രുവ॒ന്തു
 പ്രേ॒മാം വാ॑ചം വി॒ശ്വാമ॑വ॒ന്തു വി॒ശോ॑ । ആശു॑ൻ ഹു॒വേ
 സു॒യമാ॑നുതയേ തേ നോ മു॒ഞ്ച॑ന്ത്വേ॒നസഃ॑ ।
 തി॒ശ്വമാ॑യുധം വ്വി॒ധിത॑ച്ഛ് സഹ॒സാദ് ദി॒വ്യച്ഛ് ശർ॒ഭഃ - [] 36

4.7.15.5

പൃതനാസു ജിഷ്ണു | സ്തൗമി ദേവാൻ മരുതോ നാമിതോ
 ജോഹവീമി തേ നോ മുഞ്ചന്തേനസഃ | ദേവാനാം മന്വേ
 അധി നോ ബ്രൂവന്തു പ്രേമാം വാചം വിശ്വാമവന്തു വിശ്വേ |
 ആശുൻ ഹുവേ സുയമാന്യുതയേ തേ നോ മുഞ്ചന്തേനസഃ |
 യദിദം മാദിശോചതി പൗരുഷേയേണ ദൈവ്യേന |
 സ്തൗമി വിശ്വാൻ ദേവാൻ നാമിതോ ജോഹവീമി തേ നോ
 മുഞ്ചന്തേനസഃ | അനുനോഽദ്യാനുമതി > ¹, രന്ധി - [] **37**

4.7.15.6

ദനുമതേ താം > ²,
 വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ > ³, പൃഷ്ടോ ദിവി > ⁴ |
 യേ അപ്രഥേതാ-മിതേദി രോജോദിർ യ പ്രതിഷ്ഠേ
 അഭവതാം വസൂനാം | സ്തൗമി ദ്യാവാ പൃഥിവീ നാമിതോ
 ജോഹവീമി തേ നോ മുഞ്ചതമ്യ് ഹസഃ | ഉർവീ രോദസീ
 വരിവഃ കൃണോതം ക്ഷേത്രസ്യ പത്നീ അധി നോ ബ്രൂയാതം |
 സ്തൗമി ദ്യാവാ പൃഥിവീ നാമിതോ ജോഹവീമി തേ നോ
 മുഞ്ചതമ്യ് ഹസഃ | യത് തേ വയം പുരുഷത്രോ യവിഷ്ടാ
 വിദാഽസശ്ചകൃമാ കച്ഛ നാ - [] **38**

4.7.15.7

ss*ഗഃ | കൃ॒ധീ സ്വ॑സ്താപ് അ॒ദി॒തേ॒രനാ॑ഗാ വേ॒യാനാ॑പ്സി
 ശി॒ശ്ര॒മോ വി॒ഷ്വഗ॑ഗേ | യ॒ഥാ ഹ॑ തദ് വ॒സവോ॑ ഗൗ॒ര്യം
 ചി॒ത് പ॒ദി॒ഷി॒താ മ॒മുഞ്ച॑താ യ॒ജത്രാഃ॑ | ഏ॒വാ താ॒മസ്മ॑ത്
 പ്ര॒മുഞ്ചാ॑ വ്യ॒ഹഃ പ്രാ॑താ॒ര്യഗേ॑ പ്ര॒തരാ॑ന്ന ആ॒യുഃ | 39
 (ഗ॒ന്താ - ഭൃ॒ഷയ॑ൻമ് സ്തൗ॒മി - യ॒യോഃ - ശ॒ർദ്ധോഃ -
 നൃ॒മതി॑രനൃ - ച॒ന - ച॒തു॒സ്തൃ॒ശ്ശ) (A15)

Special Korvai for Anuvaakam A-15

(അ॒ഗ്നേർമ॑ന്വേ-യ॒സ്യേദ॑-മി॒ന്ദ്രസ്യ॑ - യഃ॒ സം ഗ്രാ॑മി॒ന്ദ്രപ് -
 സ॒ നോ॑ മു॒ഞ്ചതാ॑പ് ഹ॒സഃ | മ॑ന്വേ॒ വാ॒ന്താ നോ॑ മു॒ഞ്ചത॑മാഗ॒
 സഃ | യോ॒ വാം - വാ॒യോ- രൂ॒പ - ര॒ഥീ॒തമൗ -
 യദ॑യാ॒ത- മ॒ശി॒നൗ - തൗ॑ നോ॒ മു॒ഞ്ചത॑മാഗ॒സഃ |
 മ॒രുതാ॑ൻ- തി॒ശ്മം - മ॒രുതോ॑ - ദേ॒വാനാ॑ം - യദി॑ദം
 വി॒ശ്വാൻ - തേ॑ നോ॒ മു॒ഞ്ച॑ന്തേ॒നസഃ॑ |
 അ॒നൃ ന - ഉ॒ർവീ - ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ - തേ॑ നോ॒ മു॒ഞ്ചത॑
 മ॒ഹ്നോ॑ യ॒ന്തേ | ച॒തു॒രപ് ഹ॒സഃ ഷ॒ഡാ॑ഗ॒സശ്ച॑
 തു॒രേന॑സോ॒ ദി॒രപ് ഹ॒സഃ |

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 15 Anuvaakams :-

അഗ്നാവിഷ്ടം - ജൈഷ്ഠ്യം - ശഞ്ചോ - രിക്ചാ
 ടശ്മാ ചാ - ടഗ്നിശ്ചാ - ടശ്മശ്ച ശ്ചേ - ഭൂമ ശ്ചാ - ടഗ്നിശ്ച
 ഫലമാ - ഗർഭാ - ശ്ചൈകാ ച - വാജോ നോ - അഗ്നിം
 യുനജ്മി - മമാഗ്നേ - അഗ്നേർമന്വേ - പഞ്ചദശ ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അഗ്നാവിഷ്ടം - അഗ്നിശ്ച - വാജോ നോ - അദണ്ഡോ
 ഗോപാ - നവത്രിശ്ശത്)

First and Last Padam of Seventh Prasnam of Kandam 4:-

(അഗ്നാവിഷ്ടം - പ്രതരാന ആയുഃ)

Kaanda Korvai with starting Padams of 7 Prasnas of Kandam 4:-

(യുജോനോ - വിഷ്ണോ - രപാ - രശ്മിർ - നമോ - ടശ്മ -
 അഗ്നാവിഷ്ടം - സപ്ത)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ സപ്തമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി ചതുർത്ഥം കാന്ധം ॥

4.7.1 Appendix

4.7.15.5 – അനുനോഽദ്യാനുമതി >¹, രനപിദനുമതേ താമ >²

അനു നോഽദ്യാസുമതിർ യജ്ഞം ദേവേഷു മന്യതാം ।

അഗ്നിശ്ച ഹവ്യവാഹനോ ദവതാം ദാശുഷേ മയഃ ॥

അനപിദനുമതേ താമ മന്യാസൈ ശഞ്ചനഃ കൃധി ।

ക്രത്യേ ദക്ഷായ നോ ഹിനു പ്രണ ആയുഷ്ഠി താരിഷഃ ॥

(Appearing in TS 3.3.11.3 and 3.3.11.4)

4.7.15.6 – വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാ >³, പൃഷ്ടോ ദിവി >⁴

വൈശ്യാനരോ ന ഊത്യാഃ പ്ര യാതു പരാവതഃ ।

അഗ്നിരുക്ഥേന വാഹസാ ॥

പൃഷ്ടോ ദിവി പൃഷ്ടോ അഗ്നിഃ പൃഥിവ്യാം പൃഷ്ടോ വിശ്വാ
ഓഷധീരാ വിവേശ ।

വൈശ്യാനരഃ സഹസാ പൃഷ്ടോ അഗ്നിഃ സനോ ദിവാ
സ രിഷഃ പാതു നക്തം ॥

(Appearing in TS 1.5.11.1 and 1.5.11.2)

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 4

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	46	2293
Prasna 2	11	48	2498
Prasna 3	13	36	1844
Prasna 4	12	37	1887
Prasna 5	11	27	1234
Prasna 6	9	46	2331
Prasna 7	15	39	2008
Total	82	279	14095